

VIVAQUA

WATER VOOR HET LEVEN

ACTIVITEITSVERSLAG

00

1

0

2

INHOUD

ACTIVITEITSVERSLAG

01	HET WOORD VAN DE VOORZITTER	07	VIVAQUA TEN DIENSTE VAN DE STAD EN HAAR INWONERS
P. 7		P. 38	
02	VIVAQUA , SLEUTELSPeler VAN DE WATERCYCLUS IN HET BRUSSELS EN HET WAALSE GEWEST	08	VIVAQUA TEN DIENSTE VAN DUURZAME ONTWIKKELING
P. 9		P. 41	
03	SLEUTELEVENEMENTEN 2018	09	VIVAQUA EN ZIJN PERSONEEL
P. 21		P. 43	
04	WATER , EEN LEVENS- NOODZAKELIJK ELEMENT	10	PERSPECTIEVEN
P. 28		P. 45	
05	VIVAQUA TEN DIENSTE VAN DE VERBRUIKER	11	TRANSPARANTIE EN BESTUUR
P. 30		P. 46	
06	VIVAQUA TEN DIENSTE VAN ZIJN PARTNERS	12	BIJLAGEN (TABELLEN EN CIJFERS)
P. 37		P. 52	

KERNCIJFERS

2018

 BEDIENDE
BEVOLKING
2,25 MILJOEN
INWONERS

 363 179
A A N T A L
METERS

€ PRIJS VAN HET WATER IN
BRUSSEL **3,60** EURO / M³
(gemiddeld tarief per m³ voor een jaarverbruik van 35 m³ per persoon)

 GEPRODUCEERD
VOLUME
134,4
MILJOEN M³

 VERKOCHT
VOLUME
134,2
MILJOEN M³

 OMZET
292,1
MILJOEN
EURO

 INVESTERINGEN
102,3
MILJOEN
EURO

 520 KILOMETER AANVOER

 222
KILOMETER
VERDELING

2 359 KILOMETER
 DISTRIBUTIE

109 KILOMETER
S A N E R I N G S -
 COLLECTOREN

 1 783
KILOMETER RIOLEN

 21 DRINKWATER-
RESERVOIRS

31 R E G E N -
WATERBEKKENS

60 P O M P -, A F S L U I T -,
... STATIONS

   1 339
MEDEWERKERS

01 HET WOORD

VAN DE VOORZITTER

Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018 werden de beheersorganen van VIVAQUA vernieuwd en heel nieuwsgierig en enthousiast heb ik het voorzitterschap van de intercommunale in 2019 aanvaard.

VIVAQUA is op een keerpunt in zijn bestaan gekomen.

Op 1 januari 2018 hebben de Vlaamse gemeenten VIVAQUA verlaten en dat jaar werden er ook heel wat contacten aangeknoopt met Brugel, dat moet zorgen voor de regeling en de omkadering van de tarieven inzake drinkwater en sanering in het Brusselse Gewest.

2018 werd daarnaast gekenmerkt door droogte, de daling van het debiet van onze ondergrondse winningen en een groot verbruik. VIVAQUA heeft nog maar eens blij gegeven van een van zijn waarden: de betrouwbaarheid. Het heeft op geen enkel moment het waterverbruik aan banden moeten leggen.

Het heeft altijd kunnen voldoen aan de behoeften van zijn klanten. De kop in het zand steken, zou echter niet slim zijn: deze toestand, die het gevolg is van meerdere droge jaren, is verontrustend voor de hele Belgische watersector. De situatie zorgde ervoor dat de klimaatproblematiek, die de volledige bevolking en in het bijzonder de jongeren bezighoudt, in de schijnwerpers werd gezet. De marsen voor het klimaat en de beweging *Youth for Climate* zijn daarvan het bewijs. Als openbare waterdienst is de betrokkenheid van ons bedrijf dubbel. VIVAQUA streeft naar een duurzaam waterbeheer, blijft erop aandringen dat de gebruiker rationeel moet omspringen met water en steunt de burgeracties.

Tot slot was het voorbije jaar essentieel voor de uitwerking van het strategisch plan 2019-2024. Om dit ambitieuze en noodzakelijke project tot een goed eind te brengen, heeft VIVAQUA een strategisch stuurcomité opgericht om het proces te begeleiden. Dat strategisch stuurcomité heeft, geholpen door een externe partner, de opdracht en de waarden van VIVAQUA opnieuw gedefinieerd; daarna heeft het de toekomstvisie uitgewerkt en de strategische doelstellingen die tegen 2024 moeten worden gehaald, opgesomd.

En om dit plan, VIVAnext - een naam die het heden en de toekomst met elkaar verbindt - uit te voeren, heeft VIVAQUA gekozen voor een participatieve aanpak. Een primeur voor ons bedrijf ... en een echt succes. Bijna 250 VIVAQUA-medewerkers hebben zich vrijwillig aangemeld voor de strategische workshops rond HR, Klantentrajecten, Financiën, Milieu, Communicatie en Assetmanagement. Hun opdracht: rond specifieke thema's werken en concrete voorstellen doen die

als basis zullen dienen voor de uitwerking van VIVAnext.

Ondanks een zeer strakke planning werd de timing gerespecteerd. Eind 2018 hebben de workshops hun verslagen bezorgd. Begin 2019 heeft het stuurcomité zich gebogen over die verslagen om er een samenvatting van te maken en het strategisch plan 2019-2024 op te stellen.

Het doet me plezier dat ik deel mag uitmaken van dit grote avontuur, dat VIVAQUA de komende jaren de weg zal wijzen. Na 128 jaar staan er grote veranderingen voor de deur. Ons bedrijf moet met de maatschappij mee evolueren. Het moet aan de verwachtingen van de gebruikers voldoen, zijn financiële duurzaamheid waarborgen, een nieuw HR-beleid opstarten, zijn infrastructuur veiligstellen, zijn aanpak inzake duurzame ontwikkeling versterken en zijn legitimiteit als openbaar bedrijf bevestigen.

Integriteit, dienstverlening, deskundigheid, teamgeest, betrouwbaarheid en openheid zijn de bedrijfswaarden. Door zich om VIVAnext te scharen, heeft het personeel laten zien dat het vooruit wil gaan, zijn lot in eigen handen wil nemen ... en vooral zijn steentje wil bijdragen aan de bouw van de nieuwe structuur. Samen staan we sterker. Samen zijn we klaar om de uitdagingen aan te gaan.

Bernard Van Nuffel, voorzitter

02 VIVAQUA, SLEUTELSPELER VAN DE WATERCYCLUS IN HET BRUSSELSE EN HET WAALSE GEWEST

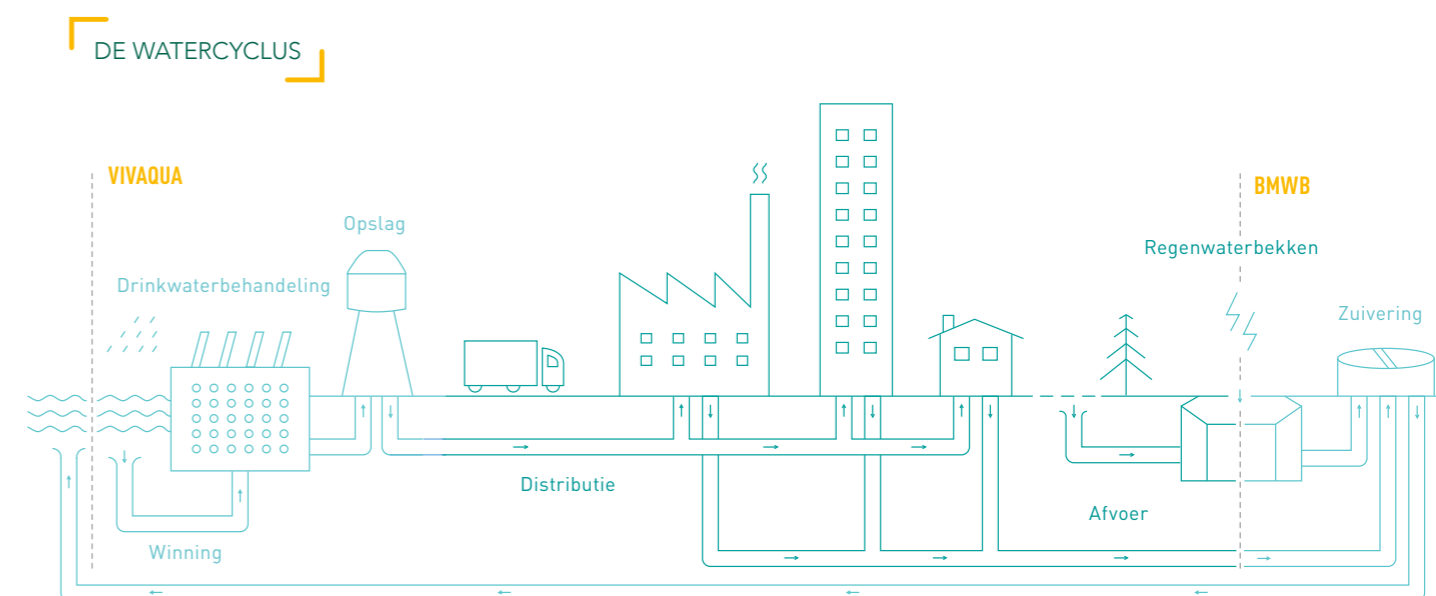
02.1 INLEIDENDE OPMERKINGEN

Op 1 januari 2018 zijn de Vlaams-Brabantse gemeenten-vennoten uit VIVAQUA getreden en hebben ze de distributie- en saneringsactiviteiten aan andere operatoren toevertrouwd. Tot 31 maart 2018 heeft VIVAQUA de prestaties voortgezet voor rekening van die andere operatoren, zodat een vlotte overgang mogelijk was en de continuïteit van de dienstverlening aan de bevolking in kwestie kon worden gewaarborgd. In dit jaarverslag zal er dus geen rekening meer worden gehouden met de Vlaamse gemeenten.

Bovendien heeft VIVAQUA een exclusiviteitscontract ondertekend om gedurende minimaal 18 jaar water in 't groot te blijven leveren aan de Vlaams-Brabantse gemeenten die reeds vóór januari 2018 werden bevoorrad.

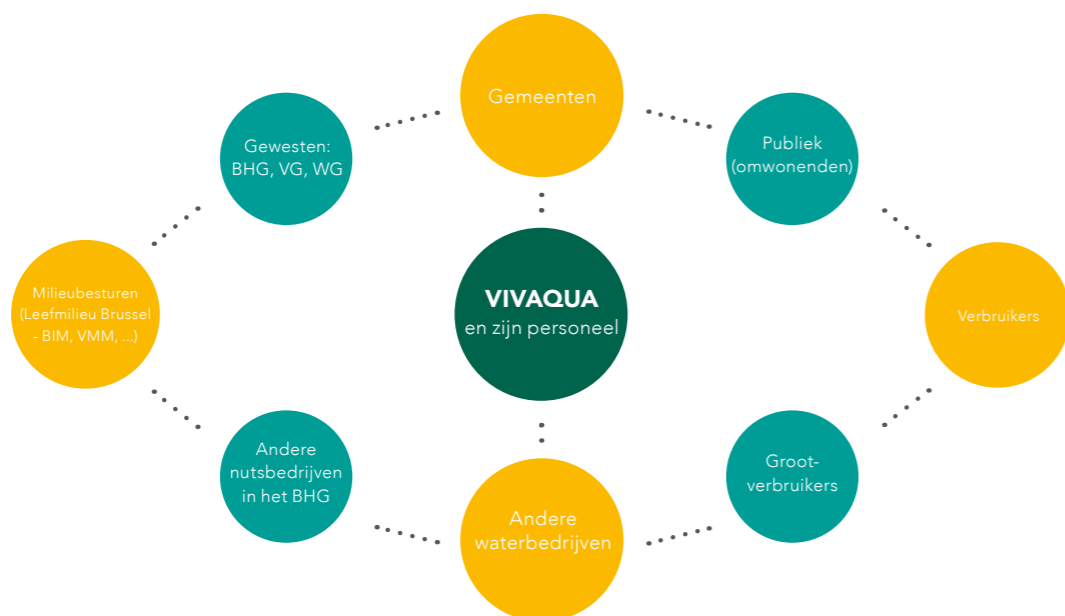
02.2 DE WATERCYCLUS

De antropische watercyclus omvat het beheer van het water voor de menselijke behoeften. Hij start met het beheer van de watervoorraad en eindigt, na zuivering, met de lozing van het afvalwater in de natuur. Hij maakt gebruik van de natuurlijke waterkringloop en kan er ook een impact op hebben, soms op een ingrijpende manier. VIVAQUA beheert deze antropische watercyclus in grote mate in het Brusselse Gewest, maar ook gedeeltelijk voor het Waalse Gewest.

18 miljoen m³ geproduceerd in Modave

VIVAQUA, CENTRALE OPERATOR VAN DE WATERCYCLUS

02.3 OPDRACHTEN VAN VIVAQUA

VIVAQUA is een intercommunale (cvba) die in handen is van de 19 Brusselse gemeenten, van een aantal Waalse gemeenten (4) en van de in BW ¹. Zijn opdrachten zijn:

- continu drinkwater van een onberispelijke kwaliteit produceren, transporteren en distribueren en dit tegen een correcte prijs
- afvalwater (rioolwater) opvangen om het te saneren en de strijd tegen overstromingen aangaan op gemeentelijk vlak

Al dan niet rechtstreeks (via de verkoop van water in 't groot) levert VIVAQUA water aan 2,25 miljoen personen - meer dan een vijfde van de Belgische bevolking - in de drie gewesten van het land.

02.4 DE PRODUCTIE EN HET TRANSPORT VAN DRINKWATER

Productie

In 2018 heeft VIVAQUA ongeveer 134,4 miljoen m³ water geproduceerd, of een daggemiddelde van 368 230 m³, rekening houdend met de lozingen.

Voor het tweede jaar op rij kreeg het productieapparaat van VIVAQUA het hard te verduren: een winter waarin de watervoorraden amper werden aangevuld, een hittegolf en een relatief lage waterstand op de Maas in de zomer.

Net zoals in 2017 was de productie van de winningen met vrij verval abnormaal gering, met op jaarbasis een daggemiddelde dat 10 à 15 % lager lag dan het gemiddelde van de tien laatste zogenaamd normale jaren.

Vanaf half augustus tot begin december was het Maasdebiet zeer laag, in de buurt van of zelfs minder dan 30 m³/s. Deze aanhoudende kritieke situatie heeft geleid tot productiebeperkingen voor de winning van Tailfer, overeenkomstig de voorwaarden van de exploitatievergunning en de besprekingen tijdens de vergaderingen over de droogte van het *Centre Régional de Crise de Wallonie* (CRC-W). De drinkwaterproductie van VIVAQUA was in 2018 toch nog voor 39 % afkomstig van oppervlaktewater tegen ongeveer 30 % in een zogenaamd normaal jaar; in 2017 was dat 40 %.

Van juli tot begin augustus heerste er een hittegolf met een aanzienlijke stijging van de leveringen van water in 't groot tot gevolg om aan de behoeften te kunnen voldoen van onze klanten-distributeurs in de twee andere gewesten. Begin augustus zijn de totale leveringen gestegen met 16 % in vergelijking met dezelfde periode in 2017.

Een deel van de winningen van Modave moest op lozing worden overgeschakeld om het debiet van de Hoyoux op peil te houden, zoals onze vergunning om water te winnen oplegt.

Naast deze ongunstige klimaatomstandigheden was de feeder Daussoulx-Bosvoorde van midden juni tot begin oktober onbeschikbaar als gevolg van een groot lek. Omdat er ingrijpende herstellingswerken nodig waren, zag VIVAQUA zich genoodzaakt om zijn aanvoerschema te herbekijken, zodat het de leveringen kon blijven garanderen.

De droogte van 2018 heeft aanleiding gegeven tot zestien vergaderingen van het CRC-W, waaraan VIVAQUA actief heeft deelgenomen. Twee daarvan hadden alleen betrekking op VIVAQUA en de problematiek van de lage waterstand op de Maas voor Tailfer. Tijdens deze vergaderingen bleek het noodzakelijk om de officiële afnamebeperkingen van Tailfer bij een klein Maasdebiet te herzien. In overleg met de betrokken operatoren heeft VIVAQUA nieuwe voorstellen geformuleerd om de afnames degressief te verminderen wanneer de Maas laag staat. Deze voorstellen werden onlangs opgenomen in een herziene exploitatievergunning voor de winning van Tailfer.

Ondanks deze zeer gespannen context was VIVAQUA in staat om aan alle waterbehoeften van zijn klanten te voldoen, zowel voor water in 't groot als inzake water voor distributie. Dit aanpassingsvermogen werd dikwijls benadrukt door onze Waalse klanten. Om de leveringen te garanderen, werden de reservewinningen meermaals aangesproken. Ecaussinnes heeft in 2018 1 130 000 m³ water geproduceerd tegenover 280 000 m³ in 2017. Met 544 000 m³ is de productie van Ligny in 2018 verdubbeld in vergelijking met 2017.

Er wordt gewerkt aan een *Water Quantity Plan*, dat bedoeld is om op korte, middellange en lange termijn te garanderen dat het productieapparaat en de waterbehoeften op elkaar zijn afgestemd. Hierbij zal rekening worden gehouden met de hachelijke situatie waarmee we, in het bijzonder de afgelopen twee jaar, te maken hebben gehad.

WATERLEVERINGEN

	2017	2018
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	68 249 325	68 843 637
VLAAMS GEWEST	46 994 580	44 719 109
WAALS GEWEST	20 433 464	20 687 783

WATERPRODUCTIE IN MILJOEN M³

	GRONDWATER	OPPERVLAKTEWATER
2014	85,3	47,1
2015	80,1	55,5
2016	87,1	47,1
2017	82,0	54,4
2018	81,6	52,8

VIVAQUA zorgt ervoor dat de klok rond, alle dagen van de week, voldoende drinkwater van onberispelijke kwaliteit kan worden geleverd aan de verbruikers. Indien nodig kan het op eender welk moment de waterlevering aanzienlijk verhogen.

Behandeling van het water

Om water van een onberispelijke kwaliteit te garanderen, verbetert VIVAQUA de processen voor de behandeling van het water in zijn winningen en installaties.

Sinds 2017 wordt in Ligny een nieuw, veelbelovend filtermateriaal getest: Filtralite. Dankzij deze tests met dit product dat afkomstig is van vermalen geëxpandeerde klei en dat de doeltreffendheid van de filters verbetert, kon de potentiële winst voor VIVAQUA worden bevestigd, met name omdat de filtercyclus vier keer zo lang worden en er geen nachtelijke interventies meer nodig zijn. Daarom werd besloten om in 2018 vier van de acht filters van ons station in Ligny te vervangen.

Het station van Tailfer werd uitgerust met vier turbidimeters met de nieuwste technologie. De watermonsters van de eerste filtratiefase worden voortaan door meetkamers gestuurd met het voordeel dat de analyse representatiever is, omdat het water minder lang in de turbidimeter 'verblijft'.

AANVOERNET

Aanvoer

Het aanvoernet, de hoofdverdeelreservoirs en het verdeelnet brengen het gewonnen water tot aan het distributienet.

De centrale voor afstandscontrole en -bediening van de win-, aanvoer- en opslaginstallaties van VIVAQUA is gelegen in Brussel. Vanuit die Centrale Dispatching kan VIVAQUA elke dag van de week de klok rond ingrijpen in het hele productiesysteem. De dispatchers leiden het geproduceerde water naar de verschillende reservoirs, krijgen voortdurend informatie van het systeem en grijpen in bij alarm.

In het kader van de veiligstelling van onze leveringen aan onze klanten, heeft de CILE gevraagd een bestaand waterafnamepunt aan te passen. Er werd een nieuwe kamer gebouwd op de winning van Marchin in de vallei van de Triffoy. Ze moet zorgen voor een grote flexibiliteit, zodat gemakkelijk veranderende volumes kunnen worden geleverd.

Verdeling

De hoofdverdeelreservoirs zijn voornamelijk bedoeld om het inkomende en uitgaande debiet te regelen en de schommelingen in het verbruik op te vangen. Vanuit de reservoirs wordt het water via een verdeelnet naar de distributienetten geleid. Dit verdeelnet is in totaal zo'n 222 km lang en bestaat uit leidingen met een diameter tussen 20 en 150 cm. Het omvat ook ondersteuningsreservoirs, waarmee men het hoofd kan bieden aan plaatselijke en tijdelijke verplichtingen inzake druk en debiet.

Investerings

De intercommunale verbindt er zich toe om dit kostbare en soms wel honderd jaar oude productie- en transportapparaat regelmatig te onderhouden en te renoveren door grootschalige investeringswerken uit te voeren, zodat de komende generaties ervan kunnen blijven gebruikmaken.

In 2018 heeft VIVAQUA zo 5 miljoen euro geïnvesteerd in dat apparaat door onder andere renovatiewerken te verrichten en elektrische installaties aan de norm aan te passen.

Belangrijkste werken in 2018

In het station van Tailfer werd de behandeling van het beton voortgezet. Inmiddels werd al meer dan 90 % van de te behandelen oppervlakken hersteld. De belangrijke werken om de hoofdhoogspanningscabine van het station te vervangen, zijn van start gegaan en zullen in 2019 worden voortgezet.

Er werd in 2018 doorgegaan met de renovatie van de elektrische installaties en de aanpassing aan de norm van de oude installaties, voor zowel de HS- als de LS-installaties. In het kader hiervan werden de oude HS-cabines van de winningen van Saint-Martin-Lemmens en Saint-Martin-Villeret vervangen. In de winning van Yvoir-Champale is de renovatie van de HS- en LS-installatie en de herinrichting van de pompenzaal van start gegaan en deze werken zullen in 2019 nog worden voortgezet.

Ten gevolge van een lek ter hoogte van Céroux-Mousty was de feeder Daussoulx-Bosvoorde bijna vier maanden buiten dienst om ingrijpende herstellingswerken te kunnen uitvoeren.

02.5 DE DISTRIBUTIE VAN DRINKWATER

Wat de distributie betreft, handelt VIVAQUA voor rekening van zijn partners of voor eigen rekening, op het hele grondgebied van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

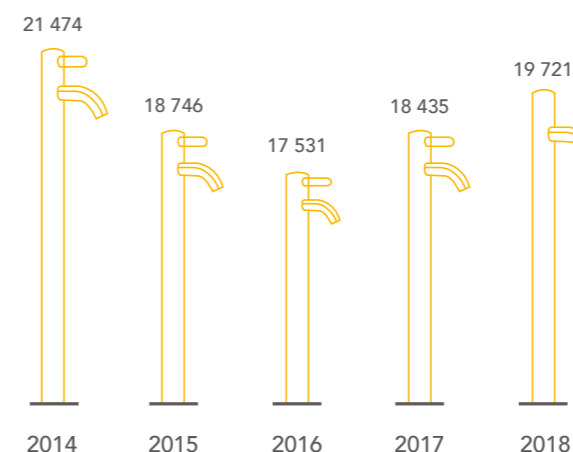
Zijn technische activiteiten omvatten met name het toezicht op de kwaliteit van het gedistribueerde water, de exploitatie en de uitbreiding van het distributienet, het onderhoud van de inrichtingen voor brandbestrijding, de opsporing van lekken, de controle van de binneninstallaties en het beheer van de technische galerijen die het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ter beschikking stelt van de nutsbedrijven.

Investerings

Om een goed niveau van bedrijfszekerheid van het drinkwaterdistributienet voor de gebruikers te waarborgen, voert VIVAQUA een actief renovatie- en uitbreidingsbeleid. In zijn studiebureau ontwerpt het projecten voor de bouw, de uitbreiding, de aanpassing en het onderhoud van de waterdistributie-installaties. Als aannemer en bouwheer voert VIVAQUA het werkenprogramma uit, met eigen middelen of door een beroep te doen op onderaannemers.

In 2018 heeft VIVAQUA zo 19,7 miljoen euro geïnvesteerd in het distributienet van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Er werden 39 km leidingen aangelegd (uitbreiding, vervanging of verdubbeling), voornamelijk van nodulair gietijzer en van elektrolasbaar polyethyleen. Door de al sterke verstedelijking van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest blijft de uitbreiding van het distributienet beperkt. Dat de totale lengte van de leidingen jaarlijks toeneemt, is voornamelijk toe te schrijven aan de verdubbeling van leidingen om de toevoer veilig te stellen.

INVESTERINGEN OP HET BRUSSELSE DISTRIBUTIENET VAN 2014 TOT 2018

Voorbeelden van werken in 2018

VIVAQUA heeft in de Generaal Jacqueslaan (Elsene) 485 meter leidingen van nodulair gietijzer aangelegd en 39 vertakkingen, waarvan 11 loden, hernomen. De vervangen leidingen dateerden van vóór 1914. Onze werken liepen vooruit op een volledige vernieuwing van het wegdek door Brussel Mobiliteit. De heikele punten van deze werken waren de grote woondichtheid – en dus veel vertakkingen op de leidingen – de aanwezigheid van MIVB-lijnen, het behoud van het wegverkeer en het strategische karakter van de verkeersas.

In de Parmastraat en de Witte-Bergstraat (Sint-Gillis) heeft VIVAQUA 1 077 meter leidingen van nodulair gietijzer aangelegd en 110 vertakkingen, waarvan 2 loden, hernomen. Ook hier dateerde het vervangen net van vóór 1914. Met onze werken konden leidingen van grijs gietijzer worden vervangen die een verhoogd risico op lekken vertoonden en konden vooral – in een tweede fase – saneringswerken worden uitgevoerd die zeer dringend waren. De grote woondichtheid en dus de vele vertakkingen op de leidingen, het behoud van het zeer drukke autoverkeer in de Parmastraat en de risico's op wegverzakkingen ten gevolge van de zeer slechte structurele staat van het riool vormden de grootste hinderpalen voor deze werken.

De meters

Omdat bij de facturering van het waterverbruik in het Brusselse Gewest rekening wordt gehouden met het aantal gezinsleden moedigt VIVAQUA sinds 2002 de plaatsing van individuele meters aan in onroerende goederen met meerdere wooneenheden. Hierdoor moet elk gezin zich bewust kunnen worden van zijn waterverbruik en in staat kunnen zijn om dat verbruik verantwoord te beheren.

Om hun goede werking te waarborgen, worden de meters, naargelang van hun technische eigenschappen, om de acht à zestien jaar vervangen. Er wordt jaarlijks 2 miljoen euro uitgetrokken voor de vernieuwing van het meterpark.

39 km
leidingen
aangelegd
in het
Brusselse
Gewest

I De verwijdering van loden vertakkingen

In 2003 ging VIVAQUA in Brussel van start met een campagne voor de vervanging van loden vertakkingen om de verbruikers te beschermen tegen alle gezondheidsrisico's. In 2018 werden nog ongeveer 373 loden vertakkingen verwijderd. Dat betekent dat er sinds de start van de campagne in totaal 46 558 werden vervangen. Tijdens de campagne voor de structurele verwijdering, van 2003 tot begin 2009, heeft VIVAQUA ongeveer 6 000 loden vertakkingen per jaar vervangen. De vertakkingen die nu nog worden vervangen, zijn resterende vertakkingen die nog niet konden worden aangepakt.

02.6 DE SANERING VAN AFVALWATER

Stedelijk afvalwater bestaat uit huishoudelijk en niet-huishoudelijk afvalwater alsook regenwater dat in het openbaar rioolnet wordt opgevangen. Met het oog op een optimale opvang van het stedelijk afvalwater worden de aansluitingen, de riolen en de hydraulische kunstwerken (zoals de regenwaterbekkens) ontworpen, onderhouden, opnieuw gedimensioneerd en gerenoveerd in het kader van de jaarlijkse budgetten van het programma der werken 'sanering'.

Vanaf begin jaren 2000 heeft VIVAQUA geleidelijk deze bevoegdheid van de gemeenten overgenomen. Pas in 2011 waren alle Brusselse gemeenten voor het beheer van hun rioolnet bij de intercommunale aangesloten.

VIVAQUA zorgt ervoor dat het stedelijk afvalwater via het lokale rioolnet, de collectoren die het beheert en/of de gewestelijke collectoren naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties wordt afgevoerd. Het onderhoudt die kunstwerken door ze te ruimen, te ontstoppen en er de ratten te verdelgen.

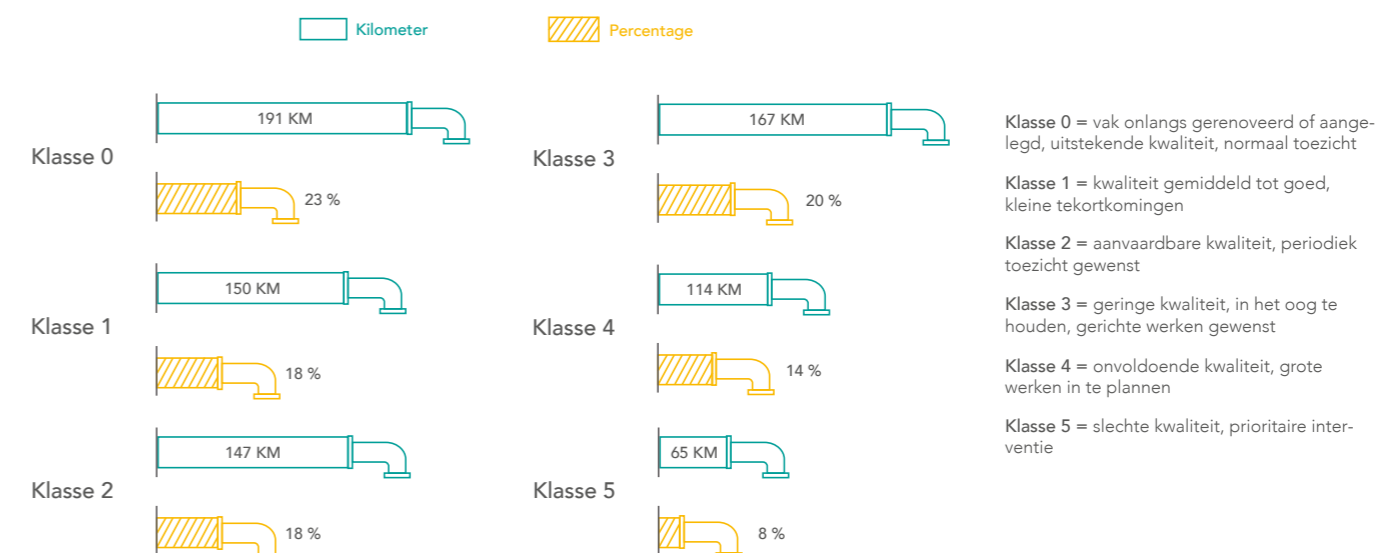
In het Brusselse Gewest is 99,5 % van de onroerende goederen op het rioolnet aangesloten. In het kader van de Europese kaderrichtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater werd daarom doorgegaan met werken voor de uitbreiding van het rioolnet in de vallei van de Verrewinkelbeek (Ukkel) en in die van de Neerpedebeek (Anderlecht). De echte uitdaging van de sanering is echter de herstelling van de bestaande netten, want decennialang werd er te weinig geïnvesteerd. Op basis van de configuratie van het riool dat moet worden aangepakt, beslist het studie bureau welke techniek zal worden toegepast.

I Programma voor de plaatsbeschrijving van het rioolnet

Sinds 2008 brengt VIVAQUA het rioolnet van de negentien Brusselse gemeenten in kaart. Deze inspecties resulteren in een classificatie van elk rioolvak, op basis van zijn graad van veroudering en het daaraan verbonden instortingsgevaar. De beoordelingschaal van de te plannen interventies loopt van klasse 0 (gerenoveerd of in zeer goede staat, geen interventie nodig) tot klasse 5 (een grondige renovatie of herstelling nodig, interventie prioritair) en is bedoeld om voorrang te kunnen geven aan interventies op de rioolvakken die er het slechtst aan toe zijn.

Uit de statistieken van de analyses die in het begin van de campagne werden verricht, bleek dat 30 % van de geïnspecteerde vakken zich in klasse 4 of 5 bevond. Dit wil zeggen dat deze vakken vrij ingrijpend moesten worden gerenoveerd. Het voorbije decennium werd 835 km riool geïnspecteerd en geanalyseerd, wat neerkomt op 44 % van het totale Brusselse rioolnet. Bijna een kwart van de vakken die tot vandaag werden geïnspecteerd, behoort tot klasse 4 en 5. Daarom moet VIVAQUA blijven proberen om de doelstelling – per jaar 20 à 25 km riolen renoveren – te halen.

GEÏNSPECTEERDE EN GEANALYSEERDE RIOOLVAKKEN EIND 2018

VIVAQUA maakt ook plaatsbeschrijvingen op vóór en na de werkzaamheden van derden die een impact op het net zouden kunnen hebben, waardoor gevaarlijke situaties snel kunnen worden ingeschat en schade aan de riolering kan worden vastgesteld.

I Investerings

De investeringsprojecten houden in de eerste plaats rekening met het instortingsgevaar, de bestrijding van de terugkerende overstromingen of de naleving van de milieunormen op het gebied van de opvang van afvalwater. In zijn studie bureau ontwerpt VIVAQUA projecten voor de bouw, de uitbreiding, de aanpassing en het onderhoud van de rioolnetten.

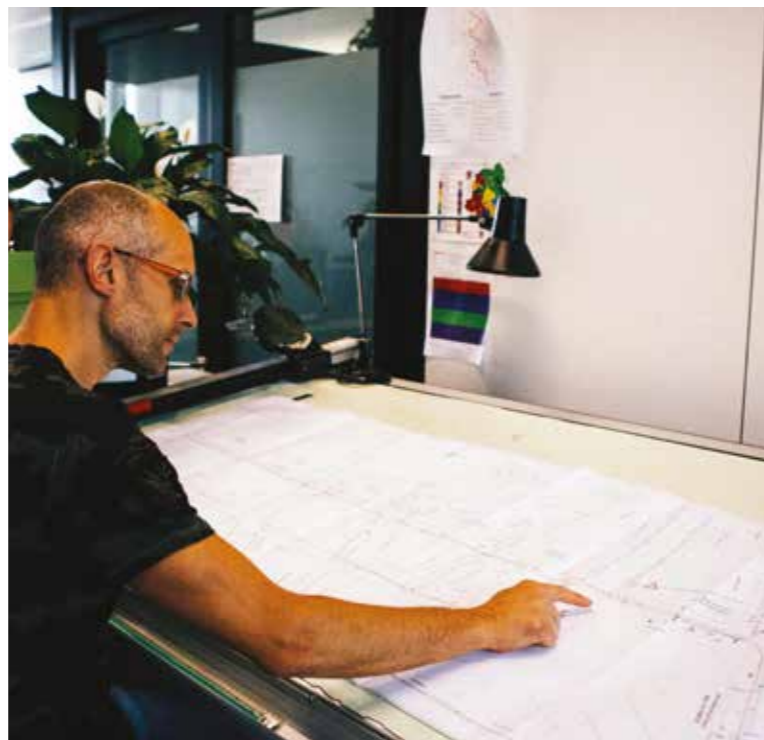
In 2018 heeft VIVAQUA zo 64,9 miljoen euro geïnvesteerd in het saneringsnet van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest om de duurzaamheid ervan te waarborgen. Van dat bedrag werd ongeveer 5,7 miljoen euro vrijgemaakt om onvoorziene omstandigheden, zoals wegverzakkingen, te kunnen opvangen.

I Voorbeelden van werken in 2018

In 2018 werden meerdere grootschalige werken gestart of voortgezet.

UITBREIDING

- In 2018 werden de werken in de vallei van de Verrewinkelbeek (Ukkel) voortgezet om die vallei op het rioolnet en, op termijn, op de rioolwaterzuiveringsinstallatie Brussel-Zuid aan te sluiten. Wegens de coördinatie met de projecten voor de heraanleg van de wegen en omdat erop werd toegezien dat ze geen grote impact op de mobiliteit zouden hebben, verliepen die werken met een trager tempo dan de voorbije jaren. De aansluitingen kunnen pas echt in gebruik worden genomen op het moment dat de collector klaar is die de BMWB momenteel naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie Brussel-Zuid legt.
- In de landelijke vallei van de Neerpedebeek (Anderlecht) waren tot nu toe slechts weinig onroerende goederen aangesloten op het rioolnet. In het kader van de opwaardering van het gebied en de vernieuwing van de wegen in een landelijke stijl wordt het saneringsnet verder uitgebreid en zijn er enkele toevoegingen aan het oorspronkelijke project. In dit project wordt bijzondere aandacht besteed aan het afkoppelen van het regenwater van het rioolnet om overstromingsproblemen te voorkomen op een afwaarts net dat al verzadigd is. In 2018 werden meer dan 1 km rioolleidingen aangelegd en werd het tweede aanjaagstation in gebruik genomen dat deel uitmaakte van dit project.
- In het kader van een gewestelijk project onder leiding van Beliris voor de volledige heraanleg van de wijk aan de Ninoofsepoort heeft VIVAQUA het rioolnet gerenoveerd en heeft het een historisch punt waarlangs het afvalwater werd geloosd in de Zenne opgeheven door

een pompstation te bouwen en specifieke leidingen te plaatsen.

HERSTELLING

- De Elsensesteenweg is een belangrijke commerciële ader waarvoor het Gewest de inrichting en de doorgang van het openbaar vervoer tussen de Naamsepoort en het Fernand Cocqplein fundamenteel wilde herzien. Binnen een strak tijdschema werd met actoren van het Gewest en van de gemeente Elsene nauw samengewerkt, waarbij het wijkleven en de handelsactiviteiten zo min mogelijk werden gehinderd. VIVAQUA heeft de aansluitingen en het rioolnet vernieuwd door schalen te plaatsen en heeft ook het verdeelnet gerenoveerd.
 - In het kader van het gewestelijk project voor de uitbreiding van het metronet (aanleg van lijn 3) werden in de Aarschotstraat (Schaarbeek) de eerste werken uitgevoerd voor de verplaatsing en de renovatie van riolen. In de komende jaren zijn er voor dit project veel werken gepland.
- In het kader van de samenwerking met de MIVB werden in 2018 verschillende werken uitgevoerd.
- In de Woudlaan (Brussel) werd het riool door bemanteling gerenoveerd en werden de aansluitingen vervangen.
 - Op de Alsebergsesteenweg (Ukkel – fase 1) heeft VIVAQUA, voorafgaand aan grote werken van het Gewest en de MIVB, in 2017 en 2018 over een lengte van ongeveer 1,2 km een reeks werken uitgevoerd, zoals de bouw

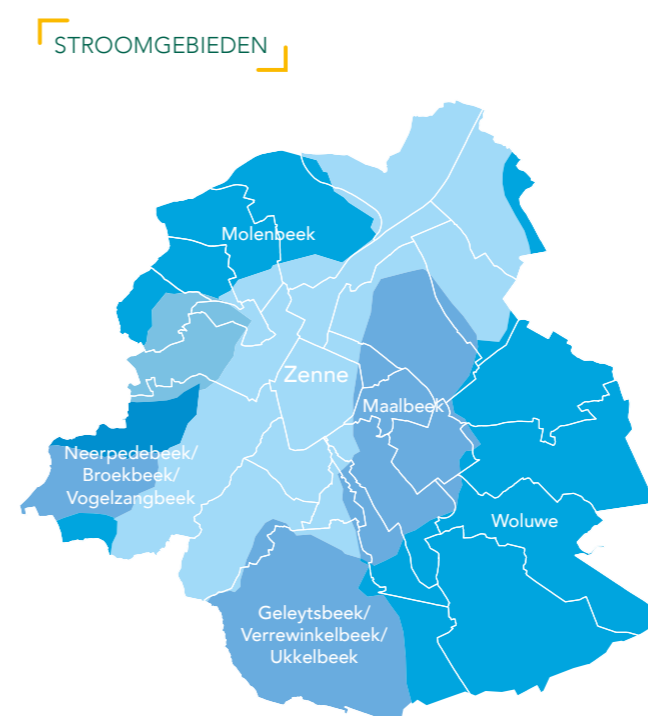
van gedecentreerde inspectiekamers, de bemanteling van leidingen (over 960 m), de plaatsing van schalen (over 50m), de renovatie van 220 aansluitingen en, voor rekening van het Gewest, de plaatsing van nieuwe straatkolken.

- In de Brugmannlaan (Ukkel) heeft VIVAQUA de riolen door bemanteling hersteld en heeft het onder de tramsporen van de MIVB inspectiekamers aangepast. In 2019 zullen de aansluitingen worden vernieuwd en zal de bemanteling worden voortgezet.

In 2018 heeft VIVAQUA ook de renovatie van de twee Zennekokers onder de Groendreef en verder onder de Werkhuizenkaai (Brussel) over een afstand van 2,4 km vervolgd, aanvankelijk door de wanden van gewapend beton met een hogedrukreiniger af te bikken en ze op gerichte plaatsen te herstellen, en daarna door de wanden door gunitering (spuitbeton) te renoveren.

02.7 DE STRIJD TEGEN DE OVERSTROMINGEN

Vandaag is het beheer van de watercyclus, en in het bijzonder de strijd tegen de overstromingen, zonder een benadering per stroomgebied ondenkbaar geworden. Een stroomgebied is een zone met natuurlijke grenzen (bergkammen), waarvan al het water samenkomt in een gemeenschappelijke afvoerweg. Het omvat dus zones die door natuurlijk reliëf bepaald zijn en die zich over verschillende gemeenten kunnen uitstrekken. In het Gewest zijn er zes stroomgebieden, waarvan de omvang en de types bebouwing sterk verschillen.

De gemeenten en Leefmilieu Brussel – BIM werken hoofdzakelijk samen aan oplossingen die ervoor moeten zorgen dat de hoeveelheid regenwater die in de riolen terechtkomt, wordt beperkt door middel van doordringbare zones, infiltratieputten, poelen en vijvers, ...

De BMWB en VIVAQUA ontwikkelen op hun beurt oplossingen om de te grote toevloed aan afvloeiend water in de leidingen te beteugelen. Een van de voornaamste oplossingen is de bouw en het operationele beheer van regenwaterbekkens.

In een regenwaterbekken, dat een echte aanvulling is van het rioolnet, kan bij onweer overvloedig stedelijk afvalwater in korte tijd worden opgeslagen om de burgers te beschermen tegen eventuele overloop- of overstromingsrisico's.

I Investerings

In het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest omvat het systeem voor de bestrijding van overstromingen waarvan VIVAQUA eigenaar is of waarvoor het verantwoordelijk is vandaag 31 operationele regenwaterbekkens op gemeentelijk vlak, met in totaal een opslagcapaciteit van ongeveer 215 000 m³.

Tussen 2010 en 2017 heeft VIVAQUA maar liefst 75 miljoen euro geïnvesteerd om de opslagcapaciteit met 47 000 m³ uit te breiden. In 2018 heeft het nog eens 9 miljoen euro uitgetrokken voor de bouw van nieuwe regenwaterbekkens, waarop de bevolking van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest al geruime tijd zat te wachten.

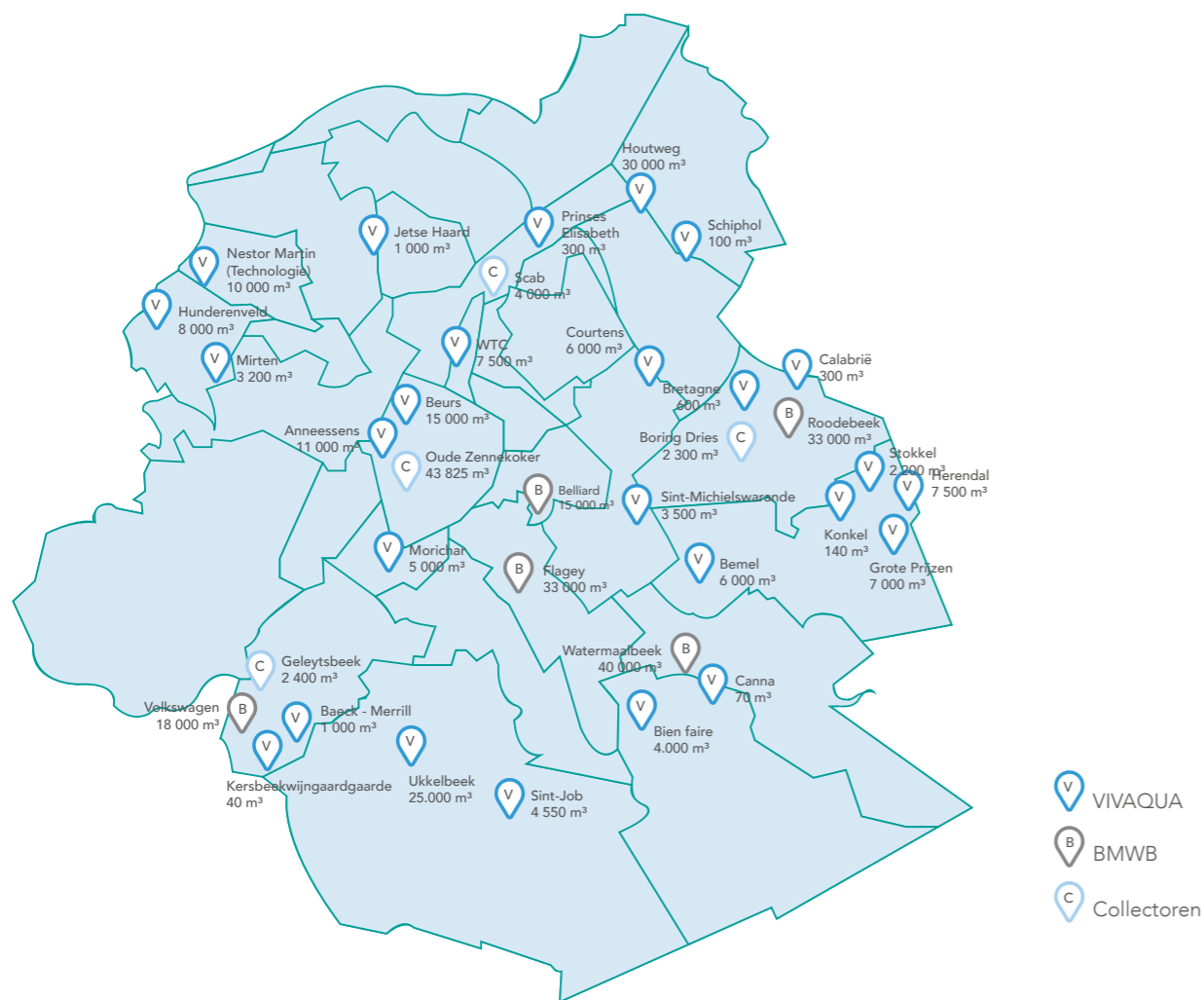
De grootscheepse werken voor de bouw van het regenwaterbekken van de Ukkelbeek met een tunnelboormachine (1,3 km lang en een capaciteit van 25 000 m³) zijn eind 2018 beëindigd. Het regenwaterbekken kon bijgevolg in gebruik worden genomen. Het gebruik van deze techniek – een primeur in België – was dus een succes.

In 2018 werd in Watermaal-Bosvoorde ook het regenwaterbekken Bien-Faire met een capaciteit van 4 000 m³ in gebruik genomen en in 2019 zal het nog verder worden afgewerkt. Dit zal bijdragen tot de strijd tegen de overstromingen in de vallei van de Watermaalbeek.

VIVAQUA heeft ook de bouw van drie andere regenwaterbekkens opgestart of voortgezet. Ze vertegenwoordigen samen een opslagcapaciteit van 14 000 m³.

In de Oude Molenstraat (Ukkel) zal een regenwaterbekken met een capaciteit van 4 000 m³ het systeem voor de bestrijding van de overstromingen op de Sint-Jobsesteenweg en in de vallei van de Geleytsbeek aanvullen. Het wordt gevoerd door twee verlaten. Zijn hoofdverlaat, dat zich op het kruispunt van de Oude Molenstraat en de Dolezlaan bevindt, wordt met het regenwaterbekken verbonden via een 300 m lange doorpersleiding. De werken zullen in 2019 worden beëindigd en het regenwaterbekken zal dan in gebruik kunnen worden genomen.

KAART MET DE REGENWATERBEKKENS
IN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GEWEST

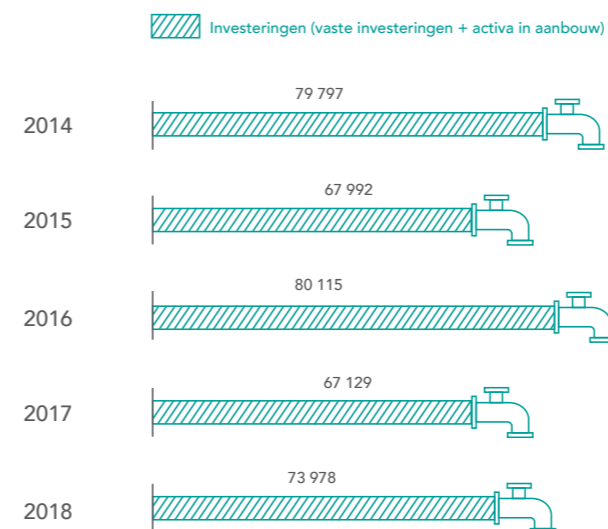

In Sint-Agatha-Berchem zal het regenwaterbekken Broek met een capaciteit van 2 000 m³ een terugkerend overstromingsprobleem in de wijk oplossen. De werken voor burgerlijke bouwkunde zijn in 2018 beëindigd. Het regenwaterbekken kan bij hevige regenval al water opvangen. De elektromechanische uitrusting zal in 2019 klaar zijn. Omdat het gemeenteterrein gedeeltelijk beschermd erfgoed is, was het noodzakelijk om de bouwplaats zorgvuldig te installeren. Het bekken wordt gevoed door een verlaat dat zich op het kruispunt van de Groot-Bijgaardenstraat en de Broekstraat bevindt. Dankzij een 200 m lange leiding met een diameter van 120 cm konden de twee kunstwerken op elkaar worden aangesloten.

In de Grootveldlaan in Sint-Pieters-Woluwe zijn in 2018 omvangrijke werken van start gegaan. Voor VIVAQUA en het Gewest wordt dit het tweede project waarbij een regenwaterbekken wordt gegraven met een tunnelboormachine. Deze werkwijze werd gekozen omdat de dichtheid van de wijk onvoldoende ruimte bood om een klassiek regenwaterbekken te bouwen. Dit bekken met een capaciteit van 8 000 m³ zal bijdragen tot de strijd tegen de overstromingen in de vallei van de Struykbeek die verbonden is met het Woluwedal.

Bijkomende projecten, namelijk in Vorst (Lainésquare) en in Ukkel (collector van de Hain), worden nog bestudeerd.

INVESTERINGEN OP HET SANERINGSNET VAN 2014 TOT 2018 (X 1 000 EURO), RIOLEN EN REGENWATERBEKKENS

02.8 DE DIENSTVERLENING AAN DE KLANTEN

VIVAQUA levert niet alleen technische diensten, maar zorgt ook voor het commerciële beheer van de betrekkingen met de gebruikers: afsluiting en stopzetting van abonnementen, beheer van aansluitingsdossiers, meteropneming, facturering en inning, en verstrekking van advies aan de klanten.

Om ervoor te zorgen dat er continu kwaliteitsvol en voldoende leidingwater met de juiste druk wordt geleverd, is VIVAQUA zowel tijdens de week als in het weekend de klok rond bereikbaar. De Centrale Wacht kan op elk moment een interventie verrichten, bijvoorbeeld als er een lek is in het net. In 2018 heeft de Centrale Wacht 7 862 keer moeten ingrijpen buiten de normale diensturen, wat een stijging van 9 % is in vergelijking met 2017. Tijdens het weekend staan er ook ploegen 'met piketdienst' paraat. Die hebben dan weer 11 134 uur buiten de normale diensturen gepresteerd. Dat is een daling van 3 % in vergelijking met 2017.

Bij technische problemen inzake sanering buiten de diensturen neemt de Centrale Wacht bewarende maatregelen en assisteert hij de saneringsploegen met piketdienst. Die hebben dan weer 1 026 uur buiten de normale diensturen gepresteerd.

03 SLEUTELEVENEMENTEN

2018

2018 was een druk jaar, waarin VIVAQUA de basis heeft gelegd voor zijn transformatie, een aantal historische problemen heeft opgelost en geleidelijk de bedrijfscultuur heeft veranderd door te vertrouwen op de inzet van de medewerkers. VIVAQUA is ook duurzame samenwerkingsverbanden aangegaan in Brussel, Wallonië en Vlaanderen.

03.1 UITTREDING VAN DE VLAAMSE GEMEENTEN

Na de reorganisatie van de activiteiten in het Vlaamse Gewest waartoe de Vlaams-Brabantse gemeenten-vennoten en VIVAQUA hadden besloten, zijn alle operaties in verband met deze overname van activiteiten in Vlaams-Brabant (overdracht van de 95 betrokken personeelsleden, eindfacturen, overdracht van de klantgegevens en de verzekeringscontracten, beheer van de logistieke aspecten, oplevering van de lopende werken, ...) vlot verlopen, binnen de vooropgestelde termijn (eerste trimester van 2018) en zonder onderbreking van de dienstverlening aan de bevolking in kwestie.

03.2 UITWERKING VAN HET STRATEGISCH PLAN VIVANEXT 2019-2024

Begin 2018 heeft de Raad van Bestuur van VIVAQUA, naar aanleiding van het verslag van de interne diagnose die tussen april en eind oktober 2017 werd opgemaakt, zijn akkoord gegeven voor de ontwikkeling van een strategisch plan op basis van een participatieve aanpak, waarbij wordt gerekend op de maturiteit van het personeel en de collectieve intelligentie, in plaats van op een strikte top-downbenadering. Het bedrijf ngage werd aangesteld om deze ambitieuze en nieuwe aanpak bij VIVAQUA te begeleiden.

Er werd daarom een stuurcomité opgericht dat de opdracht, de visie en de waarden die VIVAQUA wil uitdragen, heeft bepaald alsook de zes strategische doelstellingen die tegen 2024 moeten worden gehaald en de hefboomen die moeten worden geactiveerd om deze te bereiken. Er werden een vijftigtal workshops georganiseerd met de vrijwillige medewerking van 250 personeelsleden van alle graden, diensten en vestigingen om zich tussen juni en december 2018 te buigen over de hefboomen. Het is de bedoeling om tegen maart/april 2019 te komen tot een geïntegreerd strategisch plan van vijf jaar, voorzien van plannen voor gebudgetteerde en geprioriteerde acties.

03.3 ROADMAP 2017-2018

Naast die strategische oefening is het Directiecomité vanaf april 2017 begonnen met de bepaling van prioritaire projecten voor een reeks kritieke onderwerpen, waarbij de focus in het bijzonder werd gelegd op vijf pijlers. In 2018 lag de focus op de volgende punten.

1.1 Verbetering van de Klantendienst

1.1 VERBETERING VAN HET CALLCENTER

Het aantal oproepen is tussen 2012 en 2016 toegenomen met 82 % en minder dan 28 % van de oproepen werd behandeld in 2016. Er werd een prioritair project 'callcenter' uitgerold en de tool is sinds mei 2018 in gebruik. Hiermee kunnen de aanvragen beter worden gekanaliseerd, kan een 'expresweg' worden gecreëerd voor de eenvoudig te behandelen aanvragen, kunnen andere contactmogelijkheden worden aangeboden, kan voor een voicemail worden gezorgd waardoor de klok rond contact kan worden opgenomen, kan de reporting worden verbeterd en kan de stress van de beambten worden verminderd. De ambitie om van 28 % verwerkte telefoontjes te komen tot 50 % werd eind december 2018 gehaald. In ons verbeteringsproces zullen we uiteraard nog verder moeten gaan dan deze eerste stap, die nog niet volstaat.

De Centrale Wacht heeft 7 862 keer ingegrepen buiten de normale diensturen

1.2 TELEFOONLIJN VOOR DE OCMW'S

In het kader van de strijd tegen de waterarmoede werd in november 2018 een prioritaire lijn (hotline) opgericht voor het OCMW-personeel van het Brusselse Gewest. Hierdoor zullen de verzoeken van die centra op een vlotte manier kunnen worden behandeld.

1.3 ELEKTRONISCHE FACTURERING

VIVAQUA verstuurt elk jaar massa's papieren facturen (668 110 in 2018). De klassieke verzending per post is niet alleen duur (1,80 euro/factuur tegen 0,30 euro/factuur die elektronisch wordt verstuurd met het platform Doccle), de geleidelijke overschakeling naar een elektronische facturering is ook de eerste stap naar een maandelijkse facturering, zoals die al bestaat in alle andere openbare en privésectoren (energie, telecom, ...). In maart 2018 werd een levensechte test gelanceerd met VIVAQUA-medewerkers en daarna in juli met de Brusselse abonnees die over een individuele meter beschikken. De aanvankelijke doelstelling – 10 % van deze doelgroep op korte termijn op Doccle laten overschakelen – was eind december 2018 al overtroffen: de grens van 12,6 % werd overschreden, wat wilde zeggen dat meer dan 15 000 gezinnen waren overgestapt op de elektronische facturering. We moeten nu op deze ingeslagen weg verder gaan.

1.4 INRICHTING VAN EEN ONTVANGSTRUIMTE VOOR DE GEBRUIKERS OP DE HOOFDZETEL

Om de klanten een aangename ruimte te bieden die ook voldoet aan de verwachtingen van de medewerkers om beter te kunnen omgaan met agressief gedrag werd in de zomer van 2018 een nieuwe lokettenzaal ingericht (één loket werd speciaal ontworpen voor personen met een beperkte mobiliteit). De nieuwe loketten werden in september 2018 in gebruik genomen.

1.5 VEREENVOUDIGING VAN DE VERWERKING VAN DE FORMULIEREN VOOR METEROPNEMING OP TEGENSPRAAK (CMO'S) BIJ VERHUIZING

In de lente van 2018 werd samen met de IT-dienst een nieuwe procedure voor de verwerking van cmo's ingevoerd. Deze nieuwe procedure is eenvoudiger en sneller en biedt heel wat voordelen voor zowel klanten als medewerkers (verhoging van de productiviteit met zo'n 30 %).

1.6 STUDIEDAG OVER WATER

In februari 2018 werd een studiedag georganiseerd, voornamelijk voor de Brusselse verkozenen, over de thema's facturering en prijs van het water en de staat van de distributie- en saneringsnetten. Deze dag is heel erg in de smaak gevallen.

1.7 ELEKTRONISCHE NIEUWSBRIEF

In maart werd een elektronische nieuwsbrief gelanceerd, die vooral bestemd is voor de verkozenen. Hij moet hun onder andere de mogelijkheid bieden om vlotter te kunnen reageren op eventuele vragen van de bevolking over VIVAQUA. Deze nieuwsbrief, die om de twee à drie maanden wordt verzonden aan bijna 900 personen, heeft het zo bijvoorbeeld mogelijk gemaakt om de verschillende rioolrenovatietechnieken op een educatieve manier te presenteren, de activiteiten van VIVAQUA op het gebied van overstromingsbeheer beter bekend te maken en uit te leggen hoe kan worden overgestapt op de elektronische facturering, ...

I 2 Verbetering en modernisering van het management

2.1 TOOLS VOOR INTERNE AUDITS

Om het risicobeheer te verbeteren en zich voor te bereiden om te evolueren binnen een gereguleerd kader is het absoluut noodzakelijk om te beschikken over een interne audit-tool. Op basis van aanbevelingen van Guberna (Belgisch Instituut voor Bestuurders) in 2017 werd in september 2018 een Auditcomité opgericht. Aangezien het duidelijk de bedoeling is om zich te omringen met de expertise van onafhankelijke personen van buiten VIVAQUA, werden twee mandaten voor vaste genodigden gecreëerd, naast de drie leden van het Auditcomité die de Raad van Bestuur onder zijn leden aanwijst. Na een openbare oproep tot kandidaatstelling zijn mevrouw Nadia Yaiche-Verwilghen, voor haar ervaring als CFO inzake audit en financieel advies, en de heer Jean-François Cats, gepensioneerd bedrijfsrevisor, het Auditcomité daarom komen versterken. In oktober 2018 is het Auditcomité van start gegaan met zijn werkzaamheden door zich te buigen over de actualisering van het budget 2018. Het is de bedoeling om zo snel mogelijk tools voor interne audit en risicoanalyse in te voeren binnen het bedrijf.

2.2 HERSTRUCTURERING VAN HET IT-DEPARTEMENT EN INVOERING VAN EEN IT-STRATEGIE

Als gevolg van de vele systemen en applicaties en de staat waarin ze verkeren, werd het Departement Informatietechnologieën overstelpt met opdrachten om de bestaande systemen te onderhouden, in plaats van zijn strategische rol op het vlak van projectmanagement en changemanagement te kunnen spelen. Het was dus hoog tijd om een geïntegreerde IT-strategie uit te werken.

Een IT-consultant is in juni 2017 met zijn opdracht van start gegaan, heeft in de herfst van 2017 een diagnose van de stand van zaken op IT-gebied afgeleverd en heeft zijn eerste aanbevelingen gedaan.

Het jaar 2018 werd benut om de basis te leggen voor een IT-strategie, die steunt op de volgende vijf principes:

- de winst voor het bedrijf maximaliseren
- de gegevens als een asset beschouwen
- eerst hergebruiken, dan pas kopen en dan pas ontwikkelen
- de veiligheid en de vertrouwelijkheid garanderen
- het gebruik vergemakkelijken.

Binnen het departement werd een IT-board opgericht om de communicatie, de coördinatie, de prioritering en de follow-up van de acties te verbeteren. In het kader van een samenwerking met het CIBG (Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest) werd een projectmanagementaanpak gestart en werden ontbrekende profielen aangeworven of ter beschikking gesteld.

Meerdere grootschalige projecten zijn in volle gang, met name:

- de studie over de implementatie van SAP ISU ter vervanging van het huidige factureringssysteem, dat 25 jaar oud is en niet langer beantwoordt aan de behoeften van het bedrijf
- de modernisering en de rationalisatie van de werktuols, met de bedoeling te komen tot een draagbare pc per gebruiker voor een gelijkwaardig totaalbudget. In het kader van dit nieuwe beleid werden in 2018 239 draagbare pc's ter beschikking gesteld van de medewerkers ter vervanging van de vaste computers.

2.3 ANALYTISCHE BOEKHOUDING

Als gevolg van de institutionele veranderingen begin 2018 (fusie met HYDROBRU en uittreding van de Vlaamse gemeenten-vennoten) is de operationele en economische situatie van VIVAQUA sterk gewijzigd. Grondige aanpassingen aan

3D print van onze warmtewisselaar

de structuur van de analytische boekhouding zijn onontbeerlijk om een betrouwbaar economisch zicht te krijgen. Bovendien betekent de komst van een regulator dat VIVAQUA met nieuwe verplichtingen rekening zal moeten houden.

In januari 2018 werden de eerste wijzigingen doorgevoerd om de procedures te verlichten en de indirecte kosten beter af te stemmen op de activiteiten (productie, distributie, sanering, ...), wat een correcter economisch beeld van onze verschillende activiteiten moet opleveren. Om de kosten beter te kunnen controleren, krijgt het team van de beheerscontrole in 2019 versterking van drie beamtben.

2.4 INVESTERINGSPLAN 2019-2024

In 127 jaar werd de drinkwatervoorziening geen enkele keer onderbroken en een doeltreffend en proactief beheer van onze verschillende winningen zorgde ervoor dat VIVAQUA niet leed onder de ernstige droogte van 2018 en zelfs onze Vlaamse en Waalse collega's kon helpen.

VIVAQUA is zich bewust van zijn maatschappelijke en ecologische verantwoordelijkheid. Aan de hand van zijn nieuwe bedrijfsstrategie wil VIVAQUA zijn dienstverlening aan de drinkwaterverbruikers en de prestaties van de netten waarvoor het verantwoordelijk is, verbeteren, en tegelijkertijd de kosten van de noodzakelijke investeringen binnen de perken houden.

Na een grondige analyse van de behoeften en de keuzes heeft het Directiecomité van VIVAQUA een meerjarig investeringsbudget gevalideerd dat in overeenstemming is met zijn studie- en uitvoeringscapaciteit. Op zijn zitting van 26 september 2018 heeft de Raad van Bestuur dat realistisch, maar ambitieus meerjarig plan 2019-2024 goedgekeurd.

Dit plan beoogt een jaarlijkse vernieuwingsgraad van de netten op het vlak van aanvoer (0,7 %), verdeling (1 %), distributie (1 % voor de periode 2018-2021 en daarna 1,1 % voor de periode 2022-2024) en sanering (tussen 0,8 en 1,1 % met de ambitie uiteindelijk te komen tot 1,3 %). VIVAQUA is ook van plan te investeren in zijn productieapparaat, zijn programma voor de bouw van regenwaterbekkens af te werken, de inrichtingswerken van de Zennekoker te beëindigen en 22 000 meters te vervangen en daarbij 500 extra meters per jaar te plaatsen.

Dit ontwerp van het investeringsplan 2019-2024 moet na analyse van Leefmilieu Brussel – BIM door de Brusselse regering worden goedgekeurd. Het ontwerp wordt daarna aan Brugel bezorgd, zodat de regulator er rekening mee kan mee houden in het kader van zijn nieuwe opdracht, met name de waterprijzen controleren en de tarieven 2021-2026 vastleggen.

2.5 BRUGEL EN AKKOORD OVER DE TARIFERINGSMETHODOLOGIE

De Kaderordonnantie Water wijst Brugel, de onafhankelijke Brusselse regulator die sinds 2007 actief is in de energiesector, aan als verantwoordelijke voor de regulering en omkadering van de tarieven voor de drinkwatervoorziening en sane-

De WAARDEN van VIVAQUA

DESKUNDIGHEID FIABILITÉ

OPENHEID ESPRIT D'ÉQUIPE

INTÉGRITÉ Dienstverlening

COMPÉTENCE INTEGRITEIT

TEAMGEEST *Sens du service*

Betrouwbaarheid OUVERTURE

DESKUNDIGHEID FIABILITÉ

OPENHEID ESPRIT D'ÉQUIPE

INTÉGRITÉ Dienstverlening

COMPÉTENCE INTEGRITEIT

TEAMGEEST *Sens du service*

Betrouwbaarheid OUVERTURE

DESKUNDIGHEID FIABILITÉ

OPENHEID ESPRIT D'ÉQUIPE

INTÉGRITÉ Dienstverlening

ring in het Brussels Gewest. Zijn nieuwe opdrachten zijn de volgende: controle van de prijs van het water, goedkeuring van de algemene voorwaarden alsook een adviserende rol bij de overheid over de werking van de gewestelijke watersector.

Brugel heeft begin 2018 ook meerdere studies gestart (onder andere een studie over de watersector in het Brussels Gewest door KPMG en een studie over de algemene voorwaarden door Equal Partners) en heeft de actoren van de sector ontmoet in een open geest en in alle transparantie. Er werden tevens het hele jaar 2018 door periodieke vergaderingen tussen de directiecomités van beide instellingen gehouden.

In december 2018 heeft dat geleid tot de ondertekening van een akkoord over de overlegprocedure betreffende de tariefingsmethodologie voor water.

2.6 DISTRIBUTIE- EN VERDEELNET: INVOERING VAN EEN DOELTREFFENDERE ALARMPROCEDURE

In het kader van de feedback van het ernstige incident in de Leuvensesteenweg in september 2017 werd vastgesteld dat de overdracht en het gebruik van de druk-/debietgegevens niet frequent genoeg verliep.

Er werd een oplossing geïmplementeerd, waarmee de Centrale Wacht binnen het kwartier op de hoogte kan worden gebracht van elke grote afwijking in vergelijking met het klassieke verbruiksprofiel, zodat een groot lek sneller kan worden gedetecteerd. Begin 2019 zal een systeem in gebruik worden genomen waarbij alarmmeldingen in real time zichtbaar zijn op het scherm van de Centrale Wacht.

I3 Oprichting van een Directie Human Resources en HR-projecten

Gelet op de uitdagingen waarvoor VIVAQUA staat inzake human resources, was het voor het bedrijf absoluut noodzakelijk om over een volwaardige HR-directie te beschikken. In 2018 werd een aanwervingsprocedure voor een HR-directeur/-directrice gestart die begin 2019 werd afgerond.

2018 is echter al een jaar geweest van concrete acties om de betrokkenheid en motivatie van de personeelsleden te vergroten, de samenhang binnen de teams te versterken en de bedrijfscultuur te veranderen: strategische workshops, conversatietafels, informatiezittingen, ...

I4 Verbetering van het intern bestuur

De rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende VIVAQUA-beheersorganen (Raad van Bestuur, Uitvoerend Comité, Directiecomité) werden herzien in het licht van de aanbevelingen van de OESO, de Code Buysse en de Belgische Corporate Governance Code van 2009. Er werden gespecialiseerde comités opgericht en de regels inzake delegatie werden duidelijk vastgelegd. De Raad van Bestuur en het Uitvoerend Comité hebben ook hun reglement van orde goedgekeurd.

In september 2018 werd een Auditcomité opgericht, met daarin twee externe personen die hun ervaring ten dienste

van VIVAQUA stellen. Vanaf oktober heeft het Auditcomité zich gebogen over de actualisering van het budget 2018.

Eind september 2018 werd ook een Remuneratiecomité opgericht, dat bestaat uit vijf leden die de Raad van Bestuur onder zijn leden heeft gekozen. Dat comité zal zich onder andere buigen over een variabele resultaatsgebonden vergoeding voor de leden van het Directiecomité.

Zoals de meeste Brusselse gemeenten heeft VIVAQUA tevens besloten om een externe (van het CIBG – Centrum voor Informatica voor het Brussels Gewest) en veilige tool te gebruiken voor het documentenbeheer van zijn beheersorganen, die BOS (Back Office Secretariaat) wordt genoemd.

Op de jaarvergadering van 7 juni 2018 werd voor het eerst met succes elektronisch gestemd. Deze nieuwigheid is bedoeld om met de tijd mee te gaan, om betrouwbare resultaten te garanderen, om de telling te vergemakkelijken en om het resultaat onmiddellijk te kunnen weergeven, in aandelen en percentages.

Om zo snel mogelijk te voldoen aan de nieuwe bindende bepalingen die strengere verplichtingen opleggen inzake de bescherming van persoonsgegevens (GDPR), is een externe *Data Privacy Officer* aangewezen, waren er infozittingen om het personeel bewust te maken van de privacyregels en worden de werkmethodes momenteel aangepast.

Het activiteitsverslag 2017 dat in 2018 werd gepubliceerd, kan door iedereen worden geraadpleegd op het internet en geeft voortaan in detail de vergoedingen en voordelen weer van de openbare mandatarissen, maar ook van de directrice-generaal.

Ten slotte is VIVAQUA lid van het netwerk van Guberna (Belgisch Instituut van Bestuurders, expert in bestuur van openbare en privéondernemingen) en werd het in november 2018 uitgenodigd om, in het kader van een voormiddag waarop goede praktijken werden uitgewisseld, de onlangs doorgevoerde bestuurshervormingen voor te stellen.

I5 Uitbreiding van de partnerschappen

Met het oog op schaalvoordelen en extra inkomsten, meer doeltreffendheid of een grotere bekendheid van VIVAQUA werden heel wat zaken gerealiseerd.

VIVAQUA heeft in 2018 meerdere opdrachten bij derden binnengehaald, wat tot extra inkomsten voor het bedrijf heeft geleid. Zo heeft Leefmilieu Brussel – BIM opdrachten inzake de ruiming van de Zenne toevertrouwd aan VIVAQUA, die in 2018 werden uitgevoerd. En de gemeente Sint-Agatha-Berchem heeft VIVAQUA gevraagd om een studie te verrichten met betrekking tot de aanleg van de Kweepereboombeek in het kader van het project van Leefmilieu Brussel – BIM om overstromingen te bestrijden en het water opnieuw een plek in de stedelijke omgeving te geven (nieuwe stedelijke rivieren).

VIVAQUA heeft een innovatief systeem van riothermie ontwikkeld, dat erin bestaat calorieën uit het rioolwater te recupereren. VIVAQUA heeft een prototype van een warmtewisselaar ontworpen dat begin 2018 werd genomineerd voor de Bel-

Laurence Bovy, directrice-generaal van VIVAQUA, en Eric Van Sevenant, voorzitter van het Directiecomité van de SWDE, hebben een samenwerkingsakkoord ondertekend

fius Smart City Awards en waarvoor het in 2018 een Europees octrooi in de wacht heeft gesleept. Omdat het systeem zijn sporen heeft verdiend, werd het uitgekozen in het kader van de renovatie van een gemeentegebouw van 15 000 m² in de Stallestraat in Ukkel. Het is de bedoeling om 20 tot 25 % van de behoeften aan verwarming en koeling te dekken. De overeenkomst met de gemeente Ukkel werd in maart 2018 ondertekend.

In februari 2018 werd een samenwerkingsakkoord ondertekend met de SWDE, waarmee er voor de komende twintig jaar een stabiel samenwerkingskader werd vastgelegd. Bij de uitvoering van het Waalse richtplan zal VIVAQUA zo verantwoordelijk zijn voor de studies en coördinatie van een groot project van 54 miljoen euro van zeven jaar, voor een bedrag van 6,7 miljoen euro. De volumes die VIVAQUA aan de SWDE zal leveren, zullen dan stijgen van 12 miljoen m³ in 2017 tot 16 miljoen m³ na 2023.

In samenwerking met Sibelga is VIVAQUA in 2018 gestart met de productie van groene energie voor zijn eigen installaties. VIVAQUA maakt zo deel uit van het project SolarClick, dat de installatie van zonnepanelen beoogt op de daken van overheidsgebouwen om te voorzien in (een gedeelte van) de energiebehoeften van de site. Met Sibelga zijn ook besprekingen gevoerd om cartografische gegevens over de gasnetten uit te wisselen om het risico dat deze leidingen worden geraakt in het kader van niet-geplande VIVAQUA-werken zo veel mogelijk te beperken. De WebMap-overeenkomst werd op 4 oktober 2018 ondertekend.

Eind 2018 werd een constructieve dialoog gevoerd met de MIVB over het project 'uitbreiding van de metro Noord' (van Vorst (Albertplein) tot aan het Noordstation en daarna naar Evere), die heeft geleid tot een overeenkomst. De operatoren die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van deze werken dragen het merendeel van de kosten voor de werken die nodig zijn om de installaties van VIVAQUA aan te passen.

Na enkele maanden van onderhandelingen in 2018 werd met Farys een globaal akkoord gesloten, dat in december 2018 werd ondertekend. Dit akkoord is bedoeld om gedeeltelijk de negatieve effecten te corrigeren van het contract voor de levering, door VIVAQUA, van water in 't groot aan Farys, dat in 2012 werd ondertekend en dat op 1 januari 2019 in werking treedt, om de site van Zaventem, die voor VIVAQUA geen nut meer had, te verkopen aan Farys en om het concessiecontract voor exploitatie van het distributienet op de site van de luchthaven van Zaventem over te dragen aan Farys, met dien verstande dat de levering van water in 't groot op de site exclusief in handen van VIVAQUA blijft tot minstens 2055.

In december werd een overeenkomst ondertekend met 'perspective.brussels' om het toegang te geven tot onze cartografische gegevens van het type 'VIVAQUA-werkzones sanering en distributie' in het Brusselse Gewest met het oog op de uitoefening van zijn opdrachten op het vlak van stedenbouwkundige planning.

03.4 PENSIOENFONDS HYDRALIS

In 2009 richtte VIVAQUA Hydralis op, zijn eigen pensioenfonds. Momenteel beheert Hydralis iets meer dan 700 miljoen euro aan activa en moet het een jaarlijks rendement halen van minimaal 4,5 %. De ruim ondermaatse beursprestatie eind 2018 had een zeer negatieve impact op de resultaten van Hydralis in vergelijking met het rendement dat de FSMA (Belgische Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten) elk jaar op 31 december eist. Er zijn besprekingen aan de gang met de FSMA om de inhaalbeweging van deze ondermaatse prestatie over meerdere jaren te spreiden, waardoor VIVAQUA financieel moet bijspringen.

03.5 CRISISBEHEER EN BELANGRIJKE WERKEN

2018 werd gekenmerkt door de manier waarop VIVAQUA de breuk van een van zijn hoofdaanvoerleidingen, de feeder Daussoulx-Bosvoorde, heeft aangepakt op het vlak van het crisisbeheer en het zoeken naar oplossingen

In Ukkel kwam de tunnelboormachine van het regenwaterbekken van de Ukkelbeek na drie jaar opnieuw 'boven water'. De werken aan de Ukkelbeek waren bijzonder: grootschalig en bedoeld om een oplossing te bieden voor de terugkerende overstromingsproblemen in de vallei van de Ukkelbeek (Ukkel). De werkzaamheden om het bekken gebruiksklaar te maken, liepen van juni 2015 tot december 2018. Met het akkoord van de gemeente en de HEB (*Haute Ecole de Bruxelles*) is de afwerking gepland voor juni 2019. Het regenwaterbekken, dat met de tunnelboormachine werd gegraven, volgt het traject van de vallei van de Ukkelbeek. Het heeft een lengte van 1,3 km en een nuttige diameter van 4,76 m (d.w.z. een capaciteit van ongeveer 25 000 m³, inclusief de tot pompstation omgevormde vertrek- en aankomstput) en zal mogelijk

het afvalwater kunnen opvangen dat afkomstig is van 65 km riolen en een oppervlakte van 542 ha.

Op de site van Birmingham (Anderlecht) is VIVAQUA in 2018 gestart met de bouw van een fabriek voor de productie van elementen van met glasvezel versterkt polyester, de zogenaamde 'schalen', die gebruikt zullen worden bij de structurele renovatie van onze riolen. De doelstelling is drieledig: een betere controle op de planning van de leveringen en de opslag van schalen en dus op de planning van onze werken, een daling van onze bevoorradingskosten en een verkleining van onze ecologische voetafdruk door de afstand die de schalen moeten afleggen aanzienlijk in te korten; vandaag worden ze immers vanuit het buitenland aangevoerd. De ruwbouw zal in 2019 klaar zijn; daarna kan de productielijn worden geïnstalleerd en kunnen de opleidingen in situ van de arbeiders die voor deze taak zullen worden ingezet, worden afgerond. De productietests worden eind 2019 verwacht, zodat de fabriek in 2020 in gebruik zou kunnen worden genomen.

03.6 SMART METERING – PROJECT SMART.MET

VIVAQUA en zes andere Europese openbare waterdiensten, die in het kader van het project SMART.MET de handen in elkaar hebben geslagen, hebben toelating gekregen van de Europese Commissie om een bestek te publiceren. Deze publicatie concretiseert de eerste fase van de PCP (*Pre-Commercial Procurement*) met het oog op 'onderzoek en ontwerp van oplossingen'. De PCP is een van de tools van het programma Horizon 2020, dat financiële steun van de Europese Commissie toekent. Het project SMART.MET is bedoeld om het onderzoek gericht op de vraag naar innovatieve ontwikkelingen van slimme meters aan te moedigen om zo ten volle te kunnen voldoen aan de behoeften van de openbare waterdiensten inzake duidelijkheid, levensduur van de accu's, interoperabiliteit en kosten.

03.7 WATER QUANTITY PLAN

Dit plan, dat in januari 2018 werd opgestart na een moeilijk jaar inzake droogte, wordt beheerd door de Directie Productie, met twee essentiële deadlines: 2019-2024 met vrij goed bekende hypothesen en 2019-2035 op basis van hypothesen op langere termijn. Het belangrijkste doel is om de capaciteit in termen van waterproductie en -transport te kunnen inschatten en simuleren, in overeenstemming met de evolutie van de vraag van onze klanten van water in 't groot en voor de distributie. Op die manier wordt het productieapparaat afgestemd op de evolutie van de vraag.

2018 werd gebruikt om de strategische gegevens die beschikbaar zijn over de verschillende winningen te verzamelen en te structureren en om de aanvoerschema's bij te werken, waardoor productie- en aanvoerscenario's konden worden gesimuleerd naargelang van de vraag en de verschillende exploitatieparameters.

04 WATER, EEN LEVENS- NOODZAKELIJK ELEMENT

04.1 DE KWALITEIT

VIVAQUA heeft als opdracht drinkwater van onberispelijke kwaliteit te produceren dat aan alle geldende gewestelijke en federale wetgevingen voldoet. VIVAQUA baseert zich hiervoor met name op de bepalingen van de wetgeving betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water van de Europese richtlijn 98/83/EG van 1998.

De kwaliteit van het water dat VIVAQUA distribueert, beantwoordt voor 100 % aan de drinkbaarheidsnormen die de drie gewesten en de federale staat opleggen en die nog strenger zijn dan de normen die de Europese Unie voorschrijft. Van heel wat chemische parameters, zoals nitraat, fluoride, aluminium, trihalomethanen en pesticiden, bevinden de concentraties zich ruim onder de wettelijke maximumgrenzen. VIVAQUA levert dus water dat 'veilig en gezond' is voor de verbruikers.

Het water dat in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt gedistribueerd, bestaat voornamelijk uit grondwater (Modave, Vedrin, de streek van Bergen, ...) en uit oppervlaktewater dat drinkbaar wordt gemaakt (station van Tailfer). Om de waterreserves te beschermen, moeten er wettelijk voorkomingsgebieden rond de winningen worden afgebakend.

Op microbiologisch vlak wordt het door VIVAQUA geleverde water behandeld en gecontroleerd om de pathogene micro-organismen te verwijderen en te verhinderen dat ze woekeren in het distributienet. Met de huidige behandelingen kan VIVAQUA al organismen elimineren die uiterst resistent zijn tegen de klassieke ontsmettingsmethodes en die het wettelijk niet verplicht is te verwijderen. Voor deze bijzondere risico's heeft het Laboratorium weinig verspreide analysemethoden ontwikkeld. Andere Belgische drinkwaterbedrijven doen soms een beroep op deze specifieke competentie.

Na de herstelling of de aanleg van een leiding wordt de leiding bovendien gespoeld. Om er absoluut zeker van te zijn dat het water drinkbaar is, wacht VIVAQUA op de bevestiging van zijn laboratorium voordat het de leiding (opnieuw) in gebruik neemt. Deze strenge procedure maakt deel uit van de talrijke maatregelen voor het beheer van de risico's op de drinkwaternetten die al enkele decennia van toepassing zijn bij VIVAQUA.

Het Laboratorium behandelt de klachten en de vragen van de abonnees over de kwaliteit van het water. Een klacht wordt systematisch onderzocht, er wordt contact opgenomen met de betrokken abonnee en deze krijgt een gepast antwoord, want de klacht kan een teken zijn van een aantasting van de kwaliteit van het drinkwater in het distributienet.

04.2 DE CONTROLES

Rekening houdend met de activiteiten van VIVAQUA voert het Laboratorium voornamelijk analyses uit in verband met de productie en de distributie van drinkwater. Het Laboratorium analyseert echter ook afvalwater, vooral voor rekening van externe klanten (in Brussel en Wallonië).

Om elke aantasting van de waterkwaliteit op te vangen en de verbruiker te garanderen dat het geproduceerde en gedistribueerde water volstrekt veilig is, liggen de frequentie van de analyses en het aantal geanalyseerde parameters beduidend hoger dan de wettelijke vereisten. Om elke afwijking in de waterkwaliteit zo vlug mogelijk vast te kunnen stellen, spitst de monitoring zich voornamelijk toe op de winningen en de behandlungsstations. Het Laboratorium meet ook de kwaliteit van de prestaties van individuele en collectieve zuiveringsinstallaties.

Het Laboratorium heeft de ontwikkeling voortgezet van analysemethoden voor farmaceutische verbindingen, zoals bijvoorbeeld ontstekingsremmers. Tot nu toe werd hiermee niet het minste spoor van dergelijke producten teruggevonden. De resultaten tonen dus aan dat er geen risico is voor de eindverbruiker.

Om een objectieve controle en een onafhankelijk oordeel te garanderen, respecteert het Laboratorium de accreditatienorm ISO 17025 en is het hiervoor gecertificeerd door Belac. Het Laboratorium beschikt over vier erkenningen, waarvan drie op gewestelijk en een op federaal niveau.

Het personeel van het Laboratorium neemt actief deel aan verschillende werkgroepen van buitenlandse deskundigen en aan internationale congressen. Het Laboratorium verricht ook onderzoekswerk via zijn medewerking aan Europese projecten en zijn samenwerking met universiteiten, in het bijzonder met de *Université Libre de Bruxelles*.

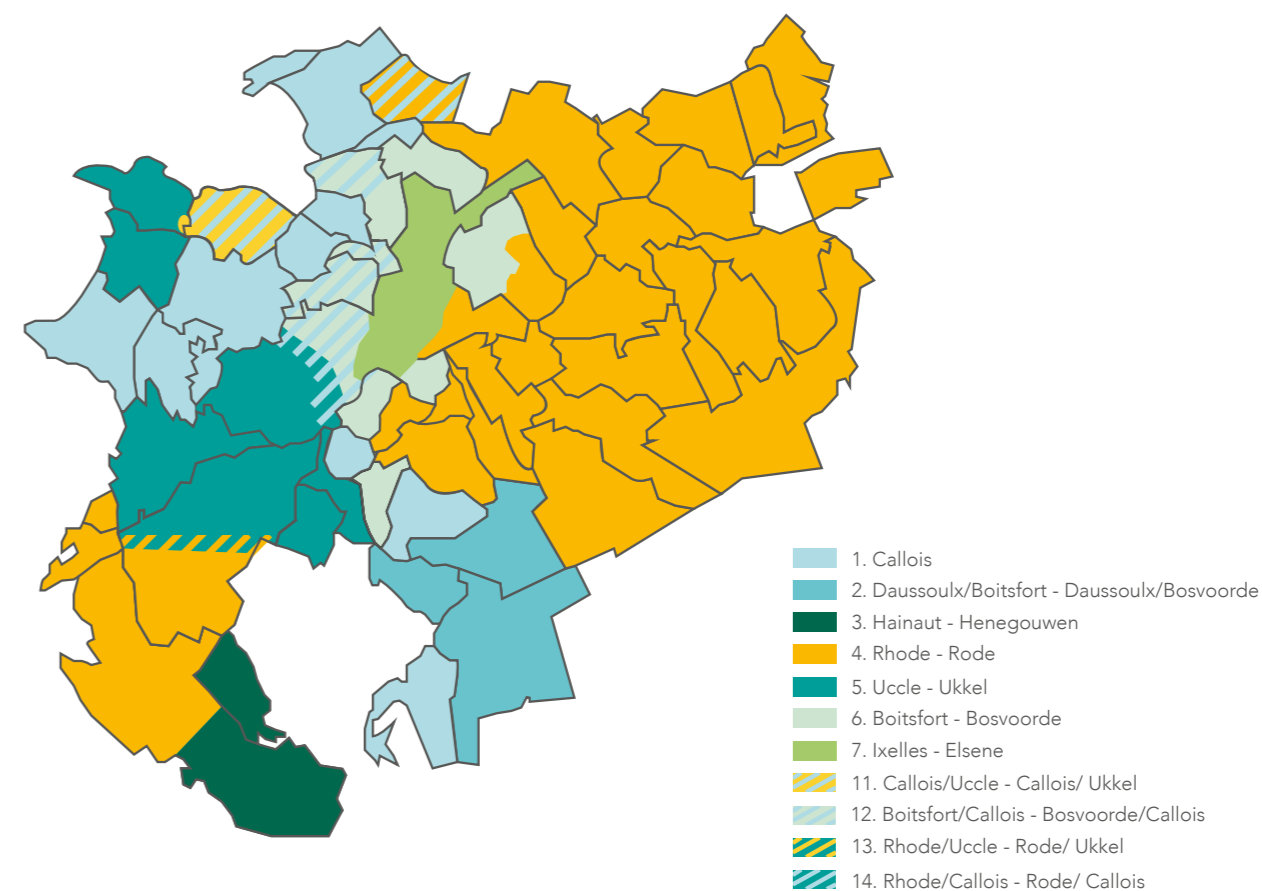
04.3 DE SAMENSTELLING NAARGELANG VAN DE PRODUCTIEPLAATSEN

Naargelang van zijn oorsprong kan de samenstelling van het water verschillen voor een aantal parameters zoals calcium, magnesium, kalium, natrium, chloride, sulfaten, nitraten, ...

Het gedistribueerde water wordt geproduceerd of gewonnen in verschillende winsites die, voor het overgrote merendeel, in het Waalse Gewest verspreid liggen. Elke productiesite bevoorraadt een reservoir dat de distributie in een bepaalde zone regelt. Enkel de zone met de naam Daussoulx-Bosvoorde

op de kaart hieronder wordt rechtstreeks van drinkwater voorzien via een aanvoerleiding zonder dat het eerst via een reservoir passeert. Op deze kaart staan de distributiezones naargelang van het reservoir dat of de aanvoerleiding die ze bevoorraadt. Doordat het water een andere 'oorsprong' kan hebben, kan de samenstelling van het water van wijk tot wijk verschillen. De gedetailleerde parameters van het water uit die reservoirs of de aanvoerleiding kunnen worden geraadpleegd op onze website (www.vivaqua.be).

DISTRIBUTIEZONES NAARGELANG VAN HET RESERVOIR DAT OF DE AANVOERLEIDING DIE ZE BEVOORRAADT

05 VIVAQUA TEN DIENSTE VAN DE VERBRUIKER

ABONNEE EN GEBRUIKER

05.1 ABONNEE EN GEBRUIKER

Abonnee of gebruiker: in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest kunnen deze termen een heel verschillende betekenis hebben:

1 Wanneer een watermeter voor individueel gebruik één enkele wooneenheid bevoorraadt,

- is de abonnee de eigenaar van het goed dat op het openbare waterdistributienet aangesloten is, ook al bewoont hij het goed niet,
- is de gebruiker de persoon die de waterdistributie geniet; hij kan de eigenaar of de huurder zijn.

VIVAQUA heeft dan in eerste instantie contact met de gebruiker.

2 Wanneer een watermeter voor gemeenschappelijk gebruik meerdere wooneenheden bevoorraadt,

- is de abonnee hetzij de enige eigenaar van de verschillende goederen die via de enige meter op het openbare waterdistributienet aangesloten zijn, hetzij de syndicus van het gebouw, die handelt voor rekening van de eigenaars van al de betrokken wooneenheden; en
- genieten de gebruikers de waterdistributie; ze kunnen huurders of eigenaars-bewoners zijn.

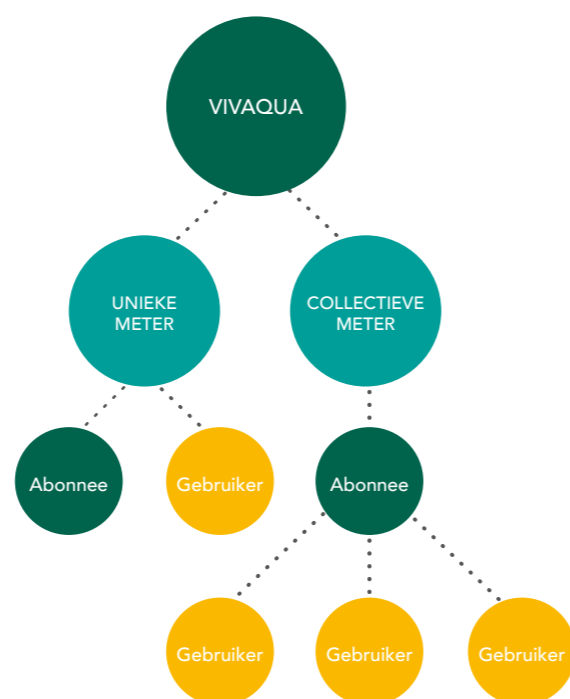
VIVAQUA heeft dan enkel contact met de abonnee, die de waterfactuur tussen de verschillende gebruikers moet uitsplitsen. Deze gebruikers hebben geen rechtstreeks contact met VIVAQUA.

05.2 DE WATERMETER, EEN ESSENTIEEL ONDERDEEL VAN EEN VERANTWOORD VERBRUIK

VIVAQUA is voorstander van de plaatsing van individuele watermeters om verantwoord om te springen met water:

- er kan worden gebruikgemaakt van de voordelen van het solidaire tarief alsook van betaalmogelijkheden die zijn aangepast aan de financiële toestand van het gezin;
- eventuele waterlekken worden gemakkelijk en snel vastgesteld;
- het geld dat wordt uitgespaard dankzij waterzuinige huishoudapparaten wordt rechtstreeks terugverdiend;
- elk gezin krijgt zijn eigen waterfactuur zonder verdeling van het verbruik tussen de verschillende gezinnen;
- de eigenaar is niet meer verplicht om de onbetaalde facturen van zijn huurder te betalen².

ABONNEE EN GEBRUIKER

05.3 DE WATERFACTUUR

De facturering van het water in Brussel verloopt op basis van vier elementen:

- de jaarlijkse forfaitaire abonnementsvergoeding 'distributie' per wooneenheid of gebruikseenheid (kantoor, winkel, werkplaats);
- de drinkwaterlevering (component distributie);
- de opvang en de afvoer van afvalwater (component gemeentelijke sanering of riolering); en
- de zuivering van het afvalwater (component gewestelijke sanering of zuivering).

Behalve de abonnementsvergoeding worden de drie andere bovengenoemde componenten van de prijs van het water gefactureerd aan de Brusselse gezinnen volgens een progressief tarief per verbruikte m³, dat bestaat uit vier prijschijven en dat het aantal personen waaruit het gezin bestaat in aanmerking neemt. Het verbruik in het kader van beroepsactiviteiten wordt dan weer gefactureerd volgens een lineair tarief, m.a.w. tegen een eenheidsprijs per m³. De jaarlijkse abonnementsvergoeding per wooneenheid (of per gebruikseenheid) is precies dezelfde in de negentien gemeenten en bedraagt 25,23 euro, incl. btw (bedrag onveranderd sinds 2013 in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest).

ROOSTER VAN DE TARIEVEN PER M³ EN PER COMPONENT (INCL. 6 % BTW) IN 2018 IN BRUSSEL

Huishoudelijk verbruik	Per inwoner*	Distributie	Gemeentelijke sanering	Gewestelijke sanering (BMWV)	Gemiddelde prijs van het water
SCHIJF 1 - VITAAL	Van 0 tot 15 m ³	1,14 euro/m ³	0,60 euro/m ³	0,33 euro/m ³	2,07 euro/m ³
SCHIJF 2 - SOCIAAL	Van 15 tot 30 m ³	2,09 euro/m ³	1,04 euro/m ³	0,56 euro/m ³	3,69 euro/m ³
SCHIJF 3 - NORMAAL	Van 30 tot 60 m ³	3,10 euro/m ³	1,53 euro/m ³	0,78 euro/m ³	5,41 euro/m ³
SCHIJF 4 - COMFORT	Meer dan 60 m ³	4,59 euro/m ³	2,18 euro/m ³	1,18 euro/m ³	7,95 euro/m ³
GEMIDDELD TARIEF PER M ³ OP BASIS VAN EEN JAARLIJKS VERBRUIK VAN 35 M ³ PER PERSOON		1,83 euro/m ³	0,92 euro/m ³	0,49 euro/m ³	3,24 euro/m ³
Niet-huishoudelijk verbruik		Distributie	Gemeentelijke sanering	Gewestelijke sanering (BMWV)	Gemiddelde prijs van het water
LINEAIR TARIEF		2,29 euro/m ³	1,07 euro/m ³	0,59 euro/m ³	3,95 euro/m ³
INDUSTRIEEL TARIEF	van 0 tot 5 000 m ³	2,29 euro/m ³	1,07 euro/m ³	0,59 euro/m ³	3,95 euro/m ³
	> 5 000 m ³	1,72 euro/m ³	1,07 euro/m ³	0,59 euro/m ³	3,38 euro/m ³

* op jaarbasis

363 179
meters in het
Brusselse
Gewest

05.4 WATER, EEN GOED DAT TOEGANKELIJK MOET BLIJVEN

Om te vermijden dat de Brusselse gezinnen eenmaal per jaar geconfronteerd worden met de betaling van te grote sommen stelt VIVAQUA hun verschillende betalingsmogelijkheden ter beschikking en is het onlangs ook gestart met de elektronische facturering met maandelijkse voorschotfacturen. De aanvankelijke doelstelling - 10 % van de Brusselse gezinnen die over een individuele meter beschikken op Doccle laten overschakelen - was eind december 2018 al overtroffen: Meer dan 15 000 gezinnen, of 12,6 %, waren immers overgestapt op de elektronische facturering. Bovendien werd in november 2018 een prioritaire telefoonlijn (hotline) voor het OCMW-personeel in het Brusselse Gewest opgericht om te helpen waterarmoede te bestrijden.

I De regelmaat van de facturen

Overeenkomstig het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 november 2006 heeft VIVAQUA het principe van de tussentijdse facturen ingevoerd. De frequentie van de facturen hangt voor ieder gezin af van het watervolume dat het jaarlijks verbruikt.

In de praktijk wordt momenteel nog 40 % van de Brusselse meters jaarlijks gefactureerd. VIVAQUA heeft de ambitie om met name via de digitalisering en de maandelijkse voorschotfacturen het factureringstempo te kunnen verhogen, zodat de gezinnen de waterkosten beter kunnen opnemen in hun maandbudget.

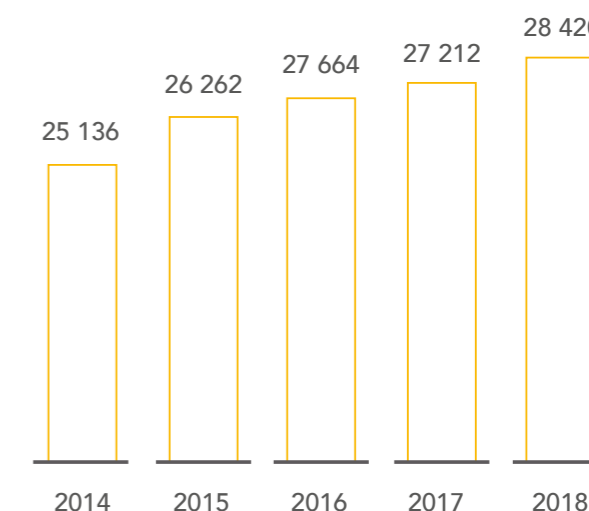
PERCENTAGE VAN DE GEFACTUREERDE METERS OP BASIS VAN HET AANTAL FACTUREN PER JAAR

12 maandelijkse facturen	6 %
6 tweemaandelijkse facturen	2 %
4 driemaandelijkse facturen	16 %
3 viermaandelijkse facturen	0 %
2 zesmaandelijkse facturen	36 %
1 jaarlijkse factuur	40 %

I De afbetalingsplannen

VIVAQUA is zich bewust van zijn opdracht als openbare dienst en wil rekening kunnen houden met de delicate financiële situatie van sommige gezinnen. Deze benadering blijkt in tijden van economische crisis des te noodzakelijker. In het afgelopen boekjaar werden zo 28 420 afbetalingsplannen toegekend aan de gebruikers, ofwel 1 208 afbetalingsplannen meer dan in 2017 (+4 %).

EVOLUTIE VAN HET AANTAL AFBETALINGSPLANNEN

I Het sociaal fonds

VIVAQUA werkt nauw samen met de negentien OCMW's van het Gewest, zodat de personen in moeilijkheden aangepaste technische en/of financiële oplossingen kunnen krijgen. Elke persoon die het moeilijk heeft om zijn waterfactuur te betalen, ongeacht of hij sociale bijstand geniet, mag aankloppen bij het OCMW van zijn gemeente. Elk jaar financiert de intercommunale een sociaal fonds via een bijdrage van 0,03 euro per gefactureerde m³ water, zoals vermeld staat in de tekst van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 14 juli 2011.

In 2018 werd 1 804 340 euro verdeeld onder de negentien OCMW's van het Gewest die het sociaal fonds beheren. In het afgelopen jaar werd 99 % van het bedrag waarmee het sociaal fonds werd gestijfd daadwerkelijk aangewend, wat neerkomt op een totaal van 1 793 204 euro. Het bedrag dat de OCMW's in 2018 niet hebben opgebruikt, namelijk 11 136 euro, zal bij de dotatie van het sociaal fonds van 2019 worden gevoegd, die zo 1 796 655 euro bedraagt.

05.5 EVOLUTIE VAN HET DRINKWATER-VERBRUIK

In Brussel zijn de gezinnen de belangrijkste verbruikers van drinkwater: ze vertegenwoordigen ongeveer twee derde van de volumes die de intercommunale levert. Het overige derde wordt voornamelijk gebruikt door de industriële en dienstensector.

Hoewel het aantal inwoners in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest alsmaar stijgt, blijven de gefactureerde watervolumes sinds 2006 in het algemeen stabiel, wat wijst op een vermindering van het huishoudelijke verbruik per persoon. De twee belangrijkste factoren voor deze vermindering: huishoudapparaten die steeds minder water verbruiken en het feit dat verbruikers er zich steeds bewuster van zijn dat het noodzakelijk is rationeel om te springen met water. Het gemiddelde huishoudelijke verbruik in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest blijft dalen en bedraagt ongeveer 35 m³ per jaar en per persoon. Het ligt ver onder het Europese gemiddelde van 55 m³.

05.6 DE SOLIDARITEIT TUSSEN DE EIGENAAR EN DE HUURDER

In Brussel werd de solidariteit die vroeger bestond tussen de eigenaar en de huurder grotendeels afgeschaft sedert de ordonnantie van 30 januari 2014. Enkel als er binnen de vijftien werkdagen niet wordt meegedeeld dat er een nieuwe huurder is, blijft de eigenaar verantwoordelijk voor de betaling van alle sommen die door zijn huurder verschuldigd zijn. Deze ordonnantie heeft voor VIVAQUA niet te verwaarlozen gevolgen gehad:

- ingewikkeldere verwerking van de verhuisformulieren om een onderscheid te maken tussen de gevallen waarin de resterende solidariteit van de eigenaar kan worden toegepast en die waarin dit niet kan
- moeilijker schuldvordering, want deze procedure is nu voortaan enkel van toepassing op de huurder, die van nature minder solvabel is dan de eigenaar
- stijging van het aantal onbetaalde facturen in een mate die niet kan worden bepaald, maar die ongetwijfeld groter is dan de algemene stijgende trend die zich zonder deze gewijzigde wetgeving zou hebben voorgedaan
- stijging van het aantal aanvragen om individuele meters te plaatsen in de gebouwen die tot dan werden bevoorrad door een meter voor meerdere wooneenheden.

05.7 DE SCHULDINVORDERING

In Brussel is de schuldvorderingsprocedure – onbetaalde jaarlijkse facturen – vastgelegd in de ordonnantie van 8 september 1994 tot regeling van de openbare drinkwaterlevering.

SCHULDINVORDERINGSPROCEDURE VASTGELEGD IN DE ORDONNANTIE VAN 8 SEPTEMBER 1994

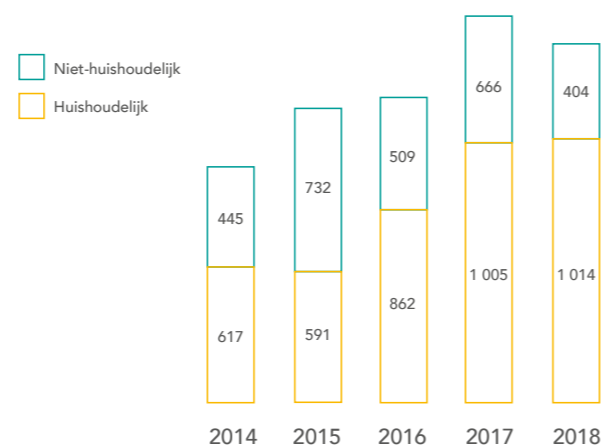
Wanneer voor de huishoudelijke klanten geen reactie komt op de ingebrekestelling, dan wordt er een aanvraag tot onderbreking van de waterlevering voor advies gestuurd aan de burgemeester en/of de voorzitter van het OCMW in de woonplaats van de gebruiker. Na die kennisgevingen en een uitspraak van de vrederechter of van de rechtbank van eerste aanleg om de waterlevering daadwerkelijk te onderbreken, past VIVAQUA de uitspraak toe. Er verstrijkt dus een lange wachttijd, soms van meerdere jaren, tussen de vervaldatum van de factuur en de afsluiting van de watertoevoer.

Voor de niet-huishoudelijke klanten kan de waterlevering zonder uitspraak worden onderbroken na afloop van de invorderingsprocedure.

In 2018 werd de waterlevering onderbroken in 1 418 gevallen, waarvan 1 014 keer bij huishoudelijke verbruikers. Het aantal onderbrekingen schommelt van jaar tot jaar naargelang van het economische milieu of de complexiteit van de administratieve en gerechtelijke follow-up van een aantal dossiers voor schuldvordering. De in de loop van een boekjaar effectief uitgevoerde afsluitingen hebben daardoor meestal betrekking op facturen die al meer dan een jaar, of zelfs meerdere jaren, openstaan.

VIVAQUA vindt dat de waterlevering te vaak wordt onderbroken. In het kader van de werkgroep Waterarmoede, die de minister van Leefmilieu, mevrouw Céline Fremault,

AANTAL EFFECTIEVE ONDERBREKINGEN VAN DE WATERLEVERING

heeft opgestart, blijft het verder zoeken naar betalingsmogelijkheden die beter passen bij de financiële situaties van de gebruikers in moeilijkheden.

05.8 DE ONINBARE SCHULDEN

Het aantal onbetaalde facturen waarvan de vervaldatum is verstreken, blijft stijgen. Zo is het bedrag van 29,0 miljoen euro in 2011 opgelopen tot 51,5 miljoen euro in 2018, dit is een stijging van 78 % in zeven jaar. Deze evolutie is het gevolg van verschillende factoren, waaronder de steeds grotere kwetsbaarheid van een gedeelte van de Brusselse bevolking.

Na afloop van een schuldvorderingsprocedure en met inachtneming van strikte voorwaarden (met name als de schuldenaar het land heeft verlaten of als de factuur te oud is geworden) kan VIVAQUA besluiten om een aantal schuldvorderingen te laten vallen en ze te boeken als oninbare schulden (boekverlies).

In 2018 beliep het bedrag van de oninbare schulden in Brussel 0,9 miljoen euro, wat neerkomt op 0,38 % van de gefactureerde bedragen.

BEDRAG VAN DE FACTUREN DIE ALS ONINBARE SCHULDEN WERDEN GEBOEKT (IN EURO) IN BRUSSEL

05.9 DE KLANTTEVREDENHEID

In 2003 is gestart met de tevredenheidsenquêtes bij onze klanten. Sindsdien heeft VIVAQUA meer dan 9 650 ingevulde tevredenheidsvragenlijsten ontvangen, voornamelijk van zijn klanten die zich naar de hoofdzetel begeven of van omwonenden van zijn werkterreinen. Deze aanpak is bedoeld om na te gaan of een proces goed wordt verwezenlijkt of om aan het licht te brengen hoe onze klanten deze of die situatie ervaren. De vragenlijsten werden anoniem ingevuld. De enquêtes hadden betrekking op verschillende onderwerpen (de werken op het distributie-, het sanerings- en het verdeelnet, de wachtdienst, de vervanging van meters, de kwaliteit van het water, de klantendienst, de sitebezoeken).

In 2018 werd enkel de vragenlijst in verband met de distributiewerken gebruikt. VIVAQUA heeft 168 ingevulde vragenlijsten ontvangen. De resultaten voor dit jaar zijn vrij positief. De respondenten zijn over het algemeen zeer tevreden over de dienstverlening van VIVAQUA. Ze zijn voor 95,7 % tevreden over de informatie in het kader van de onderbrekingen van de waterlevering, voor 92,4 % over de naleving van de afspraken en voor 94,2 % over de zuiverheid van het water. Ze zijn iets minder tevreden over de informatie over de werken (71,3 %), de netheid van de straat (72,5 %) en de tijdelijke herstelling (65 %). Het contact met het personeel op het werkterrein is ook positief, met 80,9 % tevreden klanten. Tot slot drinkt 60 % van de bevroegde personen leidingwater (62,6 % in 2016 en 65,2 % in 2017).

De klanttevredenheid systematisch meten én verbeteren, zal een van de doelstellingen van het toekomstige strategisch plan zijn.

Sinds mei 2018 tot slot is het nieuwe callcenter in gebruik, waarmee de inkomende telefoontjes van klanten beter kunnen worden beheerd op basis van de prioriteit en de kenmerken van de verzoeken. De ambitie om van 28 % behandelde telefoontjes te komen tot 50 % werd eind december 2018 gehaald.

06 VIVAQUA TEN DIENSTE VAN ZIJN PARTNERS

Naast de band met de Brusselse verbruikers, die wordt geregeld door de Brusselse wetgeving, heeft VIVAQUA tevens contractuele banden met andere operatoren van de watersector of privépartners.

06.1 DRINKWATERLEVERING

VIVAQUA levert water in 't groot aan een aantal andere wateroperatoren zodat ze dat water daarna kunnen verdelen via hun eigen distributienetten. Het gaat met name om de SWDE, Farys, De Watergroep, in BW, ...³

06.2 KATHODISCHE BESCHERMING EN BEHEER VAN DE HYDRANTEN

In Waals-Brabant verzekert VIVAQUA de kathodische bescherming⁴ van de distributieleidingen evenals de monsterneming en de analyse van die watermonsters op het hele grondgebied dat door de in BW⁵ wordt beheerd. VIVAQUA is er ook verantwoordelijk voor de controle, het onderhoud en de herstelling van de hydranten (brandkranen). In 2018 werden 7 581 hydranten gecontroleerd en werden er 1 677 hersteld. Sinds begin 2016 worden al de resultaten van die controles (bereikbaarheid, signalisatie en debiet), die al jaarlijks werden doorgespeeld aan de gemeenten, ook in real time ter beschikking gesteld van de brandweerkorpsen van Waals-Brabant. Op dat grondgebied verzorgt de Centrale Wacht buiten de kantooruren de wachtdienst.

06.3 LABORATORIUMANALYSES

Het laboratorium van VIVAQUA verricht voor verschillende klanten – zowel openbare als privéklanten – analyses van de kwaliteit van het water. Deze analyses vertegenwoordigen ongeveer 25 % van de parameters die jaarlijks worden geanalyseerd (exclusief netten in Brussel en Vlaams-Brabant) en hebben betrekking op de meest uiteenlopende domeinen: drinkwater, proceswater en afvalwater. VIVAQUA voert hoofdzakelijk analyses uit voor grote klanten, zoals de in BW, INASEP en het FAVV, maar ook voor heel wat kleine klanten zoals hotels, besturen, bedrijven en particulieren.

06.4 INSPECTIE, CARTOGRAFIE EN RUIMING VAN HET RIOOLNET

In het kader van de tripartiete overeenkomst tussen INASEP, de SPGE en VIVAQUA werden in het Waalse Gewest drie ploegen samengesteld en opgeleid voor de inspectie, de cartografie en de ruiming van het rioolnet van de provincie Namen. In 2018 werden werken uitgevoerd in een honderdtal gemeenten (met name in Lives-sur-Meuse, Florennes, Bois-de-Villers, Mettet, ...), goed voor een totaal van zo'n 300 km geïnspecteerde riolen.

316 905 analyses
verricht door
ons laboratorium

³ De gedetailleerde tabel met de waterleveringen per klant bevindt zich in de bijlagen. ⁴ Kathodische bescherming is een actieve methode van corrosiebestrijding van een metaal dat in contact komt met een elektrolyt (verbinding die in waterige oplossing, zoals water, de bodem en beton, in ionen wordt gesplitst en zo de stroom geleidt). Het gaat om een elektrochemisch preventiesysteem waarbij de potentiaal voldoende wordt verlaagd waardoor de corrosie sterk vertraagt. ⁵ De IECBW (*Intercommunale des Eaux du Centre du Brabant Wallon*) is de in BW geworden na de fusie in 2017 met de IBW, de *Intercommunale du Brabant Wallon*, die verantwoordelijk was voor de economische ontwikkeling, het afvalbeheer en de sanering van afvalwater.

07 VIVAQUA TEN DIENSTE VAN DE STAD EN HAAR INWONERS

In het algemeen kader dat door het Waterbeheersplan (WBP) van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2016-2021) is vastgelegd, werkt VIVAQUA in Brussel samen met andere actoren, elk binnen zijn eigen bevoegdheidsdomein. Dit WBP, dat de steun krijgt van de gewestminister van Milieu, past zelf in een algemenere gewestelijke en Europese context om milieudoelstellingen te halen in een ruimer kader. Deze doelstellingen worden opgesomd in de Kaderrichtlijn Water, die werd omgezet in de Kaderordonnantie Water van oktober 2006. VIVAQUA volgt hiermee dus een algemeen beleid op heel lange termijn van de watersector.

07.1 ORGANISATIE EN COÖRDINATIE VAN DE WERKEN – OSIRIS

In het kader van zijn activiteiten 'drinkwaterdistributie' en 'sanering' investeert VIVAQUA voortdurend in zijn netten om ze te vernieuwen en aan te passen, zodat het een kwaliteitsvolle dienst aan de abonnees kan verlenen. Bovendien breidt het die netten uit om te kunnen voldoen aan de nieuwe behoeften van de bevolking en de veranderende stadsstructuur. Deze investeringen worden gepland, gecoördineerd en verwezenlijkt met de andere Brusselse actoren (Sibelga, Proximus, Elia, MIVB, Beliris, ...) en de bevoegde wegbeheerders (de negentien gemeenten of het Gewest), met inachtneming van de ordonnantie bouwplaatsen die geldt op het gewestelijke grondgebied. De volledige coördinatie- en vergunningsprocedure verloopt via Osiris, het gewestelijke platform dat een elektronische omzetting is van de ordonnantie bouwplaatsen.

07.2 VEILIGHEID EN IMPACT OP DE OMWONENDEN EN DE MOBILITEIT

VIVAQUA ziet erop toe dat de impact van zijn activiteiten op de stad beperkt blijft en past zijn uitvoeringsmethodes in die zin aan. Als het binnen de grenzen van de veiligheids- en duurzaamheidsregels technisch mogelijk is, gebruikt VIVAQUA werkmethodes waarbij geen sleuf hoeft te worden gegraven:

- voor de distributie: de ondermijning van de openbare weg of het inzetten van een zuigwagent die de oppervlakte van de werkzone kleiner maakt
- voor de sanering: pipe-bursting, horizontale boring, plaatsing schalen, gunnitering, bemanteling of graven van galerijen.

Inzake mobiliteit worden de geplande werken uitgevoerd met inachtneming van de wegcode en de ordonnantie bouwplaatsen in het Brussels Gewest (mededeling van de werken aan de omwonenden drie dagen vóór aanvang van de werken, omleiding van het plaatselijk verkeer, doorgang voor voetgangers, ...).

In nood staat de Centrale Wacht elke dag van de week de klok rond paraat om uit te rukken voor incidenten op het net en de omgeving ter plaatse te beveiligen. Buiten de normale diensturen, tijdens de weekends en op feestdagen voeren ploegen met piketdienst dringende herstellingen uit op het distributienet. En voor het beheer van de riolen oordelen deze ploegen over de urgentiegraad (diagnose). De werken worden daarna zo vlug mogelijk verricht door de ploegen overdag of de onderaannemer.

Om de betrekkingen met het publiek te verbeteren bij investeringswerkzaamheden voor de sanering in het Brussels Gewest is er een cel 'Ombudsman', die verantwoordelijk is voor de contacten met de omwonenden en voor de klachten in verband met die werkzaamheden.

Eind 2018 werden de eerste maandelijkse vergaderingen georganiseerd tussen de communicatieteams van de MIVB en die van VIVAQUA om op een eenduidige manier te communiceren rond de bouw van de toekomstige metrolijn 3. Deze samenwerking is een voorbode van de toekomstige communicatiecampagnes bij grote werken in het Brussels Gewest. De bedoeling is de kwaliteit en de frequentie van de communicatie met de omwonenden en de middenstand te verbeteren, in het bijzonder bij werken die een grote impact hebben op het leven in de wijk. Deze eerste samenwerking heeft ook tot doel goede praktijken te ontwikkelen die kunnen worden overgenomen voor de communicatie rond andere grote werken in het Brussels Gewest waarbij verschillende nutsbedrijven betrokken zijn.

De cel Communicatie heeft tot slot twee nieuwe huis-aan-huisberichten ontwikkeld om de communicatie met de omwonenden tijdens geplande distributie- of saneringswerken te uniformeren en te vereenvoudigen; deze berichten zijn duidelijker en bevatten alle nuttige informatie (betrokken straten, timing, verkeersmaatregelen, contactnummers, ...). Deze nieuwe communicatiemiddelen zullen begin 2019 ter beschikking worden gesteld van de ploegen in het veld.

07.3 STRIJD TEGEN DE OVERSTROMINGEN

VIVAQUA zet zich in voor de strijd tegen de overstromingen en werkt daarom met andere actoren samen om het Brussels Gewest te beschermen bij plots en hevig onweer, dat de voorbije decennia wel vaker boven Brussel losbarst. De overstromingen zijn voornamelijk te wijten aan de ondoorringbare bodem, waarvan de oppervlakte de laatste 50 jaar is toegenomen, en aan de periodes met uitzonderlijke regenval, voornamelijk in de zomer.

VIVAQUA is een van de actoren van het coördinatieplatform van de wateroperatoren, dat streeft naar een duurzamer waterbeheer, met name via het regenwaterbeheer. Het Waterbeheersplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geeft de richtlijn die de actoren in kwestie moeten volgen.

Bij de inrichting van nieuwe verkavelingen legt VIVAQUA de verkavelaar technische voorschriften op inzake riolering, maar ook inzake tijdelijke opvang van regenwater om het afwaartse rioolnet niet te overbelasten. De naleving van deze voorschriften vormt daarna een voorwaarde om de nieuwe wegen als openbare weg over te nemen. VIVAQUA begeleidt en adviseert de verkavelaars ook om hen te helpen hun verplichtingen na te komen.

In 2013 richtte VIVAQUA een dienst 'advies overstromingen' op om de bewoners van wie de kelder onderloopt door de terugstroming van het rioolwater te helpen zich beter te beschermen. Hoewel deze kwestie niet behoort tot zijn verantwoordelijkheid als openbare dienst wil VIVAQUA toch zijn expertise ten dienste stellen van de bewoners van woningen die gevoelig zijn voor deze rioolgerelateerde problematiek.

07.4 VASTE EN MOBIELE FONTEINEN, EVENEMENTEN

VIVAQUA wil leidingwater (dat economischer en milieuvriendelijker is) promoten. Het was daarom van de partij op een aantal evenementen (Irisfeest, Milieufeest, nationale feestdag, autoloze zondag, Sint-Verhaegen van de VUB-ULB, Pride) alsook op verschillende sporthappenings, zoals de *Relais givrés* of BXL Tour (fietswedstrijd van 50 km).

Vaste fonteinen, echt straatmeubilair met sobere en tijdloze lijnen, werden sinds kort neergeplant op het grondgebied van verschillende gemeenten-vennoten van VIVAQUA.

De mobiele fonteinen van VIVAQUA werden zo ontworpen dat ze moeiteloos opgaan in het straatbeeld. Ze kunnen gericht worden geplaatst en kunnen het aantal punten voor drinkwaterdistributie verhogen op openbare evenementen zoals de nationale feestdag.

Elk jaar maakt VIVAQUA van de Waterdagen gebruik om zijn activiteiten, werken en beroepen in de kijker te zetten. Op 18 maart wijdde VIVAQUA, samen met de BMWB en de minister van Waterbeleid, mevrouw Céline Fremault, de heraansluiting van de riolen van de vallei van de Verwinkelse beek, in Ukkel, in. Diezelfde dag organiseerde VIVAQUA ook een bezoek aan het regenwaterbekken Broek in Sint-Agatha-Berchem.

In het Waalse Gewest werd tijdens een wandeling de rol en de geschiedenis van de groeven van Ecaussinnes toegelicht en tijdens een andere wandeling konden een aantal van onze installaties in Braine worden ontdekt.

07.5 VIVAQUA-HOME

VIVAQUA-Home omvat alle betalende activiteiten van VIVAQUA afwaarts van de meter, tests op privé-distributienetten of opsporing van lekken.

In het kader van VIVAQUA-Home wordt tevens een dienst aangeboden om de aanwezigheid van legionella onder controle te hebben in zorginstellingen, hotels, zwembaden of alle andere gebouwen die publiek ontvangen. Daarvoor analyseert het laboratorium monsters die door de dienst Verificatie werden genomen.

Aantal monsternemingen

2014	581
2015	721
2016	787
2017	718
2018	719

07.6 BRANDBESTRIJDING

VIVAQUA beheert en onderhoudt gratis 17 152 hydranten⁶ voor de negentien gemeenten van het Brusselse Gewest. Elk jaar worden ze door onze ploegen gecontroleerd, behalve in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld wanneer ze niet toegankelijk zijn. De controle bestaat erin het toegangsluik te openen, de werking van de afsluiters te controleren, de staat van de signalisatie na te gaan en, indien nodig, rondom de hydranten schoon te maken en te snoeien. Grotere ingrepen kunnen bestaan in bestratingswerk, de herstelling of de vervanging van brandkranen.

In 2018 werden zo 15 994 hydranten gecontroleerd; 5 596 ervan kregen een onderhoudsbeurt en 164 werden vervangen.

07.7 ONTRATTINGSCAMPAGNES

Al tientallen jaren worden de riolen bevolkt door ratten. De bedoeling van de ontrattingscampagnes is hun aantal in onze netten onder controle te houden om hinder voor de bevolking en de gemeenten te voorkomen. Deze activiteit maakt deel uit van het onderhoud van de rioolnetten. VIVAQUA voert twee keer per jaar een ontrattingscampagne uit in de negentien Brusselse gemeenten, een in het voorjaar en een in het najaar. Deze campagnes vormen ook een gelegenheid om een visuele inspectie van het net uit te voeren wanneer de lokazen worden geplaatst en weggehaald.

Zo worden bijvoorbeeld in de gemeente Schaarbeek ongeveer 940 riooldeksels geopend en voorzien van 3 700 lokazen.

De gemeenten bekommeren zich om de problematiek bij de particulieren of in de gemeenteparken. Leefmilieu Brussel - BIM is dan weer verantwoordelijk voor de gewestelijke parken.

08 VIVAQUA TEN DIENSTE VAN DUURZAME ONTWIKKELING

VIVAQUA streeft er bij zijn werking al jaren naar om rekening te houden met de drie dimensies van duurzame ontwikkeling (de maatschappelijke, de economische en de ecologische dimensie).

08.1 ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN FONDS VOOR INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

VIVAQUA werkt nauw samen met het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest voor het beheer van het Fonds voor internationale solidariteit. Sinds 2014 gaat per m³ water die de intercommunale verkoopt 0,005 euro naar dat fonds (geïndexeerd bedrag).

VIVAQUA wilde zijn steun aan het Fonds voor internationale solidariteit opvoeren door een samenwerkingsovereenkomst van twee jaar te ondertekenen met Leefmilieu Brussel - BIM: VIVAQUA verzorgt zo gratis het operationele beheer van het secretariaat van het fonds.

Na de vierde projectoproep werden 16 dossiers ingediend. Het selectiecomité heeft zeven projecten gekozen die in zes verschillende landen (Guinee-Conakry, Ethiopië, Democratische Republiek Congo (2), Madagaskar, Togo en Rwanda) zullen worden uitgevoerd voor een totaalbedrag van 341 648 euro. Het geld dat niet wordt opgebruikt, wordt bij de dotatie 2019 van het Fonds voor internationale solidariteit gevoegd. De gekozen projecten kunnen vanaf 2019 van start gaan. Het gaat om

- de veiligstelling van de drinkwatervoorziening voor de inwoners van vier stadswijken van de gemeente Mali (Midden-Guinee) (ongeveer 11 692 inwoners), in samenwerking met de gemeente Elsene
- de verbetering van de toegang tot drinkwater en de hygiëne in het district Gimbo (onderdistrict Keyi-Kello), zone Keffa in Ethiopië (ongeveer 7 500 inwoners - 1 500 gezinnen rechtstreeks en 20 000 personen onrechtstreeks), in samenwerking met vzw Caritas International
- de boring van tien putten om de bevolking van tien dorpen (welbepaalde dorpen in Lubefu) in de Democratische Republiek Congo toegang te geven tot drinkwater (ongeveer 10 000 inwoners), met de steun van vzw *Maison de la Femme*
- de drinkwatervoorziening door middel van een hydrau-

lische boring in de wijk Talangai in de gemeente N'sele in de Democratische Republiek Congo (2 000 inwoners), met vzw *Macedoine*

- de boring van waterputten in de plattelandsgemeente Bemanonga in Madagaskar (de voortzetting van een project dat in 2017 al werd gerealiseerd met de hulp van het Fonds voor internationale solidariteit), in samenwerking met *Association Belgique-Madagascar*
- de verbetering van de dienstverlening 'drinkwater' en 'sanering' in een schoolomgeving in het kanton Zanguera in Togo (3 237 leerlingen, waarvan 1 728 meisjes en 1 509 jongens). En dat met de steun van de vzw Goto Togo
- de inrichting van latrines in het sociaal-educatieve centrum Amizero in de stad Kigali in Rwanda (400 kinderen), in samenwerking met vzw *Auto-Développement Afrique*.

08.2 MILIEU

Milieubescherming is een van de zes fundamentele doelstellingen van de toekomstige strategie 2019-2024 van het bedrijf.

I 1 Bescherming van de winsites

Het laatste dossier dat VIVAQUA in december 2017 heeft ingediend voor de afbakening van de voorkomingsgebieden rond zijn grondwaterwinningen was voor de winning van Vedrin. Het Waalse Gewest is nog altijd bezig met de administratieve afhandeling ervan. Op die manier werd meer dan 1 300 hectare rond deze winning omgevormd tot voorkomingsgebied. De kantoniers zullen er strenger toezicht houden en er zullen met name tests worden uitgevoerd om te kijken of de koolwaterstoftanks wel waterdicht zijn. Het voorkomingsgebied van Ben-Ahin werd in januari 2018 gevalideerd.

In 2017 en 2018 hadden er heel wat werkvergaderingen plaats met het Waalse Gewest en de waterproducenten om een wettelijk kader vast te leggen in verband met de afbakening van de voorkomingsgebieden voor het oppervlaktewater. De Waalse regering moet de eindtekst in 2019 nog valideren, waarna de zonegrenzen voor de winning van Tailfer kunnen worden voorgesteld.

Hoewel de SPGE de systematische vervanging van alle stookolietanks in de voorkomingsgebieden niet langer financiert,

wil VIVAQUA zijn milieubeleid in het kader daarvan blijven voeren om zo zijn winningen optimaal te kunnen beschermen.

VIVAQUA zet ook zijn beleid inzake bosbeheer voort, met name door heel wat terreinen te herbebossen en bij het beheer nog meer de focus te leggen op biodiversiteit. De oppervlakte van de zones waar later wordt gemaaid (ongeveer 100 ha), breidt uit, waardoor de biodiversiteit verbetert.

I 2 Turbine

Het water dat in de streek van Spontin via de leiding van Lienne wordt gewonnen, wordt tot op de top van de heuvel gepompt om zich daarna aan de andere kant naar beneden te storten naar de aanvoercollector. Om te vermijden dat het water met een te hoge snelheid de collector instroomt, wordt het afgeremd, met een aanzienlijk energieverlies tot gevolg. Daarom werd een project op poten gezet om een deel van die energie te recupereren. Eind 2017 werd een turbine van 50 kW geïnstalleerd (die jaarlijks het energieverbruik van 50 personen produceert). Begin 2018 hadden de eerste tests plaats en in december werd de turbine in gebruik genomen. De energie die door deze installatie wordt opgewekt, wordt terug naar het distributienet gestuurd en verkocht aan de energieleverancier. Dit prototype moet als experiment dienen, waarna andere turbines van dat type kunnen worden geplaatst.

I 3 Energietransitie

Sinds januari 2013 neemt ons station in Tailfer deel aan de tertiaire productiereserve van Elia, door terug te vallen op de flexibiliteit van het pompen (kan (gedeeltelijk) worden uitgesteld), maar ook op zijn dieselaggregaten (en dan verbruikt het station geen stroom).

VIVAQUA heeft zich ook geschaard achter twee projecten die onder leiding van Sibelga staan.

Het project SolarClick beoogt de installatie van zonnepanelen op de daken van overheidsgebouwen om te voorzien in (een gedeelte van) de behoeften van de site: in november 2018 werden er panelen geplaatst op de site van het Technisch Centrum Linthout in Schaarbeek voor een totaal vermogen van 180 kWc, wat neerkomt op een jaarproductie van 144 000 kWh of 30 % van het verbruik van de site. De werken voor de installatie van de panelen op het reservoir van Etterbeek starten in 2019 en deze zullen een vermogen leveren van 153 kWc en een jaarproductie van 122 400 kWh.

Het project NRClick is dan weer een tool om het gas- en elektriciteitsverbruik in onze gebouwen op te volgen.

I 4 Riothermie

Het doel van dit project bestaat erin om bij de renovatie van riolen, op de juiste plaatsen, warmtewisselaars te plaatsen om op termijn klimaatregeling (verwarming en koeling) aan te bieden voor gebouwen die voldoende zijn geïsoleerd. De temperatuur van het afvalwater schommelt immers relatief weinig, wat de buitentemperatuur ook is. Daardoor slaagt het prototype dat VIVAQUA in 2014 heeft geïnstalleerd erin om een vermogen van 2,5 tot 5,5 kW te recupereren met een

warmtewisselaar van zes meter lang in een optimaal werkend riool. Met dit vermogen kan gemakkelijk een goed geïsoleerde woning van 70 m² worden verwarmd.

In samenwerking met de gemeente Ukkel wordt er momenteel een concreet project uitgewerkt voor een gebouw in de Stallestraat dat wordt gerenoveerd en waarin de administratieve en technische diensten van de gemeente zullen worden ondergebracht. Het gebouw met een oppervlakte van 15 000 m² heeft in de winter een piekbehoefte van 425 kW voor verwarming en in de zomer een van 475 kW voor koeling. Het project bestaat uit twaalf wisselaars van zes meter lang, die 21 % van de behoeften voor koeling en 27 % van de behoeften voor verwarming dekken, waardoor de CO₂-uitstoot elk jaar met 60 ton wordt teruggedrongen. De investering van 130 000 euro zou over vijftien jaar terugverdiend moeten zijn.

I 5 Mobiliteit

Heel wat van de 1 339 personeelsleden opteren voor hun woon-werkverkeer voor de zachte mobiliteit.

	Te voet	Fiets	NMBS	MIVB, TEC, De Lijn	Carpooling	Auto-solist en motors
	6 %	7 %	26 %	11 %	5 %	44 %

Voor het elfde jaar op rij heeft VIVAQUA, van 16 tot 22 september 2018, deelgenomen aan de Week van de Mobiliteit in het Brusselse Gewest met een bewustmakings- en af-fichecampagne. Tijdens die week heeft een team van vier personeelsleden op 20 september 2018 deelgenomen aan de Smart Mobility Challenge (georganiseerd door Maestro-Mobile). Het doel was om met behulp van verschillende vervoermiddelen in drie uur tijd zo veel mogelijk plaatsen in Brussel te bereiken, quizvragen over mobiliteit te beantwoorden en 'opdrachtjes' uit te voeren.

Om het gebruik van de fiets voor het woon-werkverkeer aan te moedigen, nam VIVAQUA deel aan de Winter Trophy (van 12 februari tot 9 maart – 18 fietsers probeerden een maximaal aantal dagen met de fiets naar de werkplek te komen; op een totaal van 21 deelnemers eindigde VIVAQUA tiende) en de Summer Challenge (van 23 mei tot 20 juni – ploegen van 2 tot 5 fietsers proberen de doelstelling te halen die ze voor zichzelf hebben vastgelegd: 25 %, 50 %, 75 % of 100 % van de dagen met de fiets naar het werk komen). De twee deelnemende VIVAQUA-teams hebben hun doelstelling gehaald, namelijk 75 % van de werkdagen het stalen ros van stal halen.

Bovendien telewerken een honderdtal van onze collega's van de hoofdzetel voortaan één dag per week. Wat betekent dat ze ook een dag minder hun woon-werktraject moeten afleggen

I 6 Verantwoord verbruik

VIVAQUA steunt sinds 2012 de eerlijke handel. De koffie, de thee, de suiker en het fruitsap die in het bedrijf ter beschikking worden gesteld, dragen sindsdien het Max Havelaar-label.

09 VIVAQUA EN ZIJN PERSONEEL

09.1 SAMENSTELLING VAN HET PERSONEEL OP 31 DECEMBER 2018

OPSPLITSING VAN DE PERSONEELSSTERKTE

KADERLEDEN	61	4,6 %
ADMINISTRatieve BEAMBTEN	317	23,7 %
TECHNISCHE BEAMBTEN	251	18,7 %
ARBEIDERS	693	51,8 %
ROSETTA'S (STARTBAANOVEREENKOMSTEN)	17	1,3 %
FIRST-STAGES (JONGERENSTAGE EERSTE WERKERVARING IN HET BHG)	0	0 %
TOTAAL	1 339	

OPSPLITSING MANNEN/VROUWEN

MANNEN	1 145	85,5 %
VROUWEN	194	14,5 %
TOTAAL	1 339	

09.2 NIEUWE PROJECTEN

Afgaand op de vaststelling dat driekwart van de 500 beambten van de hoofdzetel buiten het Brusselse Gewest woont en de signalen die werden gegeven in de welzijnsenquête van 2016, werd in oktober 2017 bij de Klantendienst één dag per week, op vrijwillige basis, telewerk uitgetest; die test werd daarna uitgebreid naar andere entiteiten. De evaluatie in mei 2018 van die eerste fase was over het algemeen positief: de stress werd verlicht en de productiviteit nam toe. Er werd daarom een twee testfase van zes maanden gestart in andere entiteiten, onder andere bij de informaticadienst, de vertaaldienst, de sectorbedienden, de HR-dienst, de juridische dienst, de cel voorkomingsgebieden van de DP, ...

Om het gebruik van het Nederlands in de dagelijkse activiteiten en de uitwisselingen onder collega's aan te moedigen en te bevorderen, werd in oktober 2018 gestart met conversatietafels Nederlands onder leiding van VIVAQUA-medewerkers; dit initiatief kende heel wat bijval. Voor de Nederlandstalige collega's worden er in 2019 conversatietafels Frans op touw gezet.

In de loop van 2018 heeft VIVAQUA zijn arbeidsreglement aangepast om op een juiste manier te kunnen reageren op situaties die te maken hebben met alcoholisme en andere

verslavingen en heeft het een preventiecampagne voor 2019 op gang getrapd.

09.3 INTERNE COMMUNICATIE

VIVAQUA hecht veel belang aan de communicatie met zijn medewerkers. Daarom voert het bedrijf een beleid voor interne communicatie en wordt de informatie via verschillende tools en kanalen verspreid. Het heeft ook een teambuildingprogramma opgezet, bedoeld om de teamgeest aan te wakkeren, het welzijn op het werk te verbeteren en de motivatie te verhogen.

Aquanews, het bedrijfsblad voor alle VIVAQUA-medewerkers (in actieve dienst of gepensioneerd), deelt de verwezenlijkingen van het bedrijf mee en plaatst het personeel en zijn werk op de voorgrond. Aan de hand van bijvoegsels van vier pagina's bij elk nummer kan op een praktische manier de stand van zaken worden gegeven van een welomlijnd onderwerp (bijvoorbeeld de pensioenen, de bescherming van de persoonsgegevens (AVG), ...). Ter aanvulling van het bedrijfsblad werden een honderdtal interne communiqués per e-mail en via het intranet verspreid ter attentie van al de personeelsleden.

Het intranet is een bevoorrecht middel om snel informatie te verspreiden: het wordt regelmatig bijgewerkt en blijft voor de beambten toegankelijk van thuis uit. Deze raadpleegmogelijkheid is vooral bestemd voor het arbeiderspersoneel dat op zijn werkplek niet over een computer beschikt.

De informatiezittingen voor managers worden regelmatig georganiseerd en zijn soms opgebouwd rond specifieke thema's, zoals de innovatie, de financiële informatie en de nieuwe budgettaire methodologie, Brugel, de impact van de uitdrijving van de Vlaamse gemeenten op de waterleveringen, ...

De derde tournee van the Team (informatiezittingen onder leiding van een ploeg waarin alle directies vertegenwoordigd zijn en die bedoeld zijn om de bottom-upcommunicatie te verbeteren) vond plaats in november. De tevredenheidsenquête heeft aangetoond dat deze aanpak wordt gewaardeerd, want 82 % van de collega's die de zitting hebben bijgewoond, bleek helemaal tevreden.

In 2018 werd bijzondere aandacht besteed aan de regelmatige communicatie over de uitwerking van het strategisch plan 2019-2024 (VIVAnext), de strategische workshops en de bedrijfswaarden.

09.4 ARBEIDSONGEVALLEN

In vergelijking met de voorbije jaren zijn de frequentiegraad en de graad van ernst, indicators die worden bijgehouden in het kader van de arbeidsongevallen, gedaald. In 2018 werd er aangifte gedaan van 145 arbeidsongevallen: 30 van die ongevallen hadden plaats op de weg van het werk (voornamelijk met fietsers en motorrijders). Bij de andere ongevallen ging het vooral om niet-gecoördineerde bewegingen (57), glij- of struikelpartijen (11), verlies van controle over machines (12) en goederenbehandeling (18), te wijten aan ongeschikte arbeidsmethodes of onoplettendheid. Daarbij liepen de beambten oppervlakkige verwondingen op, verstuikingen, verzwikkingen en ontwrichtingen (80 % van de gevallen). In die gevallen is 'opleiding' – via preventieworkshops en toolboxmeetings – de aangewezen maatregel om dergelijke ongevallen in de toekomst te vermijden. VIVAQUA is dan ook van plan om die maatregel aanzienlijk uit te breiden. Op die manier kunnen het aantal ongevallen en de ernst ervan worden gedrukt.

09.5 OPLEIDINGEN (SITUATIE EN AMBITIES)

Met een gemiddelde van slechts 8,4 uur per beambte per jaar in 2018 doet VIVAQUA het beter dan in 2017 (6 uur), maar minder goed dan gepland: het opleidingsplan werd immers pas laat gelanceerd, sommige procedures voor overheidsopdrachten duurden lang en de collega's die aan de strategische workshops deelnamen, zaten met een grotere werklast opgezaald. Het wil op dit gebied een inhaalbeweging maken en zijn organisatie nog verbeteren, zodat meer medewerkers een passende opleiding kunnen volgen. In 2019 zou de inspanning die VIVAQUA zich op dat vlak wil getroosten duidelijker moeten blijken.

Verskillende opleidingscycli die in 2017 van start gingen, werden in 2018 voortgezet, waaronder:

- een opleiding 'conflictbeheersing' en 'hoe omgaan met agressief gedrag' voor de beambten van de Klantendienst, van de Centrale Wacht, in het veld en van het Laboratorium. Die opleidingen zijn in de herfst van 2017 begonnen en liepen tot midden 2018 (in totaal hebben 93 medewerkers ze gevolgd)
- een managementopleiding (vijf modules), waaraan 43 personeelsleden op vrijwillige basis hebben deelgenomen. Het is eveneens de bedoeling om tijdens die opleiding medewerkers van verschillende directies gedurende meerdere dagen samen ervaringen te laten opdoen. Andere collega's-kaderleden zullen deze opleiding de komende jaren kunnen volgen
- SAP-opleidingen, die dit jaar werden gevolgd door twintig beambten om hun inzicht in en het gebruik van de tool te vervolmaken
- het beheer van de activiteiten per project neemt uitbreiding binnen VIVAQUA en in deze context is het belangrijk om inzake visie en methodologie op dezelfde golfengete te zitten. Het is daarom dat 31 medewerkers een opleiding projectmanagement hebben gevolgd in 2018.

09.6 ALLERLEI

In 2018 konden verlofdagen worden 'weggeschonken' uit solidariteit met collega's die in een erg moeilijke gezinssituatie waren terechtgekomen. Zo hebben 14 personen in totaal 51 verlofdagen geschonken aan 3 collega's.

09.7 UITDAGINGEN

Gezien de huidige structuur van het personeelsbestand van het bedrijf zal VIVAQUA te maken krijgen met belangrijke uitdagingen op het vlak van human resources die het bedrijf zal moeten aangaan om het succes van zijn transformatie te garanderen.

Onder andere door de principiële beslissing in 2013 om beambten die met pensioen gaan niet langer te vervangen, is de gemiddelde leeftijd van de beambten in het bedrijf vrij hoog (47 jaar). En dat is vooral verontrustend voor de arbeiders, gelet op de moeilijkheidsgraad van de meeste taken die hun worden toevertrouwd. De graad van afwezigheid door ziekte is de laatste jaren trouwens sterk gestegen, net zoals het aantal beambten (voornamelijk arbeiders) met medische beperkingen. Het beleid voor het beheer van het ziekteverzuim en dat van de eindeloopbaanregeling moeten daarom evolueren naar meer anticipatie en follow-up. Hoewel er een positieve evolutie merkbaar is, blijft de opleiding van het personeel tot slot een belangrijk punt dat voor verbetering vatbaar is in het bedrijf, dat wel moet investeren in zijn werknemers om de transformatie die in het strategisch plan 2019-2024 werd voorgesteld, tot een goed eind te kunnen brengen.

Door de komst van een nieuwe HR-directrice in 2019 zal het mogelijk zijn om in het kader van het nieuwe strategisch plan verregaande maatregelen te plannen, zodat we de komende grote HR-uitdagingen de baas kunnen en op de lange-termijnproblemen kunnen anticiperen.

Gelet op het grote aantal beambten dat tegen 2024 met pensioen gaat en het interne gebrek aan bepaalde profielen (IT, asset management, beheerscontrole, HR, ...) blijven het aantrekken van externe vaardigheden, de kennisoverdracht en de noodzakelijke verjonging van de ploegen aanzienlijke uitdagingen voor de komende jaren.

Sinds 2018 zijn de aanwervingen hervat: 25 medewerkers met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur en negen medewerkers met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur. In december 2018 telde VIVAQUA 17 beambten met een startbaanovereenkomst, de zogenaamde Rosetta's. In de loop van 2018 kregen 10 Brusselse jongeren de kans om een eerste werkervaring op te doen, en om het personeel van de sectoren te ontlasten, werden in de zomer van 2018 28 studenten aangeworven voor een tijdrovend karwei (invoer van gegevens).

10 PERSPECTIEVEN

10.1 DE REGULATOR BRUGEL

Brugel heeft de opdracht gekregen de tariefmethodologieën vast te leggen en de tarieven voor waterlevering en prestaties van de watersector in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, alsook de algemene voorwaarden van de operatoren goed te keuren. De eerste tarieven op basis van de nieuwe methodologie worden pas op 1 januari 2021 van kracht. Brugel zou op 1 januari 2020 wel tariefaanpassingen kunnen aanvaarden om rekening te houden met de indexering.

2019 wordt een cruciaal jaar: op basis van intensieve contacten met VIVAQUA zal Brugel eind november de nieuwe methodologie voorstellen. Tijdens deze ontmoetingen worden de volgende onderwerpen behandeld: bepaling van de perimeter van de activiteiten, de kosten (beheersbare vs niet-beheersbare kosten) van de verdeelsleutels, de algemene tariefstructuur, ...

Voordat de methodologie wordt goedgekeurd, wordt ze dan voor advies voorgelegd aan het Comité van watergebruikers en aan de Economische en Sociale Raad. Na de officiële publicatie van deze nieuwe methodologie eind maart 2020 kan VIVAQUA tarieven voorstellen die na goedkeuring door Brugel kunnen worden toegepast vanaf 1 januari 2021 en dat voor de volgende zes jaar.

10.2 STRATEGISCH PLAN 2019-2024 VIVANEXT

Als gevolg van de strategische diagnose die in 2017 intern werd verricht, werd een groot deel van 2018 gewijd aan de hertekening van de algemene bedrijfsstrategie, wat moet leiden tot de opmaak van een strategisch plan VIVANext 2019-2024, een periode die samenvalt met de volgende gemeentelijke legislatuur. Dit strategisch plan werd omgezet in concrete actieplannen met doelstellingen, budgetten en instrumenten om de vorderingen te meten en wordt in april 2019 aan de Raad van Bestuur voorgelegd.

Zodra het strategisch plan is goedgekeurd, zal de uitvoering ervan worden toevertrouwd aan een nieuwe structuur voor transformatie en follow-up van de projecten. De opdracht van dit team zal erin bestaan om in de tijd de follow-up te verzorgen van zowel de concrete uitvoering van de projecten die voortvloeien uit het strategisch plan als het veranderingsmanagement in het hele bedrijf, op het vlak van cultuur, visie en manier van samenwerken.

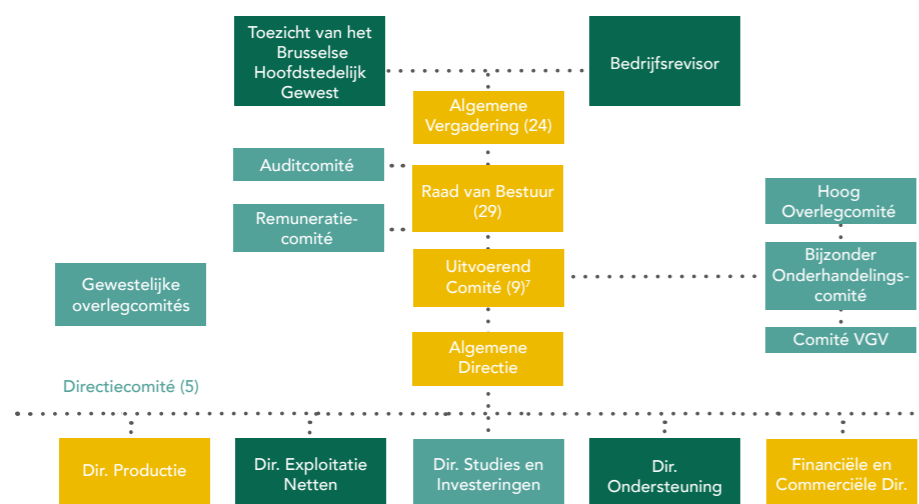
VIVAQUA is zich bewust van de verwachtingen en de veranderingen die het gevolg zijn van het strategisch plan. De verwezenlijking van dit plan is dan ook een grote uitdaging voor het bedrijf en het zal de passende middelen inzetten om dat te doen, zowel op het vlak van investeringen als op dat van interne communicatie. Er staat immers veel op het spel.

10.3 NIEUWE LEGISLATUUR

In oktober 2018 hadden er gemeenteraadsverkiezingen plaats. Op basis van het resultaat van die verkiezingen moesten de bestuursorganen van VIVAQUA (Raad van Bestuur en Uitvoerend Comité) opnieuw worden samengesteld; het was immers belangrijk om snel over beslissingsorganen te beschikken, zodat die de bedrijfsstrategie 2019-2024 konden vastleggen. Er werd daarom besloten om op 20 februari 2019 een buitengewone zitting van de Algemene Vergadering te houden en niet te wachten tot de jaarvergadering van juni 2019.

11 TRANSPARANTIE EN BESTUUR

BEDRIJFSSTRUCTUUR

11.1 TRANSPARANTIE

Deelname aan benchmarkings

VIVAQUA neemt al verschillende jaren deel aan de Europese benchmarking van de watersector EBC (*The European Benchmarking Co-operation*, www.waterbenchmark.org) voor drinkwater en voor afvalwater. VIVAQUA en de BMWB werken samen om op een geïntegreerde manier deel te nemen als één bedrijf dat verantwoordelijk is voor het transport en de behandeling van afvalwater in Brussel, wat de vergelijkingen vergemakkelijkt en de oefening duidelijker maakt.

VIVAQUA heeft van de *EBC Foundation* een certificaat met twee sterren ontvangen, uitgereikt aan bedrijven die zich actief inspinnen om te verbeteren, zoals kennis uitwisselen of goede praktijken of innovaties implementeren.

Andere beslissingen inzake transparantie

VERGOEDINGEN

Sinds 2017 bevat het jaarverslag van VIVAQUA gedetailleerde informatie over de vergoedingen van de bestuurders en de directrice-generaal.

ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBECHERMING

VIVAQUA wenst zich zo snel mogelijk te schikken naar de nieuwe dwingende bepalingen die strengere verplichtingen opleggen inzake persoonsgegevensbescherming (*General*

Data Protection Regulation – Europese reglementering waarvan de conformeringstermijn in principe op 25 mei 2018 vastgelegd is) en waar sancties aan verbonden zijn die kunnen oplopen tot 4 % van de omzet van het bedrijf. Iedereen kan vanaf nu het AVG-charter raadplegen op de website van het bedrijf.

11.2 BESTUUR EN ORGANISATIE

Maatschappelijk doel en hoofdzetel

Als coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid is VIVAQUA een zuivere intercommunale die op 31 december 2018 23 steden en gemeenten verenigde:

Anderlecht, Braine-l'Alleud, Braine-le-Château, Brussel, Elsene, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Jette, Koekelberg, Ottignies-Louvain-la-Neuve, Oudergem, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Node, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst, Waterloo en Watermaal-Bosvoorde,

en een intercommunale, de *Intercommunale des Eaux du Centre du Brabant Wallon* (de IECBW is op 31 december 2017 de in BW geworden).

Het is gesticht op 12 december 1891 en is onderworpen aan de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales.

Krachtens het samenwerkingsakkoord van 13 februari 2014 staat VIVAQUA onder het wettelijk toezicht van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

De nieuwe Raad van Bestuur

11.3 STATUTAIRE ORGANEN

Raad van Bestuur

Voorzitter

Faouzia Hariche
schepenvan Brussel

Ondervoorzitters

Jacques Oberwoits
gemeenteraadslid van Brussel (tot december) en

Jacques Martroye de Joly
gemeenteraadslid van Ukkel

op de zitting van de RvB van 28 november vervangen door **Jonathan Biermann**
schepenvan Ukkel (bestuurder bij VIVAQUA)

Leden van het Uitvoerend Comité

Cathy Marcus
schepenvan Sint-Gillis

Oscar Dubru
gemeenteraadslid van Anderlecht

Pierre Lardot
gemeenteraadslid van Elsene (tot december)

op de zitting van de RvB van 28 november vervangen door **Willy Decourty**
gemeenteraadslid van Elsene

Eloïse Defosset
gemeenteraadslid van Oudergem (tot de zitting van het Uitvoerend Comité van 7 februari)

op de zitting van de RvB van 11 juli vervangen door **Jean-Claude Vitoux**
voorzitter van de gemeenteraad van Oudergem

Bernard Van Nuffel
schepenvan Jette (vanaf 24 januari)

Hassan Ouassari
gemeenteraadslid van Sint-Jans-Molenbeek (vanaf 24 januari)

I Bestuurders

Francis Wingelinckx

gemeenteraadslid van Waterloo
(tot december)

Vincent Scourneau

burgemeester van Braine-l'Alleud

Martial Dewaels

gemeenteraadslid van Ganshoren
(tot december)

Christina Karkan

gemeenteraadslid van Etterbeek

op de zitting van de RvB van 27 juni vervangen door

Virginie Taittinger

gemeenteraadslid van Etterbeek

Jonathan Biermann

schepen van Ukkel

David Cordonnier

gemeenteraadslid van Evere
(tot december)

Victoria de Vigneral

gemeenteraadslid van Sint-Gillis

Touria Laaraj

gemeenteraadslid van Sint-Joost-ten-Node
(tot december)

Abdullah Mohammad

gemeenteraadslid van Sint-Joost-ten-Node
(tot december)

Philippe Pivin

burgemeester van Koekelberg

Vincent Vanhalewyn

schepen van Schaarbeek

Mohamed Echouel

gemeenteraadslid van Schaarbeek
(tot december)

op de zitting van de RvB van 19 december vervangen door

Bernard Guillaume

gemeenteraadslid van Schaarbeek

Gérardine Bastin

gemeenteraadslid van Sint-Jans-Molenbeek

Abdelmalek Talhi

gemeenteraadslid van Vorst
(tot december)

Solange Pitroipa

gemeenteraadslid van Elsene

Hediye Yigit

gemeenteraadslid van Anderlecht
(tot december)

François Robe

gemeenteraadslid van Sint-Agatha-Berchem
(tot december)

Tristan Roberti

schepen van Watermaal-Bosvoorde

Françoise Charue

gemeenteraadslid van Sint-Lambrechts-Woluwe

Caroline Lhoir

schepen van Sint-Pieters-Woluwe

I Secretariaat

Christophe Piron

secretaris van de beheersorganen,
bijgestaan door **Olivier Smets**

Commissaris-revisor

RSM InterAudit

Auditcomité

David Cordonnier

gemeenteraadslid van Evere

op 19 december vervangen door Virginie Taittinger

Solange Pitroipa

gemeenteraadslid van Elsene

Vincent Vanhalewyn

schepen van Schaarbeek

Vaste genodigden:

Nadia Verwilghen

Jean-François Cats

I Secretariaat

Geert Dekegel

Directiecomité

I Directrice-generaal

Laurence Bovy

I Directeur Ondersteuning

ir. Karl Mot

I Directeur Productie

ir. Alain De Lombaert

I Directeur Studies en Investerings

ir. Olivier Broers

I Directeur Exploitatie Netten

ir. Olivier Lagneau

I Directeur van de Financiële en Commerciële Directie

Yves Bourdeau

Vaste genodigden:

Serge De Ridder

urban activities manager (vanaf 8 mei)

Saar Vanderplaetsen

public affairs (vanaf 2 oktober)

I Secretariaat

Geert Dekegel

Gewestelijke Overlegcomités

Brussels Gewestelijk Overlegcomité

I Voorzitter

Jacques Oberwoits

gemeenteraadslid van Brussel

I Ondervoorzitter (vanaf 23 mei 2018)

Solange Pitroipa

schepen van Elsene

I Leden

Mustafa Ulusoy

gemeenteraadslid van Anderlecht

Frédéric Lambin

gemeenteraadslid van Oudergem

Chantal Dubocage

gemeenteraadslid van Sint-Agatha-Berchem

Faouzia Hariche

schepen van Brussel

Christian De Beco

gemeenteraadslid van Etterbeek

Georges Pollet

gemeenteraadslid van Evere

Carine Delwit

gemeenteraadslid van Ganshoren

Josiane De Kock

gemeenteraadslid van Jette

Mohamed Nasri

gemeenteraadslid van Koekelberg

Gérardine Bastin

gemeenteraadslid van Sint-Jans-Molenbeek

Saïd Ahruil

schepen van Sint-Gillis

Touria Laaraj

gemeenteraadslid van Sint-Joost-ten-Node

Burim Demiri

gemeenteraadslid van Schaarbeek

Daniel Hublet

gemeenteraadslid van Ukkel

Jean-Manuel Cisey

schepen van Watermaal-Bosvoorde

Ariane Calmeyn

gemeenteraadslid van Sint-Lambrechts-Woluwe

Alexandre Pirson
gemeenteraadslid van Sint-Pieters-Woluwe

Pierre Lardot
gemeenteraadslid van Elsene

| Secretariaat

Geert Dekegel

Aangekaarte onderwerpen

| Maart

De waterarmoede in het Brusselse Gewest

| Juni

Elektronische facturering

Waals Gewestelijk Overlegcomité

| Voorzitter

Francis Wingelinckx
gemeenteraadslid van Waterloo

| Ondervoorzitter

Vincent Scourneau
burgemeester van Braine-l'Alleud

| Leden

Patricia Piron
gemeenteraadslid van Braine-le-Château

Gérard Hancq
schepenen van Waterloo

| Secretariaat

Ingrid Van Brussel

Aangekaarte onderwerpen

| Maart

De Centrale Dispatching – het hart van de Productie

11.4 AANWEZIGHEDEN

Uitvoerend Comité

(16 zittingen)

FAOUZIA HARICHE	16/16
JACQUES OBERWOITS	15/15
JACQUES MARTROYE DE JOLY	13/15
CATHY MARCUS	10/16
OSCAR DUBRU	5/16
PIERRE LARDOT	13/15
ELOÏSE DEFOSSET	0/1
BERNARD VAN NUFFEL	13/14
HASSAN OUASSARI	11/14
JEAN-CLAUDE VITOUX	4/4
JONATHAN BIERMANN	1/1
WILLY DECOURTY	0/1

AANWEZIGHEIDSPERCENTAGE 79 %

Raad van Bestuur

(12 zittingen)

FAOUZIA HARICHE	11/12
JACQUES OBERWOITS	10/11
JACQUES MARTROYE DE JOLY	10/11
CATHY MARCUS	10/12
OSCAR DUBRU	7/12
PIERRE LARDOT	11/11
BERNARD VAN NUFFEL	12/12
HASSAN OUASSARI	12/12
JONATHAN BIERMANN	11/12
WILLY DECOURTY	0/1
JEAN-CLAUDE VITOUX	4/4
FRANCIS WINGELINCKX	11/11
VINCENT SCOURNEAU	5/12
MARTIAL DEWAELS	1/11
CHRISTINA KARKAN	1/11
VIRGINIE TAITTINGER	6/6
DAVID CORDONNIER	11/11

VICTORIA DE VIGNERAL	9/12
TOURIA LAARAJ	0/12
ABDULLAH MOHAMMAD	11/11
PHILIPPE PIVIN	4/12
VINCENT VANHALEWYN	9/12
MOHAMED ECHOUEL	10/11
GÉRARDINE BASTIN	10/12
ABDELMALEK TALHI	10/11
SOLANGE PITROIPA	10/12
HEDIYE YIGIT	10/11
ELOÏSE DEFOSSET	0/1
FRANÇOIS ROBE	10/11
TRISTAN ROBERTI	11/12
FRANÇOISE CHARUE	11/12
CAROLINE LHOIR	5/12
BERNARD GUILLAUME	1/1

AANWEZIGHEIDSPERCENTAGE 76 %

Brussels Gewestelijk Overlegcomité

(2 zittingen)

JACQUES OBERWOITS	1/2
SOLANGE PITROIPA	0/1
MUSTAFA ULUSOY	1/2
FRÉDÉRIC LAMBIN	1/2
CHANTAL DUBOCCAGE	1/2
FAOUZIA HARICHE	1/2
CHRISTIAN DE BECO	1/2
GEORGES POLLET	0/2
CARINE DELWIT	1/2
JOSIANE DE KOCK	2/2
MOHAMED NASRI	2/2
GÉRARDINE BASTIN	2/2
SÁID AHRUIL	0/2
TOURIA LAARAJ	0/2
BURIM DEMIRI	0/2
DANIEL HUBLET	2/2

JEAN-MANUEL CISEY	2/2
ARIANE CALMEYN	0/2
ALEXANDRE PIRSON	2/2
PIERRE LARDOT	1/2

AANWEZIGHEIDSPERCENTAGE 51 %

Waals Gewestelijk Overlegcomité

(1 zitting)

FRANCIS WINGELINCKX	1/1
VINCENT SCOURNEAU	1/1
GÉRARD HANCQ	1/1
PATRICIA PIRON	1/1

AANWEZIGHEIDSPERCENTAGE 100 %

11.5 VERGOEDINGEN

| De voorzitter en de twee ondervoorzitters

(uitsluitend in de vorm van presentiegeld)

300 euro⁸ bruto (geïndexeerd bedrag) per zitting, met een minimum van 40 zittingen per jaar

| De bestuurders en de leden van het Uitvoerend Comité, met uitzondering van de voorzitter en de twee ondervoorzitters

120 euro⁹ bruto (geïndexeerd bedrag) per zitting, met een maximum van 30 zittingen per jaar

| Gewestelijke overlegcomités

Voor deze gewestelijke overlegcomités werd geen presentiegeld toegekend.

| Directrice-generaal

- Brutojaarbezoldiging: 255 600,33 euro
- Andere voordelen ten laste van de werkgever: leasevoertuig, maaltijdcheques, hospitalisatieverzekering en verzekering 'ambulante gezondheidszorg', dienstgsm en tablet-pc

12 BIJLAGEN

(TABELLEN EN CIJFERS)

12.1 PRODUCTIE

PRODUCTIE PER DEELSTROOMGEBIED (M³)

Grondwater

			2017	2018
WAALS GEWEST	MAAS AFWAARTS	MODAVE	17 792 923	18 185 947
		MARCHIN	2 340 160	2 247 800
		HAVELANGE	2 177 180	2 602 740
		BEN-AHIN	1 315 290	2 001 870
		GEMINE	222 678	196 652
			23 848 231	25 235 009
WAALS GEWEST	MAAS OPWAARTS	VEDRIN	8 965 468	8 388 449
		SPONTIN	5 366 793	5 198 319
		LIENNE	2 005 642	1 478 041
		CRUPET-DURNAL	4 387 761	4 702 450
		YVOIR	2 007 172	2 125 959
			22 732 836	21 893 218
WAALS GEWEST	HAINE	BERGEN - GHLIN	4 612 321	4 303 420
		BERGEN - HAVRÉ	4 270 334	4 503 660
		BERGEN - NIMY	9 737 614	8 980 353
			18 620 269	17 787 433
WAALS GEWEST	DIJLE-GETE	PLANCENOIT	952 696	902 489
		VIEUX-GENAPPE	2 770 500	2 317 670
			3 723 196	3 220 159
WAALS GEWEST	SAMBER	LIGNY	262 780	544 600
		ST-MARTIN-LEMMENS	223 483	235 867
		ST-MARTIN-VILLERET	421 215	561 820
		SPY	654 271	1 160 961
			1 561 749	2 503 248
WAALS GEWEST	ZENNE	BRAINE-L'ALLEUD	7 725 217	6 473 015
		WATERLOO	1 389 342	1 382 209
		ECAUSSINNES	279 310	1 133 140
			9 393 869	8 988 364
BRUSSELS GEWEST	ZENNE	TER KAMERENBOS	273 908	302 296
		ZONIËNWOUDE	1 757 301	1 718 964
			2 031 209	2 021 260
GEWONNEN GRONDWATER			81 911 359	81 648 691

Oppervlaktewater

WAALS GEWEST	MAAS OPWAARTS	TAILFER	54 395 000	52 755 400
GEWONNEN OPPERVLAKTWATER			54 395 000	52 755 400
TOTALE PRODUCTIE *			136 306 359	134 404 091

12.2 LEVERINGEN (M³)

VERDELING VAN DE WATERLEVERINGEN PER GEWEST

Brussels Gewest (1)

	2017	2018
ANDERLECHT	6 315 732	6 310 295
BRUSSEL	15 644 708	16 402 533
ELSENE	5 123 868	5 277 558
ETTERBEEK	2 712 761	2 550 564
EVERE	1 922 977	1 877 802
GANSHOREN	1 079 764	1 089 890
JETTE	2 177 213	2 168 087
KOEKELBERG	879 464	888 579
OUDEGEM	1 662 931	1 725 751
SCHAARBEEK	6 242 875	6 177 270
SINT-AGATHA-BERCHEM	1 032 305	1 035 530
SINT-GILLIS	3 053 299	2 994 735
SINT-JANS-MOLENBEEK	4 486 844	4 391 425
SINT-JOOST-TEN-NODE	1 841 711	1 943 038
SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	3 158 075	3 246 197
SINT-PIETERS-WOLUWE	2 334 953	2 289 214
UKKEL	4 504 534	4 563 928
VORST	2 833 093	2 673 867
WATERMAAL-BOSVOORDE	1 236 043	1 214 199
ALLERLEI - TCL - DIENSTLEVERINGEN	3 005	3 005
ALLERLEI - TER KAMERENBOS	3 170	20 170
SUBTOTAAL (1)	68 249 325	68 843 637

Vlaams Gewest (2)

FARYS	36 213 973	33 716 932
OUDE GEMEENTENETTEN WAARVAN VIVAQUA EIGENAAR WAS	4 455 286	4 415 515
LEVERINGSCONTRACT	31 758 687	29 301 417
DE WATERGROEP	10 201 794	10 384 721
OUDE GEMEENTENETTEN WAARVAN VIVAQUA EIGENAAR WAS	10 120 856	10 355 539
LEVERINGSCONTRACT	80 938	29 182
BRUSSELS AIRPORT	578 813	617 456
SUBTOTAAL (2)	46 994 580	44 719 109

Waals Gewest (3)

AIEC	32 007	32 290
AIEM	88 934	84 859
CILE	2 319 008	2 001 779
IDEA	24 175	29 352
IN BW	5 165 018	5 150 382
SWDE	12 795 799	13 376 755
ANDERE KLANTEN	8 523	12 366
SUBTOTAAL (3)	20 433 464	20 687 783
TOTALE LEVERINGEN AAN DE DRIE GEWESTEN	135 677 369	134 250 529

12.3 WATERKWALITEIT

SAMENSTELLING VAN HET LEIDINGWATER

Parameter	Eenheid	Concentratie		Norm
		Minimaal	Maximaal	
PH		7,23	8,22	6,50 < pH < 9,20
GELEIDBAARHEID (20 °C)	µS/cm	316	834	2 100
TOTALE HARDHEID	°fH	13,1	46,4	67,5
CALCIUM	mg/l	46,3	158,9	270
MAGNESIUM	mg/l	3,7	23,3	50
NATRIUM	mg/l	11,9	33,8	200
KALIUM	mg/l	1,6	6,4	-
NITRAAT	mg/l	10,7	26,1	50
SULFAAT	mg/l	49,2	164,2	250
BICARBONAAT	mg/l	114,4	366,8	-
CHLORIDE	mg/l	11,1	42,4	250
FLUORIDE	µg/l	44	269	1 500
TOTALE PESTICIDEN	µg/l	< 0,070	0,13	0,5

Een volledige analyse van het aan de abonnee gedistribueerde water is te vinden op de website van VIVAQUA (www.vivaqua.be).

AANTAL ANALYSES DOOR HET LABORATORIUM

	Aantal monsternemingen	Aantal geanalyseerde parameters
Productie		
WINNINGEN	2 565	69 166
STATIONS	857	66 232
LEIDINGEN	71	181
RESERVOIRS	603	41 864
Distributie in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest		
WETTELIJKE CONTROLES	1 192	41 969
CONTROLES NAAR AANLEIDING VAN EEN KLACHT	55	873
INFILTRATIES	59	824
AANLEG VAN LEIDINGEN	374	3 182
INTERNE STUDIES	663	9 605
Klanten		
KLANTEN AFVALWATER	112	645
IN BW (VOORMALIGE IECBW)	833	30 050
INASEP	93	15 585
FAVV	83	6 579
ANDERE	1 821	28 538
Ringtests in het kader van de accreditatie		
	167	1 612

12.4 WATERDISTRIBUTIE

EVOLUTIE VAN HET AANTAL METERS IN BRUSSEL VAN 2014 TOT 2018

Jaar	Aantal meters	Aantal wooneenheden of gebruikseenheden	Bevolking
2014	335 016	622 000	1 163 486
2015	342 184	625 393	1 175 173
2016	350 120	628 843	1 183 545
2017	357 544	633 180	1 191 041
2018	363 179	639 250	1 200 322

GEGEVENS BETREFFENDE DE KLANTEN INZAKE DISTRIBUTIE

	Vertakkingen drinkwater	Meters	Woningen	Gefactureerd verbruik (m³)	Aantal abonnees	Bewoners
ANDERLECHT	19 504	33 550	56 657	4965 219	32 893	118 920
BRUSSEL	37 051	58 979	110 010	10347 649	57 948	179 797
ELSENE	14 882	31 708	56 596	4801 189	31 235	86 675
ETTERBEEK	8 187	15 803	28 983	2281 347	15 678	48 008
EVERE	5 644	10 745	20 478	1618 314	10 655	41 588
GANSHOREN	3 482	7 172	12 334	923 616	7 166	24 817
JETTE	7 298	15 439	25 497	1941 724	15 350	52 417
KOEKELBERG	2 591	5 522	10 166	844 697	5 487	21 961
OUDEGEM	7 528	11 815	17 990	1397 114	11 761	33 970
SCHAARBEEK	19 003	35 224	62 135	5334 243	34 880	131 547
SINT-AGATHA-BERCHEM	4 331	7 584	11 289	949 243	7 577	25 195
SINT-GILLIS	8 246	14 776	29 703	2765 780	14 574	49 715
SINT-JANS-MOLENBEEK	11 717	23 504	42 026	3791 659	23 253	96 501
SINT-JOOST-TEN-NODE	4 289	6 756	13 450	1491 259	6 731	27 087
SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	9 360	17 345	32 002	2719 353	17 198	56 496
SINT-PIETERS-WOLUWE	9 655	13 443	21 650	1809 854	13 348	41 789
UKKEL	18 519	28 387	46 185	3813 318	28 059	82 742
VORST	8 492	16 669	28 838	2254 917	16 569	55 925
WATERMAAL-BOSVOORDE	6 842	8 459	12 958	1224 024	8 385	25 172
MOBIELE BOUWPLAATSEN		299	303	54 588	304	
TOTAAL	206 621	363 179	639 250	55 329 107	359 051	1 200 322
BIJZONDERE CONTRACTEN				3 988 193		
TOTAAL				59 317 300		

WATERVERORZIENING IN HET BRUSSELSE GEWEST

Jaar	Weekgemiddelde (m³)	Weekpiek (m³)
2014	1 318 604	1 382 521
2015	1 310 138	1 406 918
2016	1 298 807	1 363 757
2017	1 308 777	1 445 275
2018	1 319 844	1 409 388

WATERVERBRUIK

Jaar	Watervoorziening m³	Verbruik van de abonnees m³	Niet-opgetekend volume door meters abonnees m³	Niet-opgetekend volume door meters abonnees %
2014	68 744 958	60 983 902	7 761 056	11%
2015	68 314 314	59 394 134	8 920 180	13%
2016	67 909 077	59 376 423	8 532 654	13%
2017	68 243 395	59 513 418	8 729 977	13%
2018	68 820 462	59 317 300	9 503 162	14%

12.5 DISTRIBUTIE- EN SANERINGSNET

LENGTE VAN DE NETTEN

	Riolen en collectoren (m³)	Distributieleidingen (m³)
ANDERLECHT	182 703	219 417
BRUSSEL	396 708	464 925
ELSENE	99 009	147 042
ETTERBEEK	56 070	79 525
EVERE	69 848	76 899
GANSHOREN	38 739	41 804
JETTE	68 911	82 966
KOEKELBERG	19 402	25 419
OUDEGEM	69 808	86 371
SCHAARBEEK	137 662	175 082
SINT-AGATHA-BERCHEM	39 659	49 560
SINT-GILLIS	49 719	71 885
SINT-JANS-MOLENBEEK	97 818	116 228
SINT-JOOST-TEN-NODE	25 135	37 112
SINT-LAMBRECHTS-WOLUWE	109 437	121 232
SINT-PIETERS-WOLUWE	120 060	138 189
UKKEL	174 864	249 076
VORST	72 843	93 171
WATERMAAL-BOSVOORDE	63 640	83 646
TOTAAL	1 892 035	2 359 549

12.6 EVOLUTIE VAN DE WATERPRIJS

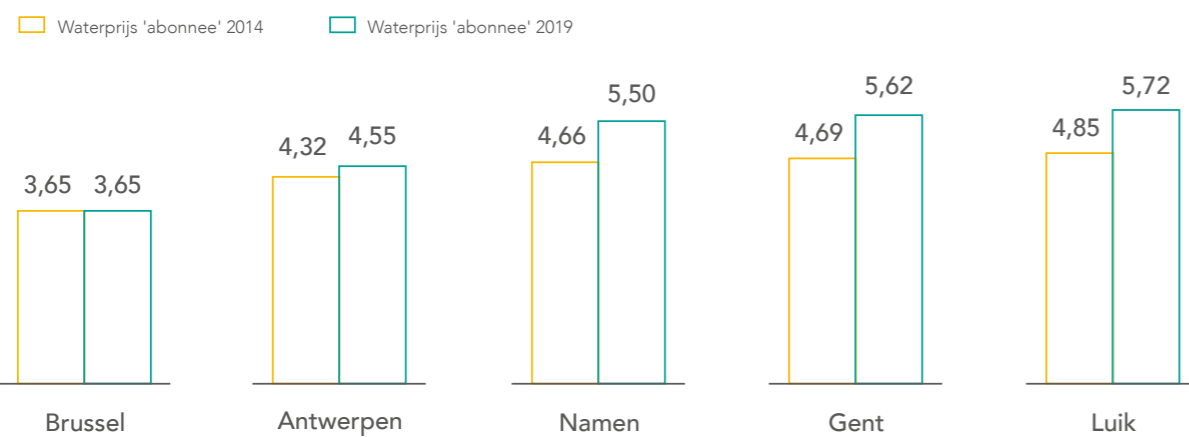
In Brussel

GRAFIEK OP BASIS VAN EEN FACTUUR VOOR EEN GEZIN VAN 2 PERSONEN DAT 72 M³ WATER PER JAAR VERBRUIKT

Vergelijking met de andere gewesten van het land

EVOLUTIE VAN DE WATERPRIJS VOOR DE ABONNEE (2 PERSONEN, 72 M³)

FINANCIËEL VERSLAG

2018

INHOUD

FINANCIEEL VERSLAG

01 **JAARREKENING**
OP 31 DECEMBER 2018
P. 2

02 **JAARVERSLAG**
P. 21

03 **VERSLAG VAN DE**
COMMISSARIS-REVISOR
P. 31

01 JAARREKENING

1 BALANS

ACTIVA IN EURO MET DECIMALEN

	2016/2017	2018
VASTE ACTIVA	1 443 088 884,34	1 430 132 654,11
Oprichtingskosten	198 616 661,18	188 933 328,20
Immateriële vaste activa	0,00	0,00
Materiële vaste activa	1 244 322 837,07	1 241 051 159,82
TERREINEN EN GEBOUWEN	1 141 756 020,88	1 056 788 583,99
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING	2 852 866,48	2 736 252,50
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL	2 986 886,67	2 994 921,55
OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA	17 605 090,22	0,20
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN	79 121 972,82	178 531 401,58
Financiële vaste activa	149 386,09	148 166,09
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN	0,02	0,02
ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING		
BESTAAT		
DEELNEMINGEN	25 000,00	25 000,00
ANDERE FINANCIËLE VASTE ACTIVA		
AANDELEN	74 752,09	74 752,09
VORDERINGEN EN BORGTOCHTEN IN CONTANTEN	49 633,98	48 413,98
VLOTTENDE ACTIVA	223 122 460,37	200 249 314,60
Vorderingen op meer dan één jaar	0,00	0,00
OVERIGE VORDERINGEN	0,00	0,00
Vorraden en bestellingen in uitvoering	8 014 356,93	7 076 967,66
VOORRADEN		
GROND- EN HULPSTOFFEN	7 953 241,60	7 027 383,15
GOEDEREN IN BEWERKING	46 687,69	23 975,60
BESTELLINGEN IN UITVOERING	14 427,64	25 608,91
Vorderingen op ten hoogste één jaar	130 839 692,22	119 055 346,03
HANDELSVORDERINGEN	113 182 635,30	110 069 016,41
OVERIGE VORDERINGEN	17 657 056,92	8 986 329,62
Geldbeleggingen	60 904 487,94	52 006 602,60
OVERIGE BELEGGINGEN	60 904 487,94	52 006 602,60
Liquide middelen	18 729 758,25	17 095 388,79
Overlopende rekeningen	4 634 165,03	5 015 009,52
TOTAAL ACTIVA	1 666 211 344,71	1 630 381 968,71

PASSIVA IN EURO MET DECIMALEN

	2016/2017	2018
EIGEN VERMOGEN	646 584 067,90	621 864 872,24
Kapitaal	3 167 172,32	3 107 351,88
GEPLAATST KAPITAAL	3 167 172,32	3 107 351,88
Uitgiftepremies	1 987 986,58	1 768 115,26
Herwaarderingsmeerwaarden	354 411 493,27	312 806 705,29
Reserves	262 809 264,57	238 353 600,58
WETTELIJKE RESERVE	394 770,85	384 473,15
BELASTINGVRIJE RESERVES	262 414 493,72	237 969 127,43
Overgedragen resultaat	0,00	0,00
Kapitaalsubsidies	24 208 151,16	65 829 099,23
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN	33 875 416,73	26 434 520,91
Voorzieningen voor risico's en kosten	33 875 416,73	26 434 520,91
PENSIOENEN EN SOORTGELIJKE VERPLICHTINGEN	8 700 000,00	8 700 000,00
GROTE HERSTELLINGS- EN ONDERHOUDSWERKEN	4 273 648,50	4 877 339,23
OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN	20 901 768,23	12 857 181,68
SCHULDEN	985 751 860,08	982 082 575,56
Schulden op meer dan één jaar	770 195 817,01	761 045 762,70
FINANCIËLE SCHULDEN	763 076 883,47	753 926 829,16
KREDIETINSTELLINGEN	574 143 555,27	574 676 833,94
OVERIGE LENINGEN	188 933 328,20	179 249 995,22
HANDELSCHULDEN	7 107 335,73	7 107 335,73
LEVERANCIERS	7 107 335,73	7 107 335,73
OVERIGE SCHULDEN	11 597,81	11 597,81
Schulden op ten hoogste één jaar	142 856 942,52	191 080 639,23
SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR DIE BINNEN HET JAAR VERVALLEN	53 728 583,01	69 150 054,31
FINANCIËLE SCHULDEN		
KREDIETINSTELLINGEN	8 087 669,88	10 033 456,93
HANDELSCHULDEN		
LEVERANCIERS	49 915 803,59	46 392 299,19
ONTVANGEN VOORUITBETALINGEN OP BESTELLINGEN	3 281 487,36	3 195 329,06
SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	16 036 717,34	15 068 359,02
BELASTINGEN	9 853 169,37	9 236 451,69
BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	6 183 547,97	5 831 907,33
OVERIGE SCHULDEN	11 806 681,34	47 241 140,72
Overlopende rekeningen	72 699 100,55	29 956 173,63
TOTAAL PASSIVA	1 666 211 344,71	1 630 381 968,71

2 RESULTATENREKENING

IN EURO MET DECIMALEN

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

OMZET	
WIJZIGING IN DE VOORRAAD GOEDEREN IN BEWERKING EN GEREED PRODUCT EN IN DE BESTELLINGEN IN UITVOERING	
GEPRODUCEERDE VASTE ACTIVA	
ANDERE BEDRIJFSOPBRENGSTEN	
NIET-RECURRENTE BEDRIJFSOPBRENGSTEN	

BEDRIJFSKOSTEN

HANDELSGOEDEREN, GROND- EN HULPSTOFFEN	
INKOPEN	
WIJZIGING IN DE VOORRAAD	
DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN	
BEZOLDIGINGEN, SOCIALE LASTEN EN PENSIOENEN	
AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN OP OPRICHTINGSKOSTEN, OP IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA	
WAARDEVERMINDERINGEN OP VOORRADEN, OP BESTELLINGEN IN UITVOERING EN OP HANDELSVORDERINGEN	
VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN	
ANDERE BEDRIJFSKOSTEN	
NIET-RECURRENTE BEDRIJFSKOSTEN	

BEDRIJFSWINST (BEDRIJFSVERLIES)

FINANCIËLE OPBRENGSTEN

OPBRENGSTEN UIT FINANCIËLE VASTE ACTIVA	
OPBRENGSTEN UIT VLOTTENDE ACTIVA	
ANDERE FINANCIËLE OPBRENGSTEN	

FINANCIËLE KOSTEN

KOSTEN VAN SCHULDEN	
ANDERE FINANCIËLE KOSTEN	

WINST UIT DE GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING, VÓÓR BELASTINGEN

(VERLIES UIT DE GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING, VÓÓR BELASTINGEN)

BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

BELASTINGEN	
REGULARISERING VAN BELASTINGEN EN TERUGNEMING VAN VOORZIENINGEN VOOR BELASTINGEN	

WINST VAN HET BOEKJAAR

Inhoudingen op de belastingvrije reserves

Overdracht naar de belastingvrije reserves

TE BESTEMMEN WINST VAN HET BOEKJAAR

2016/2017

834 203 927,06
598 494 793,82
- 5 870 164,13
203 578 008,46
35 945 884,43
2 055 404,48
- 750 610 666,44
27 763 194,36
27 354 921,85
408 272,51
271 965 892,80
247 665 443,95
111 019 282,05
6 853 603,61
2 940 876,69
82 268 805,28
133 567,70
83 593 260,62
1 862 627,09
5 669,23
82 641,57
1 774 316,29
- 49 994 115,05
54 123 176,21
- 4 129 061,16
35 461 772,66
35 461 772,66

2018

407 154 301,71
292 097 291,72
- 11 530,82
102 533 947,92
5 319 909,47
7 214 683,42
- 397 088 686,72
14 023 931,25
12 644 313,69
1 379 617,56
135 411 566,39
119 134 144,02
52 773 118,88
1 715 983,51
- 5 105 461,79
36 752 155,10
42 383 249,36
10 065 614,99
882 835,06
32,07
8 966,69
873 836,30
- 23 397 612,98
25 008 801,84
- 1 611 188,86
- 12 449 162,93
- 12 449 162,93

RESULTAATVERWERKING

TE BESTEMMEN RESULTAAT	35 461 772,66	- 12 449 162,93
TE BESTEMMEN RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	35 461 772,66	- 12 449 162,93
OVERGEDRAGEN RESULTAAT VAN HET VORIGE BOEKJAAR	0,00	0,00
INHOUDINGEN OP HET EIGEN VERMOGEN	0,00	12 449 162,93
OP HET KAPITAAL EN DE UITGIFTEPREMIES	0,00	0,00
OP DE RESERVES	0,00	12 449 162,93
TOEVOEGING AAN HET EIGEN VERMOGEN	35 461 772,66	0,00
AAN DE WETTELIJKE RESERVE	0,00	0,00
AAN DE OVERIGE RESERVES	35 461 772,66	0,00
UIT TE KEREN WINST	0,00	0,00
VERGOEDING VAN HET KAPITAAL	0,00	0,00
OVERGEDRAGEN RESULTAAT	0,00	0,00

3 TOELICHTING

IN EURO MET DECIMALEN

STAAT VAN DE OPRICHTINGSKOSTEN

NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR	198 616 661,18
Mutaties tijdens het boekjaar:	
- NIEUWE KOSTEN TIJDENS HET BOEKJAAR	0,00
- AFSCHRIJVINGEN	9 683 332,98
- ANDERE	0,00
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	188 933 328,20
WAARVAN: - KOSTEN VAN OPRICHTING EN VAN KAPITAALVERHOOGING, VAN UITGIFTE VAN LENINGEN EN ANDERE OPRICHTINGSKOSTEN	
- HERSTRUCTURERINGSKOSTEN VERBONDEN AAN DE PENSIOENEN	188 933 328,20

STAAT VAN DE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Kosten van opzoeking en ontwikkeling

Aanschaffingswaarde

PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR	0,00
AANSCHAFFINGEN, MET INBEGRIJ VAN DE GEPRODUCEERDE VASTE ACTIVA	0,00
PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	0,00

Afschrijvingen en waardeverminderingen

PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR	0,00
GEBOEKT	0,00
PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	0,00

Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar

0,00

STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrusting	Meubilair en rollend materieel		Leasing en soortgelijke rechten	Overige materiële vaste activa	Activa in aanbouw en vooruitbetalingen
A) AANSCHAFFINGSWAARDE				A) AANSCHAFFINGSWAARDE			
PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR	1 510 358 599,52	21 214 140,13	27 957 174,02	PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR		21 727 121,65	79 121 972,92
AANSCHAFFINGEN, MET INBEGRIJ VAN DE GEPRODUCEERDE VASTE ACTIVA	6 447,67	959 769,39	1 375 900,03	AANSCHAFFINGEN, MET INBEGRIJ VAN DE GEPRODUCEERDE VASTE ACTIVA			102 533 947,92
OVERDRACHTEN EN BUITENGEBRUIKSTELLINGEN	- 59 740 353,80	- 1 024 104,09	- 2 685 735,02	OVERDRACHTEN EN BUITENGEBRUIKSTELLINGEN		- 21 727 121,45	-475 352,19
OVERBOEKINGEN VAN EEN POST NAAR EEN ANDERE	2 449 418,09	157 258,39	42 490,49	OVERBOEKINGEN VAN EEN POST NAAR EEN ANDERE			-2 649 166,97
PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	1 453 074 111,48	21 307 063,82	26 689 829,52	PER EINDE VAN HET BOEKJAAR		0,20	178 531 401,58
B) MEERWAARDEN				B) MEERWAARDEN			
PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR	354 411 493,27			PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR			
GEBOEKT				GEBOEKT			
AFGEBOEKT	- 4 546 487,20			AFGEBOEKT			
PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	349 865 006,07			PER EINDE VAN HET BOEKJAAR			
C) AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN				C) AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN			
PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR	723 014 071,91	18 361 273,65	24 970 287,35	PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR		4 122 031,43	0,00
GEBOEKT	40 613 587,15	1 129 972,99	1 346 225,76	GEBOEKT			
TERUGGENOMEN, WANT OVERTOLLIG				TERUGGENOMEN, WANT OVERTOLLIG			
AFGEBOEKT	- 17 477 125,50	- 920 435,32	- 2 621 605,14	AFGEBOEKT		- 4 122 031,43	
OVERBOEKINGEN VAN EEN POST NAAR EEN ANDERE				OVERBOEKINGEN VAN EEN POST NAAR EEN ANDERE			
PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	746 150 533,56	18 570 811,32	23 694 907,97	PER EINDE VAN HET BOEKJAAR		0,00	
D) NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR				D) NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR			
(A) + (B) - (C)	1 056 788 583,99	2 736 252,50	2 994 921,55	(A) + (B) - (C)		0,20	178 531 401,58
WAARVAN MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL				WAARVAN MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Verbonden ondernemingen	Ondernemingen met deelnemingsverhouding	Andere ondernemingen
DEELNEMINGEN			
AANSCHAFFINGSWAARDE PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR	0,02	25 000,00	74 752,09
AANSCHAFFINGEN			
OVERBOEKING VAN EEN POST NAAR EEN ANDERE			
OVERDRACHTEN EN BUITENGEBRUIKSTELLINGEN	0,00		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	0,02	25 000,00	74 752,09
SCHULDEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR			49 633,98
TOEVOEGINGEN			5 000,00
TERUGBETALINGEN			-6 220,00
ANDERE			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR			48 413,98

GELDBELEGGINGEN, OVERIGE BELEGGINGEN

	2016/2017	2018
AANDELEN	0,00	0,00
TERMIJNREKENINGEN BIJ KREDIETINSTELLINGEN MET EEN RESTERENDE LOOPTIJD OF OPZEGTERMIJN VAN:		
- HOOGSTENS ÉÉN MAAND		
- MEER DAN ÉÉN MAAND EN HOOGSTENS ÉÉN JAAR	60 904 487,94	52 006 602,60

OVERLOPENDE REKENINGEN

	2016/2017	2018
TE BESTEMMEN INKOMSTEN ABONNEES	626 538,34	1 468 282,66
LONEN VAN HET BOEKJAAR N+1, UITBETAALD IN N	3 623 788,57	3 389 894,13
OPDRACHT IN CONGO - AFGEROND IN 2018	269 391,30	0,00
KOSTEN BETREFFENDE HET BOEKJAAR N+1	114 446,82	156 832,73
ANDERE TE BESTEMMEN KOSTEN	0,00	0,00
TOTAAL	4 634 165,03	5 015 009,52

STAAT VAN HET KAPITAAL

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL

Gestort kapitaal

	Bedragen	Aantal aandelen
PER EINDE VAN HET VORIGE BOEKJAAR:	3 167 172,32	
UITTREDING VENNOTEN:	- 59 820,44	
PER EINDE VAN HET BOEKJAAR:	3 107 351,88	

Samenstelling van het kapitaal

1.1 SOORTEN AANDELEN	Bedragen	Aantal aandelen
MAATSCHAPPELIJKE AANDELEN VAN CATEGORIE A	3 082 319,88	290 986,00
MAATSCHAPPELIJKE AANDELEN VAN CATEGORIE B	25 032,00	14,00
TOTAAL	3 107 351,88	291 000,00

RESERVES

	2016/2017	2018
WETTELIJKE RESERVE	394 770,85	384 473,15
VERWORVEN RESERVE TEN GEVOLGE VAN DE FUSIE MET HYDROBRU	114 604 473,90	114 608 789,55
BELASTINGVRIJE RESERVE - INVESTERINGEN	57 576 780,50	51 208 788,58
BELASTINGVRIJE RESERVE - PENSIOENEN	90 233 239,32	72 151 549,30
TOTAAL	262 809 264,57	238 353 600,58

KAPITAALSUBSIDIES

	2016/2017	2018
KAPITAALSUBSIDIES	24 208 151,16	20 434 608,32
INVESTERINGEN TEN LASTE VAN DERDEN	0,00	45 394 490,91
TOTAAL	24 208 151,16	65 829 099,23

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

	2016/2017	2018
SOCIALE VOORZIENINGEN	3 114 203,85	3 127 818,45
VOORZIENING VOOR DE RENOVATIE VAN HET BETON VAN TAILFER	4 600 000,00	2 495 944,53
VOORZIENING VOOR DE REACTIVERING VAN DE ACTIEVE KOOL	4 273 648,50	4 877 339,23
VOORZIENING VOOR DE KOSTEN VERBONDEN AAN DE PENSIOENEN	8 700 000,00	8 700 000,00
VOORZIENING VOOR EEN GESCHIL MET DE AANNEMER	1 294 428,60	742 501,60
VOORZIENING VOOR JURIDISCHE GESCHILLEN	750 000,00	258 625,99
VOORZIENING VOOR FINANCIËEL RISICO	8 567 725,14	6 232 291,11
VOORZIENING VOOR GESCHIL AFSCHRIJVINGSBEDRAG VLAAMSE NETTEN	929 963,14	0,00
VOORZIENING VOOR DE VERTREKPREMIE VAN DE NEDERLANDSTALIGE BEAMBTEN	1 645 447,50	0,00
TOTAAL	33 875 416,73	26 434 520,91

STAAT VAN DE SCHULDEN

Uitsplitsing van de schulden met een oorspronkelijke looptijd van meer dan één jaar, naargelang van hun resterende looptijd	Hoogstens één jaar	Meer dan 1 jaar maar hoogstens 5 jaar	Meer dan 5 jaar
FINANCIËLE SCHULDEN	69 150 054,31	263 985 165,82	489 941 663,34
KREDIETINSTELLINGEN	59 466 721,33	225 251 833,90	349 425 000,04
OVERIGE LENINGEN	9 683 332,98	38 733 331,92	140 516 663,30
HANDELSCHULDEN		7 107 335,73	
OVERIGE SCHULDEN		11 597,81	
TOTAAL	69 150 054,31	271 104 099,36	489 941 663,34

SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN

	2016/2017	2018
BELASTINGEN	9 853 169,37	9 236 451,69
NIET-VERVALLEN BELASTINGSCHULDEN	9 853 169,37	9 236 451,69
GERAAMDE BELASTINGSCHULDEN		
BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	6 183 547,97	5 831 907,33
ANDERE SCHULDEN MET BETREKKING TOT BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	6 183 547,97	5 831 907,33

OVERLOPENDE REKENINGEN

	2016/2017	2018
IN N+1 BETAALDE INTERESTEN VAN LENINGEN MET BETREKKING TOT N	4 598 004,61	3 698 462,77
OVER TE DRAGEN INKOMSTEN: GEWESTELIJKE SUBSIDIE	7 500 000,00	7 500 000,00
IN OVEREENSTEMMING TE BRENGEN EN UIT TE SPLITSEN BETALINGEN	15 557 617,01	18 750 275,30
INVESTERINGEN TEN LASTE VAN DERDEN (BHG)	35 566 862,29	0,00
INKOMSTEN DERDEN OP WERKEN IN VLAAMSE GEMEENTEN	883 339,54	0,00
GEMEENTESALDO'S (SANERING) IN VLAANDEREN	8 528 605,75	0,00
ALLERLEI	64 671,35	7 435,56
	72 699 100,55	29 956 173,63

BEDRIJFSRESULTATEN

	2016/2017	2018
WERKNEMERS INGEGESCHREVEN IN HET PERSONEELSREGISTER		
TOTAAL AANTAL OP DE AFSLUITINGSDATUM	1 476,00	1 339,00
GEMIDDELD PERSONEELSBESTAND BEREKEND IN VOLTUJDSE EQUIVALENTEN	1 455,90	1 340,90
AANTAL DAADWERKELIJK GEPRESTEERDE UREN	4 003 669,50	1 893 618,00
PERSONEELSKOSTEN		
BEZOLDIGINGEN EN RECHTSTREEKSE SOCIALE VOORDELEN	166 173 109,54	80 955 564,93
PATRONALE BIJDRAGEN VOOR SOCIALE VERZEKERINGEN	23 798 833,86	11 605 219,65
ANDERE PERSONEELSKOSTEN	10 378 904,91	4 557 691,54
PENSIOENEN	47 314 595,64	22 015 667,90
VOORZIENINGEN VOOR PENSIOENEN		
TOEVOEGINGEN (+); BESTEDINGEN EN TERUGNEMINGEN (-)	0,00	0,00
WAARDEVERMINDERINGEN		
OP VOORRADEN EN BESTELLINGEN IN UITVOERING		
GEBOEKT	283 379,72	
TERUGGENOMEN		453 759,11
OP HANDELSVORDERINGEN		
GEBOEKT	6 570 223,89	2 169 742,62
TERUGGENOMEN		
VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN		
TOEVOEGINGEN	33 440 650,56	4 255 944,44
BESTEDINGEN EN TERUGNEMINGEN	-30.499.763,87	-9 361 406,23
ANDERE BEDRIJFSKOSTEN		
BELASTINGEN EN TAKSEN OP DE BEDRIJFSUITOEFENING	41 171 784,89	20 571 296,60
ANDERE	41 097 020,39	16 180 858,50
UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN		
TOTAAL AANTAL OP DE AFSLUITINGSDATUM	0	0
GEMIDDELD AANTAL BEREKEND IN VOLTUJDSE EQUIVALENTEN	0	0
AANTAL DAADWERKELIJK GEPRESTEERDE UREN	0	0
KOSTEN VOOR DE ONDERNEMING	0	0

FINANCIËLE RESULTATEN

	2016/2017	2018
ANDERE FINANCIËLE OPBRENGSTEN		
KAPITAALSUBSIDIES	1 774 316,29	831 281,29
ALLERLEI	0,00	51 553,77
ANDERE FINANCIËLE KOSTEN	-4 129 061,16	-1 611 188,86

BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN

	2016/2017	2018
DE BELASTING OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE IN REKENING GEBRACHT		
AAN DE ONDERNEMING (AFTREKBAAR)	142 033 820,61	54 031 117,71
DOOR DE ONDERNEMING	150 369 550,07	57 830 448,37
DE INGEHOUDEN BEDRAGEN TEN LASTE VAN DERDEN BIJ WIJZE VAN:		
BEDRIJFSVOORHEFFING	50 895 881,48	24 171 551,76
ROERENDE VOORHEFFING		

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	2016/2017	2018
ZEKERHEDEN DOOR DERDEN GESTELD VOOR REKENING VAN HET BEDRIJF		
BORG VAN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GEWEST BIJ DE EUROPESE INVESTERINGSBANK	201 100 000,00	223 500 000,00
DE GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM, MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
GEHERWAARDEERDE WAARDE VAN HET DISTRIBUTIENET DAT EIGENDOM BLIJFT VAN DE GEMEENTEN-VENNOTEN	152 958 436,55	149 353 622,68
PRODUCTEN VOOR HET DEKKEN VAN HET RISICO OP SCHOMMELING VAN DE RENTEVOET BIJ AFGESLOTEN LENINGEN (MARK-TO-MARKET)		
15 341 266,59	12 999 342,54	
ALLERLEI RECHTEN EN VERPLICHTINGEN		
SALDO VAN DE VRIJSTELLING VOOR DE FINANCIERING VAN DE PENSIOENVERBINTENISSEN DIE BINNEN HET OFP HYDRALIS ZIJN AANGEGAAN	72 708 103,80	69 631 584,00
SALDO VAN HET RENDEMENTSDEFICIT VAN HET OFP HYDRALIS IN 2018 WAARVAN € 4 540 359,00 WORDT GEDEKT DOOR EEN BANKGARANTIE VAN JANUARI 2019	0,00	43 406 599,00

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening over het jaar 2018 toegekende pensioenen:

	2016/2017	2018
AAN DE BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS VAN VIVAQUA	1 931 322,50	236 466,70
AAN OUD-BESTUURDERS EN -ZAAKVOERDERS	0,00	0,00

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZE) VERBONDEN IS (ZIJN)

	2016/2017	2018
BEZOLDIGING VAN DE COMMISSARIS(SEN)	29 100,00	45 000,00
ANDERE EXTERNE OPDRACHTEN DAN DE OPDRACHT VAN DE REVISOR	27 665,00	24 420,00

TOEZICHT

Ten gevolge van de vankrachtwording van de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, is de goedkeurings-procedure voor de jaarrekening niet meer van toepassing.

Het samenwerkingsakkoord tussen de drie gewesten van 13 februari 2014 regelt het toezicht op VIVAQUA door het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest (inwerkingtreding op 1 juli 2014).

Twee soorten toezicht: een vernietigings- en schorsingstoezicht op de akten van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering en een goedkeuringstoezicht op de wijzigingen van de statuten, van de overeenkomsten inzake leveringen en diensten met de gemeenten en de intercommunales en van de regels betreffende de organisatie van het Statuut van het personeel.

4 SOCIALE BALANS**STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN**

Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister

	Totaal	Mannen	Vrouwen
TIJDENS HET BOEKJAAR			
GEMIDDELD AANTAL WERKNEMERS			
VOLTIJDS	1 214,30	1 086,80	127,50
DEELTIJDS	169,70	96,40	73,30
TOTAAL IN VOLTIJDS EQUIVALENTEN (VTE)	1 340,90	1 159,90	181,00

AANTAL DAADWERKELIJK GEPRESTEERDE UREN

VOLTIJDS	1 567 982,00	1 409 667,00	158 315,00
DEELTIJDS	271 636,00	182 263,00	89 373,00
TOTAAL	1 839 618,00	1 591 930,00	247 688,00

PERSONEELSKOSTEN

VOLTIJDS	87 678 948,72	77 090 218,39	10 588 730,33
DEELTIJDS	9 439 527,40	5 166 023,10	4 273 504,30
TOTAAL	97 118 476,12	82 256 241,49	14 862 234,63

TIJDENS HET VORIGE BOEKJAAR

	Totaal	Mannen	Vrouwen
GEMIDDELD AANTAL WERKNEMERS IN VTE	1 455,85	1 258,25	197,60
AANTAL DAADWERKELIJK GEPRESTEERDE UREN	2 001 829,80	1 732 587,10	269 242,70
PERSONEELSKOSTEN	200 350 848,31	170 648 148,09	29 702 700,22

**OP DE AFSLUITINGSDATUM
VAN HET BOEKJAAR**

	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
AANTAL WERKNEMERS	1 167,0	172,0	1 301,4
VOLGENS DE AARD VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST			
OVEREENKOMST VOOR EEN ONBEPAALED TIJD (STATUTAIRE BEAMBTEN)	1 149,0	172,0	1 283,4
OVEREENKOMST VOOR EEN BEPAALDE TIJD	18,0	0,0	18,0
OVEREENKOMST VOOR EEN DUIDELIJK OMSCHREVEN WERK	0,0	0,0	0,0
VERVANGINGSOVEREENKOMST	0,0	0,0	0,0
VOLGENS HET GESLACHT EN HET STUDIENIVEAU			
Mannen	1 048,0	97,0	1 124,8
LAGER ONDERWIJS	545,0	54,0	587,9
SECUNDAIR ONDERWIJS	298,0	24,0	316,6
HOGER NIET-UNIVERSITAIR ONDERWIJS	137,0	11,0	145,9
UNIVERSITAIR ONDERWIJS	68,0	8,0	74,4
Vrouwen	119,0	75,0	176,6
LAGER ONDERWIJS	10,0	4,0	12,9
SECUNDAIR ONDERWIJS	47,0	28,0	68,2
HOGER NIET-UNIVERSITAIR ONDERWIJS	41,0	30,0	64,2
UNIVERSITAIR ONDERWIJS	21,0	13,0	31,3
VOLGENS DE BEROEPCATEGORIE			
DIRECTIEPERSONEEL	56,0	5,0	60,0
BEDIENDEN	469,0	104,0	549,6
ARBEIDERS	642,0	63,0	691,8

INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDINGEN VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

	Mannen	Vrouwen
TOTAAL VAN DE FORMELE VOORTGEZETTE BEROEPSOPLEIDINGSINITIATIEVEN TEN LASTE VAN DE WERKGEVER		
AANTAL BETROKKEN WERKNEMERS	703	100
AANTAL GEVOLGDE OPLEIDINGSUREN	7 016	1 289
NETTOKOSTEN VOOR DE ONDERNEMING	586 518	107 757
WAARVAN BRUTOKOSTEN RECHTSTREEKS VERBONDEN MET DE OPLEIDING		
TOTAAL VAN DE MINDER FORMELE EN INFORMELE VOORTGEZETTE BEROEPSOPLEI- DINGSINITIATIEVEN TEN LASTE VAN DE WERKGEVER		
AANTAL BETROKKEN WERKNEMERS	20	5
AANTAL GEVOLGDE OPLEIDINGSUREN	190	46,5
NETTOKOSTEN VOOR DE ONDERNEMING	15 883	3 887

TABEL VAN HET PERSONEELSVLOEP TIJDENS HET BOEKJAAR

INGETREDEN	Voltijds	Deeltijds	Totaal in voltijdse equivalenten
AANTAL WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING TIJDENS HET BOEKJAAR EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE TIJDENS HET BOEKJAAR WERDEN INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER	30	1	30,9
VOLGENS DE AARD VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST			
VOOR EEN ONBEPAALED TIJD (STATUTAIRE BEAMBTEN)	2	1	2,9
VOOR EEN BEPAALDE TIJD	28	0	28
VOOR EEN DUIDELIJK OMSCHREVEN WERK	0		0

UITGETREDEN

AANTAL WERKNEMERS MET EEN IN DE DIMONA-VERKLA- RING AANGEGEVEN OF EEN IN HET ALGEMEEN PER- SONEELSREGISTER OPGETEKENDE DATUM WAAROP HUN OVEREENKOMST TIJDENS HET BOEKJAAR EEN EINDE NAM	148	20	163,1
VOLGENS DE AARD VAN DE ARBEIDSOVEREENKOMST			
OVEREENKOMST VOOR EEN ONBEPAALED TIJD (STATUTAIRE BEAMBTEN)	124	19	138,3
OVEREENKOMST VOOR EEN BEPAALDE TIJD	24	0	24
OVEREENKOMST VOOR EEN DUIDELIJK OMSCHREVEN WERK	0	1	0,8
VOLGENS DE REDEN VAN BEËINDIGING VAN DE OVEREEN- KOMST			
PENSIOEN	31	6	35,2
WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG	0	0	0
AFDANKING	0	1	0,8
ANDERE REDEN	117	13	127,1

5 WAARDERINGSREGELS

A WIJZIGING VAN DE WAARDERINGSREGELS VOOR HET BOEKJAAR 2018

Voor de materiële vaste activa worden de investeringswerken vanaf het boekjaar 2018 in de post 'in aanbouw' (rubriek 27) geboekt tot hun definitieve oplevering; ze worden beschouwd als gebouwen (rubriek 221) en worden voor een eerste keer volledig afgeschreven in de loop van het jaar waarin ze definitief worden opgeleverd.

Voor de investeringswerken ten laste van derden worden de financiële bijdragen voor de verwezenlijking van die werken vanaf het boekjaar 2018 beschouwd als kapitaalsubsidies.

B GECOÖRDINEERDE TEKST VAN DE WAARDERINGSREGELS

Algemene principes

De waarderingsregels zijn vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk II van het KB van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen.

ACTIVA

Oprichtingskosten

Sinds het boekjaar 2008 staat in deze rubriek het bedrag dat nodig is om de verbintenissen op pensioenvlak op 31 december 2008 te dekken en niet gedekt wordt door de aangelegde reserves noch deel uitmaakt van de vrijstelling van de FSMA, overeenkomstig de wet op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (WIBP). In afwijking van artikel 59 van het KB tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen wordt het in deze rubriek vermelde bedrag over een periode van 30 jaar afgeschreven in hetzelfde tempo als de leningen die zijn aangegaan om deze dekking te waarborgen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden op de actiefzijde van de balans geboekt tegen hun aanschaffingswaarde, met inbegrip van de bijkomende kosten, indien gefactureerd in hetzelfde jaar als de aanschaffing, of tegen hun vervaardigingsprijs.

Vanaf boekjaar 2016 worden de materiële vaste activa niet meer geherwaardeerd. De herwaardering die tot 31 december 2015 werd geboekt, wordt echter voort afgeschreven. Deze afschrijving bedraagt 2 % per jaar. Omdat de terreinen en de gebouwen niet worden afgeschreven, wordt het principe van een 'verdeling per helften' tussen die terreinen en de gebouwen toegepast voor de berekening van de genoemde afschrijvingen.

Afschrijvingsbeleid

De materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire industriële methode. De afschrijvingen zijn berekend volgens precieze percentages:

- in gebruik zijnde installaties (winningen, aanvoer, verdeling, distributienetten in Vlaanderen, exploitatiegebouwen, ...): 5 %, sectorlokalen: 2 %, hoofdzetel: 3,33 %
- distributie- en saneringsinstallaties in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest (distributienet, rioolnet, vervanging en plaatsing meters, aansluitingen, regenwaterbekkens, collectoren, pompstations en zinkers): 3,33 %
- mobiel materieel: de aankopen waarvan het bedrag lager ligt dan € 250 worden onmiddellijk ten laste genomen in de loop van het jaar, de aankopen waarvan het bedrag tussen € 250 en € 625 ligt, worden op de materiële vaste activa geboekt en worden tegen 100 % afgeschreven, de aankopen waarvan het bedrag hoger ligt dan of gelijk is aan € 625 worden tegen 20 % afgeschreven
- materieel van de Werkplaats Meters: 10 %
- materieel van de laboratoria: 15 %
- materieel van de Reprografie: 20 % of 10 %, naargelang van de waarschijnlijke levensduur van de vaste activa

- bouwmachines: 33,3 % voor de grote herstellingen of voor de aanpassingen aan reeds gebruikte voertuigen, 20 % voor dumpers, minigraafmachines en grasmaaiers en 10 % voor alle andere machines
- transportvoertuigen: 10 % voor de vrachtwagens van 12 t en meer, 20 % voor de andere voertuigen, 33,3 % voor de grote herstellingen of voor de aanpassingen aan reeds gebruikte voertuigen
- gereedschap: de aankopen waarvan het bedrag lager ligt dan € 75 worden onmiddellijk ten laste genomen in de loop van het jaar, de aankopen waarvan het bedrag hoger ligt dan of gelijk is aan € 75 worden tegen 20 % afgeschreven
- kantoormeubilair en -materieel: 10 %, behalve elektrisch materieel: 20 %
- software en hardware: 20 %, 25 %, 33 % of 100 %, naargelang van de waarschijnlijke levensduur van de vaste activa, met uitzondering van het materieel waarvan het bedrag lager ligt dan € 250 met betrekking tot 'infrastructuur, kantoorautomatisering, applicaties, telecom en allerlei', dat onmiddellijk ten laste zal worden genomen in de loop van het jaar
- vervangstukken van de onderhoudsplannen voor de productie: 20 %
- telefoon: 20 % voor het telefoniematerieel, 33,33 % voor de smartphones en de gsm's; het materieel 'allerlei' waarvan het bedrag lager ligt dan € 250 zal ten laste worden genomen in de loop van het jaar
- elektrische huishoudapparatuur: 20 %
- elektrische fietsen: 100 %.

Voor de materiële vaste activa worden de investeringswerken vanaf het boekjaar 2018 in de post 'in aanbouw' (rubriek 27) geboekt tot hun definitieve oplevering; ze worden beschouwd als gebouwen (rubriek 221) en worden voor een eerste keer volledig afgeschreven in de loop van het jaar waarin ze definitief worden opgeleverd.

Financiële vaste activa

a Deelnemingen en andere effecten in portefeuille

Deze vaste activa worden gewaardeerd tegen hun aanschaffingswaarde. Waardeverminderingen worden geboekt in de mate dat er een blijvende minderwaarde of depreciatie voorkomt.

b Vorderingen

Ze worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde. Waardeverminderingen worden geboekt in de mate dat er een blijvende minderwaarde of depreciatie voorkomt.

Deze vaste activa worden in het geheel niet geherwaardeerd.

Vorderingen op meer dan één jaar

Deze vorderingen worden gewaardeerd volgens dezelfde regels als de vorderingen vermeld onder de financiële vaste activa.

Voorraden en bestellingen in uitvoering

De inventaris wordt gevaloriseerd tegen de gewogen gemiddelde eenheidsprijs en wordt permanent aangepast volgens de voorraadbewegingen, ongeacht of het gaat om inkomende voorraad als gevolg van bestellingen, uitgaande materialen of om welke aanpassing van de voorraad dan ook.

Wordt een economische waardevermindering van de goederen in voorraad vastgesteld, dan moet hun boekwaarde worden aangepast aan het niveau van hun marktwaarde.

In voorkomend geval worden de bestellingen in uitvoering gevaloriseerd tegen hun aanschaffingswaarde.

Er wordt een aanvullende waardevermindering verricht ingeval hun boekwaarde moet worden verlaagd tot het peil van hun realisatiewaarde of wanneer rekening moet worden gehouden met de waardeverminderingen. Deze worden toegepast als volgt:

- 33 % indien al drie jaar niet meer bewogen
- 66 % indien al vier jaar niet meer bewogen
- 100 % indien al vijf jaar of meer niet meer bewogen.

Vorderingen op ten hoogste één jaar

Los van de bepalingen in het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 december 2015 tot vaststelling van een opvolgings- en rapporteringshulpmiddel ter bepaling van de reële kostprijs van het water in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en met toepassing van het voorzichtigheidsbeginsel heeft VIVAQUA een voorziening voor handelsrisico aangelegd ten bedrage van 30, 75 en 100 % van de vorderingen op respectievelijk meer dan 1, 2 of 3 jaar. Deze waarderingsregel is vergelijkbaar met de regel die wordt toegepast door de Waalse operatoren die actief zijn in de drinkwaterdistributie. Het betekent echter geenszins dat VIVAQUA afziet van de vervolging van de vorderingen in kwestie, die volledig verschuldigd blijven. Het bedrag van de voorziening die op die manier wordt gevormd, wordt elk jaar bij de afsluiting van het boekjaar herbekeken.

De oninbaar verklaarde handelsvorderingen worden geregistreerd op het boekjaar waarin ze als oninbaar worden verklaard.

Geldbeleggingen en liquide middelen

De geldbeleggingen en de liquide middelen worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

PASSIVA

Kapitaal

Dit bestaat momenteel uit:

- 290 986 aandelen op naam van categorie A, waarop de gemeenten inschreven
- 14 aandelen op naam van categorie B, waarop de IECBW (in BW geworden) in 2008 inschreef

Subsidies

Voor de activiteit 'sanering' worden de investeringssubsidies geboekt op het moment dat de vorderingsnota wordt gestuurd naar het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en worden ze afgeschreven volgens het afschrijvingsplan van de investeringen waarmee ze verband houden.

Voor de activiteit 'distributie' worden de investeringssubsidies geboekt bij ontvangst van de brief waarin het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest zijn engagement bevestigt en worden ze afgeschreven volgens het afschrijvingsplan van de investeringen waarmee ze verband houden.

De betalingen van de investeringswerken ten laste van derden worden geboekt als subsidies op het moment dat ze worden geïnd en worden afgeschreven in hetzelfde tempo als de investeringen waarmee ze verband houden.

Voorzieningen en uitgestelde belastingen

Bij het afsluiten van elk boekjaar verricht de Raad van Bestuur een volledig onderzoek van de vroeger aangelegde of nog aan te leggen voorzieningen, als dekking van de risico's en kosten waaraan VIVAQUA is blootgesteld.

Schulden op meer dan één jaar

Ze omvatten de financiële schulden die bestaan uit leningen geplaatst bij Belgische instellingen. Ze maken het voorwerp uit van jaarlijkse afschrijvingen volgens een plan dat bij de afsluiting van de lening is opgemaakt en dat onafscheidelijk deel uitmaakt van genoemd contract.

Vanaf 2008 omvatten ze ook de schuld die het bedrijf is aangegaan om de verbintenissen op pensioenvlak te financieren en dit overeenkomstig de wettelijke bepalingen.

Schulden op ten hoogste één jaar

De financiële schulden worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde.

De in euro uitgedrukte handelsschulden worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde. Ingeval ze in vreemde valuta zijn uitgedrukt, worden ze in euro omgezet tegen de koers van de dag van de verrichting; het verschil tussen de genoemde koers en die van de dag van de betaling wordt dan op de resultatenrekening geboekt. Op de afsluitingsdatum van het boekjaar worden ze opnieuw gewaardeerd op basis van de koers van die dag; enkel de vastgestelde wisselverliezen worden op de resultatenrekening ingeschreven.

Het bedrag van de voorziening voor vakantiegeld wordt vastgesteld overeenkomstig de fiscale bepalingen.

RESULTATENREKENING

Omzet

De omzet van het boekjaar wordt bepaald op basis van de tijdens het boekjaar in kwestie verbruikte en aan de eindgebruiker gefactureerde volumes én op basis van een raming van de tijdens het voornoemde boekjaar verbruikte, maar nog niet aan dezelfde eindgebruiker gefactureerde volumes.

SOCIALE BALANS

Naar aanleiding van het advies van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen heeft VIVAQUA in 2012 besloten een sociale balans op te maken.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Zekerheden door derden gesteld voor rekening van het bedrijf

De waarde van de zekerheden door derden gesteld voor rekening van het bedrijf omvat de borg van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest bij de Europese Investeringsbank en omvat het nog verschuldigde saldo van de financieringsprogramma's die in 2010 en 2014 door HYDROBRU werden aangegaan met de Europese Investeringsbank.

De goederen gehouden door derden in hun naam, maar ten bate en op risico van de onderneming

De waarde van de door de Brusselse gemeenten ter beschikking gestelde distributienetten is vastgesteld als volgt:

- op 31 december 1972 werd een actuele waarde bepaald op basis van de vervangingswaarde en van de ouderdom
- aan die actuele waarde zijn van 1973 af elk jaar de investeringen van het boekjaar toegevoegd; tot in 1984 zijn deze aangevuld met een herwaardering berekend op basis van de in het Belgisch Staatsblad gepubliceerde coëfficiënten
- van 1989 af werd de waarde van het net proportioneel verminderd in verhouding tot de lengte van de buiten gebruik gestelde netgedeelten en werd het net gewaardeerd tegen de gemiddelde prijs berekend op het einde van het voorafgaande boekjaar.

Termijnmarkten

De waarde van de dekkingsproducten van de afgesloten leningen vertegenwoordigt de mark-to-market-waarde van die producten, zoals ze gewaardeerd zijn op 31 december van het betrokken boekjaar.

Allerlei rechten en verplichtingen

Onder 'allerlei rechten en verplichtingen' staat het saldo van de vrijstelling inzake de financiering van de pensioenverbintenissen van VIVAQUA die naar het OFP Hydralis zijn overgedragen alsook het eventuele saldo van het rendementsdeficit van Hydralis en die VIVAQUA, krachtens de wet betreffende de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, nog moet aanzuiveren in het kader van zijn hoofdelijke aansprakelijkheid.

02 JAARVERSLAG

Overeenkomstig het Wetboek van Vennootschappen brengt de Raad van Bestuur verslag uit over het boekjaar 2018.

1 COMMENTAAR BIJ DE JAARREKENING

1.1 ACTIVA

Oprichtingskosten

In 2008 werd in deze rubriek het bedrag opgenomen dat nodig is om de verbintenissen op pensioenvlak te dekken en niet gedekt wordt door de aangelegde reserves noch deel uitmaakt van de vrijstelling van de FSMA. Dat bedrag beliep toen k€ 255 000 en wordt sindsdien afgeschreven in hetzelfde tempo als dat waarin de lening wordt afgelost van eenzelfde bedrag waarmee de externalisering van de pensioenverbintenissen wordt gefinancierd, m.a.w. over 30 jaar. Het bedrag dat in 2018 werd afgeschreven, beloopt k€ 8 500.

Deze kosten worden beschouwd als herstructureringskosten die voortvloeien uit de wettelijke verplichting die wordt opgelegd aan openbare bedrijven om alle voornoemde pensioenverbintenissen te dekken. Deze bepaling legt de externalisering op van het pensioenfonds van het personeel en van zijn rechthebbenden, een fonds dat daarvoor beheerd werd binnen VIVAQUA. In 2009 werd het OFP Hydralis opgericht, dat op 23 februari 2010 de erkenning van de CBFA kreeg.

Sinds het boekjaar 2014 staat in deze rubriek ook het bedrag in verband met de debiteuren ter financiering van het pensioenfonds. De historische waarde beloopt k€ 35 500 en wordt afgeschreven over een periode van 30 jaar. De afschrijving van het boekjaar 2018 bedraagt k€ 1 183.

Materiële vaste activa

Het gaat om de nettowaarde in de balans – na aftrek van afschrijvingen en zonder herwaardering – van de investeringen op:

- de winning, de aanvoer, het verdeelnet en de bedrijfsgebouwen voor een nettobedrag van k€ 95 935
- het distributie- en saneringsnet in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest voor een bedrag van k€ 659 447 eind 2018
- zijn eveneens in deze rubriek opgenomen, materiële vaste activa betreffende machines, uitrusting, meubilair, ... voor een nettobedrag van k€ 5 731

De tot 31 december 2015 toegepaste herwaardering bedraagt netto k€ 301 406 (na aftrek van afschrijvingen).

De activa in aanbouw worden geboekt tegen de aankoopprijs of hun uitvoeringskosten en overgeboekt naar vaste activa Terreinen en gebouwen zodra ze definitief worden opgeleverd. Eind 2018 bedroegen ze k€ 178 531, wat een stijging met k€ 99 409 betekent in vergelijking met eind 2017.

De uitsplitsing van de materiële vaste activa staat vermeld in de Toelichting bij de jaarrekening.

Voorraden en bestellingen in uitvoering

Deze rubriek, met een totaalbedrag van k€ 7 077, omvat hoofdzakelijk verbruiksgoederen die bijdragen aan de productie van drinkwater, aan de courante exploitatie van de gemeentenetten en aan de activiteit in verband met de sanering van de gemeentelijke rioolnetten.

Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste één jaar die op 31 december 2018 k€ 119 055 bedragen, worden vertegenwoordigd door:

- de handelsvorderingen voor een bedrag van k€ 110 069, die hoofdzakelijk bestaan uit:
 - sommen verschuldigd door de abonnees voor hun waterverbruik (k€ 68 564)
 - sommen verschuldigd door onze andere klanten (k€ 12 539)
 - het bedrag van de op te maken facturen (k€ 46 714)
 - aftrek van de waardeverminderingen op vorderingen van de abonnees (k€ -17 872)
- de overige vorderingen voor een bedrag van k€ 8 986, die hoofdzakelijk bestaan uit:
 - het bedrag van de te ontvangen subsidies (k€ 8 214).

Geldbeleggingen

De geldbeleggingen bedragen k€ 52 007. Het gaat om de waarde van het tijdelijke geldmiddelenoverschot dat op termijn is belegd.

Liquide middelen

De liquide middelen bedragen k€ 17 095. Het gaat om het tegoed op de rekeningen-courant bij Belfius, BNP Paribas en ING.

Overlopende rekeningen

Het bedrag van de overlopende rekeningen op de actiefzijde bedraagt k€ 5 015 en bestaat voornamelijk uit toe te wijzen inkomsten van de abonnees en de lonen van januari 2019 die in december 2018 werden uitbetaald (k€ 3 390).

1.2 PASSIVA

Kapitaal

Het gestorte kapitaal bedraagt k€ 3 107. Het bestaat uit:

- 290 986 maatschappelijke aandelen van categorie A
- 14 aandelen van categorie B, waarop de in BW inschreef.

De daling van k€ 59,8 is toe te schrijven aan de uittreding van de Vlaamse gemeenten-vennoten. Het gaat om 23 000 aandelen die 11,06 % van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen.

Herwaarderingsmeerwaarden

De daling van k€ 41 604,8 is te wijten aan de uittreding van de Vlaamse gemeenten-vennoten op 1 januari 2018.

Reserves

Deze rubriek omvat de wettelijke reserve (k€ 384) en de belastingvrije reserves (k€ 237 969), die als volgt worden opgesplitst:

- verworven reserves door de fusie met HYDROBRU (k€ 114 609)
- reserves voor investeringen (k€ 51 209)
- reserves voor pensioenen (k€ 72 151)

De daling in vergelijking met de situatie eind 2017 is het gevolg van:

- de uittreding op 1 januari 2018 van de Vlaamse gemeenten-vennoten:
 - wettelijke reserve: k€ -6
 - belastingvrije reserves: k€ -12 000
- de boeking van het verlies van k€ 12 449 dat werd opgetekend in de loop van het boekjaar 2018 op de reserve voor de pensioenen

Er moet overigens worden verduidelijkt dat in de loop van het boekjaar 2018 een correctie werd aangebracht aan een boeking in verband met de fusie tussen VIVAQUA en HYDROBRU in 2017; deze betreft de overboeking van k€ 4 van de rubriek 'wettelijke reserve' naar de rubriek 'verworven reserves door de fusie met HYDROBRU'

De belastingvrije reserves kunnen eventueel worden gebruikt om de financiële bijdragen te dekken waartoe VIVAQUA wettelijk verplicht is in het geval van ondermaatse prestaties van het pensioenfonds Hydralis en/of elke andere maatregel van de FSMA die leidt tot de verplichte aanleg van grotere reserves bij Hydralis.

In deze context vormen die belastingvrije reserves op economisch vlak een voorziening.

Overgedragen resultaat

Door het fiscaal stelsel dat op VIVAQUA van toepassing is (behoud van de rechtspersonenbelasting; niet-onderwerping aan de vennootschapsbelasting), kan VIVAQUA geen dividenden uitkeren aan zijn aandeelhouders; zijn winst wordt integraal overgeboekt naar belastingvrije reserves en zijn verlies wordt op deze reserves geboekt.

Kapitaalsubsidies

Deze rubriek omvat de totale waarde van de toegekende investeringssubsidies, verminderd met het totale bedrag van de verrichte afschrijvingen, of k€ 65 829, dat als volgt wordt opgesplitst:

- k€ 19 380 voor de investeringen op het distributie- en saneringsnet in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest
- k€ 1 054 voor de renovatiewerken in het kasteel van Modave
- k€ 45 395 aan interventies van derden in de investeringswerken. Deze bijdragen werden nu als kapitaalsubsidies geboekt, omdat ze gelinkt kunnen worden aan vaste activa (vroeger werden ze als over te dragen opbrengsten geboekt op de overlopende rekening)

Voorzieningen en uitgestelde belastingen

Deze post bestaat uit verschillende voorzieningen voor een bedrag van k€ 26 435, dat als volgt is opgesplitst:

- voorziening voor de kosten verbonden aan de pensioenen (wet-Wijninckx): k€ 8 700
- voorziening voor de reactivering van de actieve korrelkool in Tailfer: k€ 4 877
- voorziening voor de renovatie van het beton van Tailfer: k€ 2 496
- sociale voorziening: k€ 3 128
- voorziening voor een geschil met een aannemer: k€ 743
- voorziening voor juridische geschillen: k€ 259
- voorziening voor financiële risico's: k€ 6 232

Schulden op meer dan één jaar

Deze rubriek omvat:

- de financiële schulden met het na 2018 terug te betalen saldo van de diverse leningen die voornamelijk zijn aangegaan om onze investeringen te financieren (k€ 753 927). Ze vermeerderd met de waarde van de tijdens het jaar aangegane leningen en vermindert met de waarde van de terugbetalingen die in de loop van het volgende jaar moeten worden gedaan volgens de aflossingstabel van de leningen. Sinds 2008 omvat ze ook de lening die werd aangegaan om de pensioenverbintenissen te financieren.
- de handelsschulden tegenover de leveranciers

Schulden op ten hoogste één jaar

Deze rubriek, met een bedrag van k€ 191 081, omvat:

- het gedeelte van de afschrijvingen van de aangegane leningen die binnen het jaar vervallen, volgens de aflossingstabel van de leningen (k€ 69 150)
- het gedeelte van de afschrijvingen van de aangegane leningen die eind 2018 zijn vervallen, maar waarvan de betaling op de eerste werkdag van 2019 is geboekt (k€ 10 033)
- de handelsschulden tegenover de leveranciers (k€ 46 392)
- de ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen van werken (k€ 3 195)
- de schulden met betrekking tot de belastingen voor k€ 9 236 (hoofdzakelijk op de winning van water: k€ 8 828) en schulden met betrekking tot bezoldigingen (k€ 8 832)
- de overige schulden (k€ 47 241) omvatten hoofdzakelijk:
 - de btw op uitgegeven facturen voor abonnees (k€ 3 943)
 - de van de abonnees in contanten ontvangen borgtochten (k€ 554)
 - de diverse crediteuren (k€ 418)
 - het Fonds voor internationale solidariteit (k€ 818)
 - het bedrag, zoals voorgesteld door Hydralis aan de FSMA in het kader van de wet op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, van een gedeeltelijke tenlasteneming door VIVAQUA van het rendementsdeficit dat Hydralis in 2018 heeft opgetekend (k€ 40 000)

Overlopende rekeningen

Het bedrag van de rekening bedraagt k€ 29 956 en bestaat hoofdzakelijk uit de volgende posten:

- in 2019 betaalde interesten met betrekking tot 2018 (k€ 3 698)
- in 2016 toegekende gewestelijke subsidie (k€ 7 500)
- in overeenstemming te brengen en uit te splitsen betalingen (van facturen) (k€ 18 750)

1.3 RESULTATENREKENING

BEDRIJFSRESULTAAT

De bedrijfswinst beloopt k€ 10 066.

Bedrijfsopbrengsten

a) Omzet

VIVAQUA heeft een omzet van k€ 292 097 geboekt.

Die omzet omvat:

- de opbrengst uit de verkoop van water in 't groot aan andere operatoren (k€ 49 863)
- de opbrengst van de dienstverlening (k€ 16 177), waarvan k€ 5 603 betreffende de voortzetting van het beheer van de Vlaamse gemeentenetten tijdens het eerste kwartaal van 2018
- de aan de Brusselse abonnees gefactureerde abonnementsvergoeding voor distributie (k€ 15 504)
- de verkoop van water en de dienstverlening die bij de verkoop van water hoort, aan de Brusselse abonnees (k€ 119 522)
- de aan de Brusselse abonnees gefactureerde gemeentelijke saneringsbijdragen (k€ 58 913)
- de aan de Brusselse abonnees gefactureerde gewestelijke saneringsbijdragen (k€ 32 118)

b) Wijziging in de goederen in bewerking en in de bestellingen in uitvoering

Deze rubriek, met een bedrag van k€ -12, omvat het nettosaldo van de bewegingen in de overeenstemmende rubrieken op de actiefzijde die goederen en leveringen, bezoldigingen en diverse lasten omvatten. Die geactiveerde lasten worden overgedragen naar de gepaste rekeningen die bestemd zijn om die producten en bestellingen te ontvangen wanneer de werken ten einde zijn.

c) Geproduceerde vaste activa

Deze rubriek, met een bedrag van k€ 102 534, omvat goederen en leveringen, bezoldigingen en diverse lasten. Die gezamenlijke lasten worden 'geactiveerd' om op de materiële vaste activa te worden geboekt. De tegenwaarde van die elementen bevindt zich in de rubrieken van de overeenstemmende bedrijfskosten.

Dit bedrag wordt als volgt opgesplitst over de verschillende activiteiten:

- productie: k€ 4 958
- distributie: k€ 19 721
- sanering: k€ 73 970 (waarvan k€ 9 070 voor de strijd tegen de overstromingen)
- gebouwen en andere ondersteunende activiteiten: k€ 3 885

d) Andere bedrijfsopbrengsten

Deze rubriek, met een bedrag van k€ 5 320, bestaat uit de opbrengsten van verhuurde gebouwen (k€ 1 119), de invordering van dagvaardingskosten (k€ 2 031) en de recuperatie van allerlei lasten.

e) Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten

Deze rubriek omvat de meerwaarden die werden gerealiseerd bij de verkoop van vaste activa (k€ 7 214). In 2018 hebben meerdere grootscheepse operaties plaatsgehad, wat tot een dergelijk resultaat heeft geleid. Het betreft voornamelijk overdrachten in verband met de uittreding van de Vlaamse gemeenten-vennoten (k€ 3 815), de overdracht van de distributieactiviteiten op de site van Brussels Airport (k€ 1 373), de verkoop van de site van Mont-Saint-Guibert (k€ 1 321) en diverse andere overdrachten van niet-strategische activa die van minder belang zijn voor het saldo.

Bedrijfskosten

a) Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

Deze rubriek omvat hoofdzakelijk materialen die rechtstreeks worden verbruikt voor exploitatie- of investeringswerken op het net of voor de aankoop van materialen die langs de voorraadrekeningen passeren.

b) Diensten en diverse goederen

Deze rubriek, met een bedrag van k€ 135 411, omvat hoofdzakelijk:

- de inschakeling van onderaannemers voor investerings- en exploitatiewerken (k€ 79 860)
- de gewestelijke saneringsbijdragen in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest die aan de BMWB worden doorgestort (k€ 32 118)
- allerlei administratieve kosten (k€ 12 454), waaronder:
 - verzekeringspremies voor schade door de activiteiten van de intercommunale (k€ 1 463)
 - overige verzekeringspremies (voertuigen, gebouwen, overlijden, ...) (k€ 1 906)
 - inningskosten van de onbetaalde facturen (k€ 2 166)
 - kosten van diverse retributies (k€ 1 721)
- de overblijvende bijdragen voor bovengemeentelijke sanering in Vlaanderen, in verband met activiteiten die tot eind 2017 op gemeentelijke netten werden uitgevoerd (k€ 2 227)
- huurkosten (voertuigen, onroerende goederen, ...) (k€ 840)
- energie- en waterkosten (k€ 7 674)
- vergoedingen, sociale bijdragen en verzekeringen van de bestuurders en deskundigen (k€ 236)

c) Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen

Deze rubriek omvat de bezoldigingen alsook de sociale lasten, RSZPPO-bijdragen, vakantiegeld van het tijdelijk en vastbenoemd arbeiders- en administratief personeel (k€ 119 134).

d) Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa

Deze rubriek, met een bedrag van k€ 52 773, omvat hoofdzakelijk de toevoeging aan de afschrijvingen van de materiële vaste activa (k€ 39 591) alsook, sinds 2005, een afschrijving van de herwaardering van de vaste activa (k€ 3 498).

Sinds 2010 bevat deze rubriek eveneens de afschrijving van de herstructureringskosten verbonden aan de pensioenen, die k€ 8 500 beloopt. Sinds 2014 wordt een extra bedrag van k€ 1 183 afgeschreven door de overboeking van de debiteuren ter financiering van het pensioenfonds naar de oprichtingskosten.

e) Waardeverminderingen op voorraden en handelsvorderingen

Van de waardevermindering op voorraden is k€ 454 teruggenomen, hoofdzakelijk door de frequentere bewegingen van de artikelen in voorraad.

De handelsvorderingen zijn onderworpen aan een bijkomende waardevermindering van k€ 2 170, overeenkomstig de voorzichtige waarderingsregels die VIVAQUA heeft vastgelegd.

f) Voorzieningen voor risico's en kosten

Deze rubriek, met een bedrag van k€ 5 105, vloeit voort uit:

- de aanwending van de sociale voorziening (k€ 3 025)
- de toevoeging voor sociale voorziening (gratificatie 'einde loopbaan' en te recupereren uren en verlofdagen) (k€ 3 039)
- de aanwending van de voorziening voor de renovatie van het beton van Tailfer (k€ 2 104)
- de aanwending van een deel van de voorziening voor een geschil met een aannemer (k€ 552)
- de toevoeging van een extra voorziening voor het geschil met de MIVB (k€ 159)
- de terugneming van de voorziening voor een geschil over de afschrijvingsvergoedingen van de Vlaamse gemeenten (k€ 930)
- de terugneming van de voorziening voor een geschil over de tussenkomst van de verzekering op het niveau van de gemeenten van de IWVB (k€ 650)
- de aanwending van de in 2017 opgebouwde voorziening voor de vertrekpremie van het personeel in verband met de uittreding van de Vlaamse gemeenten (k€ 1 645)
- de toevoeging aan de voorziening voor de reactivering van de actieve korrelkool (k€ 1 058)
- de aanwending van de voorziening voor de reactivering van de actieve korrelkool (k€ 454)

g) Andere bedrijfskosten

Deze rubriek, met een bedrag van k€ 36 752, omvat:

- het bedrag van de oninbaar geworden facturen aan abonnees (k€ 858)
- de toevoeging aan het sociaal waterfonds (k€ 1 785)
- de toevoeging aan het Fonds voor internationale solidariteit (k€ 320)
- het bedrag om de administratieve en logistieke kosten te dekken die op de gemeenten-vennoten drukken en die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg zijn van de exploitatie van de infrastructuur voor waterdistributie en voor de opvang van afvalwater (k€ 11 945)
- de Waalse belastingen en heffingen op de winningen van tot drinkwater verwerkbaar water (k€ 20 375)
- allerlei (k€ 1 440)

h) Niet-recurrente bedrijfskosten

Deze rubriek, met een bedrag van k€ 42 383, omvat de gerealiseerde minderwaarden op de verkoop van vaste activa (k€ 2 383, waarvan k€ 2 338 in verband met de uittreding van de Vlaamse gemeenten-vennoten) en het bedrag, zoals voorgesteld door Hydralis aan de FSMA in het kader van de wet op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, van een gedeeltelijke tenlasteneming door VIVAQUA van het rendementsdeficit dat Hydralis in 2018 heeft opgetekend (k€ 40 000).

RESULTAAT UIT DE GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING, VÓÓR BELASTING**Financiële opbrengsten**

Ze omvatten voornamelijk afschrijvingen van door de overheid verleende en op de resultatenrekening geboekte subsidies (k€ 831). Ze omvatten eveneens het resultaat van de geldbeleggingen en diverse andere financiële opbrengsten (k€ 51).

Financiële kosten

Ze omvatten de interestlasten van de leningen die werden afgesloten voor de investeringen (k€ 17 271); allerlei financiële lasten (k€ 724) en een terugneming van de voorziening voor financieel risico (k€ -2 335). Sinds 2009 omvat deze rubriek ook de interestlasten van de lening die werd afgesloten om de verbintenissen op pensioenvlak te dekken (k€ 7 738).

1.4 RESULTAATVERWERKING

Het resultaat van het boekjaar vertoont een verlies van k€ 12 449. Dit bedrag wordt volledig geboekt in de rubriek 'belastingvrije reserves' die daartoe werd gecreëerd (zie hoger voor commentaar daaromtrent).

2 EVOLUTIE VAN DE ZAKEN

Sinds 1 januari 2018 is VIVAQUA niet langer een openbare distributie- en saneringsoperator in het Vlaamse Gewest in eigen naam en sinds 1 april 2018 is het evenmin nog langer actief in het Vlaamse Gewest als operationeel beheerder voor distributie of sanering voor rekening van derden (Farys/IWVB/Infrac). Dit zal resulteren in een daling van de activiteit (omzet en bijbehorende kosten) met ongeveer k€ 5 600 in 2019, zonder impact op het nettoresultaat.

Vanaf 2019 zal de omzet van VIVAQUA ook negatief en aanzienlijk beïnvloed worden door de inwerkingtreding van het waterleveringscontract dat in november 2012 met Farys werd afgesloten. In vergelijking met het vorige contract houdt dit contract een vermindering met ongeveer twee derde in van de nettovolumes die aan Farys worden geleverd alsook een daling van bijna 25 % van de verkoopprijs per m³ voor de resterende volumes.

Deze contractuele tariefafspraken met Farys zijn ook door andere institutionele klanten ingeroepen voor de levering van water in 't groot en met een aantal van hen wordt momenteel onderhandeld om te komen tot een geleidelijke – en geen totale – gelijkenschakeling met de leveringsprijzen die met Farys zijn overeengekomen. Een aantal van die contractuele aanpassingen zullen vanaf 2019 worden toegepast.

Tijdens deze onderhandelingen zorgt VIVAQUA er echter voor dat de daling van de inkomsten en de nettomarge uit de verkoop van water wordt gecompenseerd door een toename van de geleverde volumes en/of een aanbod van andere soorten diensten die aan de betrokken operatoren kunnen worden gefactureerd.

3 VOORNAAMSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN WAARAAN VIVAQUA WORDT BLOOTGESTELD

Rekening houdend met het wettelijk kader dat van toepassing is op de organisaties voor de financiering van pensioenen zoals Hydralis (wet van 27 oktober 2006 betreffende de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening) is VIVAQUA hoofdelijk aansprakelijk voor de prestaties en de prudentiële verplichtingen van Hydralis.

Dit risico wordt echter gedeeltelijk gedekt door de belastingvrije reserves die daartoe werden gecreëerd en die eind 2018 in totaal k€ 72 152 bedragen.

VIVAQUA loopt tegen 2020 ook het risico dat het zijn contractuele ratio's met de EIB niet zal kunnen naleven, door de volledige bevrozing, sinds 2014, van de tarieven aan de Brusselse eindgebruikers waartoe de gewestregering heeft besloten (de tarieven

mochten sindsdien zelfs niet meer geïndexeerd worden). Met de ordonnantie van eind 2017 werd Brugel belast met de opdracht van onafhankelijke tariefregulator voor de Brusselse watersector; vóór eind 2020 kan het echter geen nieuw tariefkader goedkeuren, waardoor dat ten vroegste op 1 januari 2021 van kracht kan worden; er is hooguit een indexering mogelijk op 1 januari 2020.

De gewestregering werd op de hoogte gebracht van die aparte institutionele situatie, die ertoe zou kunnen leiden dat VIVAQUA voor de boekjaren 2019 en 2020 de voornoemde ratio's niet in acht kan nemen. Op basis van deze kennisgeving heeft de regering er reeds mee ingestemd om VIVAQUA een uitzonderlijke subsidie van 20 miljoen euro toe te kennen voor het boekjaar 2019, waardoor VIVAQUA zijn contractuele verplichtingen kan nakomen; voor het boekjaar 2020 moet een nieuwe steun met vergelijkbare voorwaarden worden overwogen.

4 BELANGRIJKE EVENEMENTEN DIE NA HET AFSLUITEN VAN HET BOEKJAAR HEBBEN PLAATSGEHAD

In 2018 kreeg het OFP Hydralis, het pensioenfonds dat als enige de pensioenverbintenissen (1e pijler) beheert voor het statutair personeel van VIVAQUA, een grote tegenvaller te verwerken, omdat het een heel slecht jaar was voor de financiële markten. Het sloot het boekjaar 2018 zo af met een negatief saldo van k€ 83 407.

Overeenkomstig de wet op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (WIBP) is de werkgever hoofdelijk aansprakelijk voor de verbintenissen van het pensioenfonds tegenover zijn personeel. In die context is VIVAQUA dus aansprakelijk om dit negatieve saldo aan te zuiveren. In dergelijke omstandigheden bepaalt de WIBP echter dat het pensioenfonds een spreidingsplan ter goedkeuring aan de FSMA mag voorleggen om het financieringstekort over meerdere jaren weg te werken. Een dergelijk plan bestaat erin dat het pensioenfonds jaar na jaar de dekkingsgraad van de pensioenverbintenissen moet zien te halen; alleen als het pensioenfonds deze doelstelling aan het eind van een van de betrokken jaren niet haalt, is de werkgever verplicht om het vastgestelde verschil bij te passen.

Op basis van zijn resultaten eind 2018 heeft Hydralis begin maart, in overleg met VIVAQUA, bij de FSMA een spreidingsplan ingediend dat onder andere voorziet in een financiële tussenkomst van VIVAQUA van k€ 40 000 in 2019 (geboekt op de VIVAQUA-rekening van het boekjaar 2018). Boekhoudkundig gezien wordt het tekort van Hydralis daarom opgenomen in de VIVAQUA-jaarrekening van 2018 door de eenmalige tenlasteneming van k€ 40 000 alsook door een niet in de balans opgenomen boeking van een verbintenis van k€ 43 407, waarvan k€ 4 540 in januari 2019 werd gedekt door een bankgarantie.

Op de datum van afsluiting van de rekening door de Raad van Bestuur van VIVAQUA heeft de FSMA nog geen standpunt ingenomen over dit voorstel tot spreiding.

Door de eenmalige tenlasteneming van k€ 40 000 en ten gevolge van de wetwijziging van december 2015 van het Belgische schema van de jaarrekening, zal VIVAQUA de contractuele balansratio's op basis van de EBITDA technisch gezien niet naleven; deze ratio's maken deel uit van de financieringsprogramma's die met de Europese Investeringsbank zijn afgesloten. Bij het afsluiten van de leningen (in 2010 en 2014) werd in de overeenkomsten immers bepaald dat:

'EBITDA' betekent, voor een gegeven berekeningsperiode, de som van de volgende elementen (bepaald in overeenstemming met de boekhoudwetgeving die van toepassing is op de ontlener): bedrijfsresultaat + afschrijvingen + waardeverminderingen op de handelsvorderingen + voorzieningen voor risico's en kosten.

Tot de wetwijziging van 2015 (die wordt toegepast op de boekjaren na 31 december 2015) waren in het Belgische recht bij het 'bedrijfsresultaat' echter geen uitzonderlijke elementen (kosten of opbrengsten) inbegrepen, die een specifieke rubriek vormden in het boekhoudschema na rekening te hebben gehouden met de financiële kosten en opbrengsten; volgens deze definitie was de tenlasteneming van de voornoemde k€ 40 000 dus zeker uitzonderlijk. Sindsdien worden dergelijke uitzonderlijke elementen opgenomen in het bedrijfsresultaat onder de term 'niet-recurrente bedrijfsopbrengsten/-kosten', zelfs vooraleer rekening te houden met de recurrente financiële opbrengsten en kosten. Op die manier vallen ze technisch gezien onder de hierboven gegeven contractuele definitie van de EBITDA.

Conform de bepalingen van de overeenkomsten zullen in geval van een 'wetswijziging' besprekingen met de EIB moeten worden gestart om dit contractuele element te verduidelijken. Er moet echter worden opgemerkt dat, los van deze eenmalige kosten, de VIVAQUA-jaarrekening van 2018 de twee voornoemde contractuele ratio's volledig respecteert.

Bovendien heeft de Raad van Bestuur van Hydralis, gelet op het risico in punt 3 (zie hoger) betreffende de prestaties van Hydralis en de sterke stijging op de financiële markten sinds het begin van het jaar, besloten om zijn toevlucht tot beursgenoteerde aandelen aanzienlijk te verminderen. Met deze operatie vermindert Hydralis het risico dat het voor het boekjaar 2019 beoogde minimumrendement niet wordt gehaald aanzienlijk en biedt het zelfs het vooruitzicht op een extra marge die het saldo van k€ 38 866 van het tekort dat in 2018 werd opgetekend, gedeeltelijk zal verminderen.

5 OMSTANDIGHEDEN DIE EEN AANZIENLIJKE INVLOED KUNNEN HEBBEN OP DE ONTWIKKELING VAN VIVAQUA

Niet van toepassing

6 ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Op de actiefzijde van de balans staat geen enkel bedrag in verband met onderzoek en ontwikkeling. Geen enkele andere vermelding hierover is van veel belang.

7 FILIALEN

VIVAQUA heeft geen enkel filiaal.

8 VERANTWOORDING VAN DE WAARDERINGSREGELS IN DE VERONDERSTELLING VAN CONTINUÏTEIT

Niet van toepassing

9 FINANCIËLE INSTRUMENTEN

In het kader van een voorzichtig beheer van zijn financiële verbintenissen gebruikt VIVAQUA instrumenten om de risico's op schommeling van de rentevoet te dekken. Deze financiële opbrengsten slaan op nominale bedragen en op termijnen die in geen geval groter zijn dan respectievelijk het nominale bedrag en de duur van de onderliggende leningen.

VIVAQUA neemt daarom geen enkel speculatief risico met de genoemde instrumenten en verantwoordt op die manier de afwezigheid van boekhoudkundige activiteiten in mark-to-market op de balans.

10 VERSLAG VAN BEZOLDIGINGEN

Voor het boekjaar 2018 bedragen de brutovergoedingen voor de bestuurders in totaal € 69 126,00.

Bij de bestuurders die een vergoeding hebben ontvangen, bedraagt de laagste vergoeding € 120 en de hoogste € 12 024,00.

Deze vergoedingen komen overeen met presentiegeld per zitting – € 120,00 bruto per zitting van de Raad van Bestuur of voorbereidende vergadering waarop de bestuurder effectief aanwezig is en € 300,00 voor de voorzitter en de ondervoorzitter voor hun aanwezigheid op diezelfde zittingen en vergaderingen.

De Raad van Bestuur stelt u voor de jaarrekening goed te keuren nadat u kennis hebt genomen van het verslag van de bedrijfsrevisor.

Gedaan te Brussel, 24 april 2019

Voor de Raad,

Bernard Van Nuffel
voorzitter

03 **VERSLAG** VAN DE COMMISSARIS-REVISOR

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE VENNOOTSCHAP OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2018

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van de vennootschap VIVAQUA (de 'vennootschap'), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt een geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de Algemene Vergadering van 1 juni 2017, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de Algemene Vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2020. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van de vennootschap VIVAQUA uitgevoerd gedurende vier opeenvolgende boekjaren.

VERSLAG OVER DE JAARREKENING

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de vennootschap, die de balans op 31 december 2018 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van € 1 630 381 968,71 en waarvan de resultatenrekening afsluit met een verlies van het boekjaar van € 12 449 162,93.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de vennootschap per 31 december 2018, alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie 'Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening' van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van een bepaalde aangelegenheid

Zonder afbreuk te doen aan het hierboven gegeven oordeel, vestigen wij de aandacht op de toelichting C 6.20 van de jaarrekening, waarin melding wordt gemaakt van het afbetalingsplan dat Hydralis Pensioenfinancieringsinstelling begin maart 2019, in akkoord met VIVAQUA CVBA, heeft neergelegd naar aanleiding van het door Hydralis geleden verlies van € 83 406 599 voor het jaar afgesloten per 31 december 2018.

Het tekort van Hydralis wordt dus boekhoudkundig in de jaarrekening van VIVAQUA weerspiegeld door de eenmalige last van € 40 000 000 en door de boeking van een niet in de balans opgenomen verplichting van € 43 406 599.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België na.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet-detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen ;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven ;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het bestuursorgaan onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

OVERIGE DOOR WET- EN REGELGEVING GESTELDE EISEN

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag en van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag en bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en van de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Naar ons oordeel, na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen.

In de context van onze controle van de jaarrekening, zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen in de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 100, § 1, 6°/2 van het Wetboek van vennootschappen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons opdracht.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor heeft geen opdrachten die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening verricht, en is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de Algemene Vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.

Brussel, 14 mei 2019

RSM InterAudit cvba

Commissaris

Vertegenwoordigd door

Pierre Warzée

vennoot

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Laurence Bovy
VIVAQUA, Keizerinlaan 17-19 - 1000 Brussel

LAY-OUT

© ID FIRST - idfirst.be

VIVAQUA

WATER VOOR HET LEVEN

HOOFDZETEL

Keizerinlaan 17-19 – 1000 Brussel

Tel.: (02) 518 81 11 – Fax: (02) 518 83 06

BTW BE 0202.962.701

E-mail: info@VIVAQUA.be

www.VIVAQUA.be

Register van de burgerlijke vennootschappen 227

ISO 9001